

การออกแบบรหัสโพลาร์แบบแบ่งส่วนโดยใช้เทคนิคการตัดเส้นทางและการเลือก
ซีอาร์ซี

DESIGN OF PARTITIONED POLAR CODING WITH PATH ELIMINATION
AND CRC SELECTION TECHNIQUES

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2567

KMITL-2024-EN-M-017-254

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DESIGN OF PARTITIONED POLAR CODING WITH PATH ELIMINATION
AND CRC SELECTION TECHNIQUES

ANUSORN WONGSA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ENGINEERING IN TELECOMMUNICATION ENGINEERING
SCHOOL OF ENGINEERING
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2024

KMITL-2024-EN-M-017-254

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2024

SCHOOL OF ENGINEERING

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การออกแบบรหัสโพลาร์แบบแบ่งส่วนโดยใช้เทคนิคการตัดเส้นทางและการเลือกซีอาร์ซี
นักศึกษา	นายอนุสรณ์ วงค์ษา
รหัสประจำตัว	62601094
ปริญญา	วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมโทรคมนาคม
พ.ศ.	2567
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.เวธิต ภาคย์พิสุทธิ

บทคัดย่อ

รหัสโพลาร์ที่มีรหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟ ซึ่งถูกใช้งานในมาตรฐานการสื่อสารไร้สายยุคที่ 5 ให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ดีเยี่ยมภายใต้ตัวถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิส แต่ต้องแลกกับความซับซ้อนที่สูงเมื่อถูกใช้งานจริง หนึ่งในเทคนิคการลดความซับซ้อนนั้นคือการแบ่งส่วนตัวถอดรหัสที่สามารถลดขนาดพื้นที่หน่วยความจำได้อย่างมาก แต่ต้องแลกกับสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่สูญเสียเมื่อเทียบกับการถอดรหัสแบบดั้งเดิม วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงนำเสนอเทคนิคการถอดรหัสที่ถูกแบ่งส่วนมาใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G จากนั้นได้นำเสนอเทคนิคการถอดรหัสเพิ่มเติมทั้งวิธีการตัดเส้นทางและวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางที่สามารถปรับปรุงสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดให้แก่รหัสโพลาร์ที่มีรหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟภายใต้การถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิส ซึ่งยังสามารถใช้งานเพื่อชดเชยสมรรถนะที่สูญเสียไปภายใต้ตัวถอดรหัสที่ถูกแบ่งส่วนได้เช่นกัน เทคนิคการถอดรหัสที่นำเสนอทางานร่วมกับรหัส CRC ภายในรหัสโพลาร์ โดยช่วยให้ตัวถอดรหัสเลือกบิตรหัสที่ถูกต้องได้ดีขึ้น วิทยานิพนธ์ยังได้นำเสนอเกณฑ์การเลือกรหัส CRC ที่เหมาะสมกับการถอดรหัสที่ถูกแบ่งส่วนร่วมกับวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง โดยเลือกพหุนาม CRC จากค่าน้ำหนักแถวแรกจากเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบของรหัส CRC ผลการจำลองแสดงให้เห็นว่า หากเลือกตัวถอดรหัสที่ถูกแบ่งส่วนที่เหมาะสมใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G จะสามารถลดขนาดพื้นที่หน่วยความจำได้ถึงร้อยละ 46.31 ขณะที่สูญเสียสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดเพียง 0.02 dB และถ้าหากใช้งานวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางร่วมจะสามารถชดเชยสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดมากถึง 0.2 dB และเกณฑ์การเลือกรหัส CRC ที่นำเสนอแสดงให้เห็นว่ารหัส CRC ที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกที่น้อยลงจะให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ดีกว่ารหัส CRC ที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกมากกว่า

Thesis	Design of partitioned polar coding with path elimination and CRC selection techniques
Student	Mr. Anusorn Wongsra
Student ID.	62601094
Degree	Master of Engineering
Program	Telecommunications Engineering
Year	2024
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Watid Phakpisut Ph.D.

ABSTRACT

Polar code with interleaved CRC code, which is implemented in the fifth-generation wireless communication standard, provides excellent error-correcting performance under successive cancellation list decoder. However, this comes with high complexity in its practical implementation. One such complexity reduction technique is decoder partitioning, which can greatly reduce the size of the memory area, but at the trade-off of losing error-correcting performance compared with a conventional decoder. This thesis includes a partition decoding technique using with the polar code in 5G. The thesis then proposes additional decoding techniques such as path elimination and path metric adjustment, which can improve error-correcting performance for a polar code with interleaved CRC under a successive cancellation list. This is also able to compensate for the performance loss under a partition decoder. The proposed decoding technique works with an inner CRC code of a polar code that allows the decoder to better select the correct decoding bits. This thesis also proposes the CRC selection criteria that suit for a partition decoding along with a path metric adjustment technique which is select the CRC polynomial based on first-row weight of its parity-check matrix of the CRC code. The simulations show that if the partitioned decoder is optimally selected for the polar code in 5G, the partitioned decoder is able to lower the memory area up to 46.31% with a 0.02 dB loss of frame error rate performance. Furthermore, by incorporating the path metric adjustment method, it can compensate for the performance loss up to 0.2 dB. The proposed CRC selection criteria results reveal that CRCs with lower first-row weight will provide superior error-correcting performance than CRCs with higher first-row weight

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงไปได้ หากมิได้รับความแนะนำ คำสั่งสอนและความกรุณาจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียน รองศาสตราจารย์ ดร.เวธิต ภาคย์พิสุทธิ์ โดยผู้เขียนได้รับการสั่งสอนความรู้พื้นฐานตั้งแต่ที่ก้าวเข้ามาในหลักสูตร อีกทั้งตลอดระยะเวลาการทาวิจัยที่ผู้เขียนได้รับแนวทางการแนะนำ คำสั่งสอน และประสบการณ์ที่ช่วยผู้เขียนในการเรียนและการทาวิจัย จนกระทั่งผลักดันให้ผู้เขียนสามารถตีพิมพ์บทความทางวิชาการได้ นอกจากนี้ยังสร้างทัศนคติที่ดีในการทางาน ทาวิจัย รวมถึงการใช้ชีวิตให้เหมาะสมแก่การเป็นนักศึกษาปริญญาโทที่ทางานวิจัย ผู้เขียนรู้สึกทราบซึ้งและขอขอบคุณต่อความเมตตากรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา รวมบุคลากรฝ่ายสนับสนุน และอาจารย์ท่านอื่นภายในภาควิชา ที่ช่วยดูแลและให้ข้อมูล ข้อคิด และความรู้พื้นฐานที่สาคัญต่อฮารต าเนินการวิจัย

ทั้งนี้สำหรับคุณทรัพย์ที่ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือตลอดการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าว ผู้เขียนได้รับความสนับสนุนค่าธรรมเนียมการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียน รองศาสตราจารย์ ดร.เวธิต ภาคย์พิสุทธิ์ ยังได้ให้เงินสนับสนุนในการใช้ชีวิตประจำวันผ่านการจ้างเป็นผู้ช่วยนักวิจัยจากโครงการจากหน่วยงานภายนอก และครอบครัวสำหรับการสนับสนุนด้านอื่น ซึ่งต้องขอขอบพระคุณทุกภาคส่วนที่ให้ผู้เขียนสามารถเลี้ยงชีพในการศึกษาระดับปริญญาโทตลอดมา

อนุสรณ์ วงศ์ษา

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญรูป.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 จุดประสงค์ของวิทยานิพนธ์.....	2
1.3 สรุปผลการวิจัย.....	2
1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทิศทางการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.6 ส่วนประกอบของวิทยานิพนธ์.....	4
บทที่ 2 ทฤษฎีพื้นฐานของรหัสโพลาร์.....	5
2.1 สัญกรณ์และอักษรย่อ.....	5
2.2 ช่องสัญญาณรบกวนและการโพลารไรซ์ช่องสัญญาณ.....	5
2.2.1 ช่องสัญญาณรบกวน.....	5
2.2.2 การโพลารไรซ์ช่องสัญญาณ.....	7
2.3 รหัสโพลาร์.....	11
2.4 การเข้ารหัสโพลาร์.....	12
2.5 การถอดรหัสโพลาร์.....	14
2.5.1 การถอดรหัสโพลาร์ด้วยการหักล้างต่อเนื่อง.....	15
2.5.2 การถอดรหัสโพลาร์ด้วยการหักล้างต่อเนื่องแบบลิส.....	19
2.6 การสร้างรหัสโพลาร์.....	20
2.6.1 การสร้างรหัสโพลาร์ด้วยหลักการวิวัฒนาการความหนาแน่น.....	21

2.6.2 การสร้างรหัสโพลาร์ด้วยหลักการประมาณเกาส์เซียน.....	25
2.6.3 การสร้างรหัสโพลาร์ด้วยหลักการขยายเบต้า	26
2.7 รหัสย่อยของรหัสโพลาร์.....	26
2.7.1 รหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC.....	27
2.7.2 รหัสโพลาร์พาริตีตรวจสอบ.....	30
2.7.3 รหัสย่อยอื่น ๆ	31
2.8 การแบ่งส่วนตัวถอดรหัส	31
2.8.1 ความซับซ้อนการถอดรหัสโพลาร์	32
2.8.2 PSCL.....	34
2.8.3 GPSCL	34
2.8.4 LPSCL	35
บทที่ 3 รหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G	37
3.1 รหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G.....	37
3.1.1 การแบ่งย่อยบล็อกรหัส	41
3.1.2 การต่อท้าย CRC	41
3.1.3 การสแครมบลิง CRC.....	42
3.1.4 การอินเทอร์ลีฟ CRC.....	43
3.1.5 การลดขนาดของสัญญาณย่อย	44
3.1.6 การคำนวณพาริตีตรวจสอบ.....	46
3.1.7 การเข้ารหัสโพลาร์.....	47
3.1.8 การอินเทอร์ลีฟบล็อกย่อย.....	47
3.1.9 การปรับอัตรารหัส.....	48
3.1.10 การอินเทอร์ลีฟบิตรหัส	48
3.1.11 การต่อบล็อกรหัส	49
บทที่ 4 เทคนิคการถอดรหัสและการออกแบบรหัส CRC สำหรับการถอดรหัสโพลาร์แบบแบ่งส่วน..	51
4.1 การลดความซับซ้อนการถอดรหัสโพลาร์มาตรฐาน 5G โดยใช้ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน.....	51
4.2 เทคนิคการถอดรหัสสำหรับการถอดรหัสโพลาร์แบบแบ่งส่วน	52
4.2.1 การอินเทอร์ลีฟของรหัส CRC และการประยุกต์ใช้งาน.....	52
4.2.2 การสร้างเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบจากพหุนามสร้างของรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟ.....	53

4.2.3 การถอดรหัสด้วยวิธีการตัดเส้นทาง	54
4.2.4 การถอดรหัสด้วยวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง	55
4.3 การออกแบบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟส สำหรับถอดรหัสโพลาร์ที่มีการแบ่งส่วนและใช้วิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง	56
บทที่ 5 ผลการออกแบบและการจำลองสมรรถนะของรหัสโพลาร์ที่ใช้ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน.....	61
5.1 ผลการทดสอบตัวถอดรหัสแบบแบ่งส สำหรับรหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G	62
5.1.1 สมรรถนะของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส สำหรับรหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G	62
5.1.2 ขนาดหน่วยความจ ของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส สำหรับรหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G.....	65
5.2 ผลการทดสอบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟส สำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน.....	67
5.2.1 สมรรถนะของรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟสสำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนโดยวิธีการตัดเส้นทาง	68
5.2.2 สมรรถนะของรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟสสำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนโดยวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง	69
5.3 การออกแบบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟสสำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนและใช้วิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง	71
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย.....	76
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	76
6.2 ข้อเสนอแนะ	77
เอกสารอ้างอิง.....	78
ประวัติผู้เขียน.....	81

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3.1	การเข้ารหัสช่องสัญญาณของแต่ละประเภทช่องสัญญาณ	40
ตารางที่ 3.2	พารามิเตอร์และขอบเขตของรหัสโพลาร์ในแต่ละช่องสัญญาณตามมาตรฐาน 5G	40
ตารางที่ 3.3	ลำดับการอินเทอร์ลีฟ $\Pi_{LL}^{\max}(i)$ สำหรับการอินเทอร์ลีฟ CRC (เรียงค่า i จากซ้ายไปขวา บนลงล่าง)	43
ตารางที่ 3.4	ลำดับการอินเทอร์ลีฟ $P(i)$ สำหรับการอินเทอร์ลีฟบล็อกย่อย (เรียงค่า i จากซ้ายไปขวา บนลงล่าง)	47
ตารางที่ 5.1	ร้อยละของขนาดหน่วยความจำ ที่ลดลงของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนส สำหรับรหัสโพลาร์ที่มี ขนาดลิส $L=8$ และ $Q_{lr} = Q_{PM} = 8$	65
ตารางที่ 5.2	ร้อยละของขนาดหน่วยความจำ ที่ลดลงของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนส สำหรับรหัสโพลาร์ที่มี ขนาดลิส $L=16$ และ $Q_{lr} = Q_{PM} = 8$	66
ตารางที่ 5.3	ร้อยละของขนาดหน่วยความจำ ที่ลดลงของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนส สำหรับรหัสโพลาร์ที่มี ขนาดลิส $L=16$ และ $Q_{lr} = Q_{PM} = 8$	67
ตารางที่ 5.4	ตัวอย่างค่าน้ำหนักแถวแรกของพหุนามกำเนิด CRC $g(x)$ ที่ความยาวบิต CRC $r=10$	72

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2.1	ช่องสัญญาณ BEC	6
ภาพที่ 2.2	ความสัมพันธ์ระหว่างความจุช่องสัญญาณกับความน่าจะเป็นลบบ้างของช่องสัญญาณ BEC..	7
ภาพที่ 2.3	บิตข้อมูลส่งผ่านช่องสัญญาณดิค	8
ภาพที่ 2.4	ช่องสัญญาณดิคจ นาน N ช่อง.....	8
ภาพที่ 2.5	การรวมช่องสัญญาณ W เพื่อสร้างช่องสัญญาณ W_2	9
ภาพที่ 2.6	การรวมช่องสัญญาณ W_2 เพื่อสร้างช่องสัญญาณ W_4	10
ภาพที่ 2.7	ช่องสัญญาณที่เกิดจากกระบวนการเข้ารหัสและถอดรหัสโพลาร์	11
ภาพที่ 2.8	การเปรียบเทียบค่าข่าวสารรวมของช่องสัญญาณดิคกับช่องสัญญาณที่ถูกโพลาร์ไรซ์	12
ภาพที่ 2.9	โครงสร้างการเข้ารหัสโพลาร์ที่สับเปลี่ยนของบิตข้อมูล	13
ภาพที่ 2.10	โครงสร้างการเข้ารหัสโพลาร์สำหรับช่องสัญญาณ $N = 4$	14
ภาพที่ 2.11	โครงสร้างการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องขนาด $N = 4$	16
ภาพที่ 2.12	ตัวดำเนินการทดสอบและโหนดตัวแปรในโครงสร้างการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง	16
ภาพที่ 2.13	การแทนตัวแปรสำหรับตัวดำเนินการทดสอบและโหนดตัวแปร	17
ภาพที่ 2.14	ขั้นตอนการคำนวณโหนดตรวจสอบในโครงสร้างตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง	17
ภาพที่ 2.15	ขั้นตอนการตัดสินใจแบบฮาร์ดในโครงสร้างตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง	18
ภาพที่ 2.16	ขั้นตอนการคำนวณโหนดตรวจสอบของกระบวนการป้อนไปข้างหน้าในโครงสร้างตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง	18
ภาพที่ 2.17	ขั้นตอนการคำนวณโหนดตัวแปรของกระบวนการป้อนไปข้างหน้าในโครงสร้างตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง	19
ภาพที่ 2.18	ขั้นตอนการคำนวณโหนดตรวจสอบของกระบวนการป้อนกลับในโครงสร้างตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง	19
ภาพที่ 2.19	ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส	20
ภาพที่ 2.20	ฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR	21
ภาพที่ 2.21	แนวโน้มของฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR ที่ผ่านตัวดำเนินการทดสอบ	24
ภาพที่ 2.22	แนวโน้มของฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR ที่ผ่านตัวดำเนินการโหนดตัวแปร	24
ภาพที่ 2.23	พื้นที่แรเงาแสดงความน่าจะเป็นผิดพลาดที่ได้จากการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของช่องสัญญาณย่อย	25

ภาพที่ 2.24	กระบวนการเข้ารหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC	27
ภาพที่ 2.25	ตำแหน่งของบิต CRC (สีส้ม) บิตข้อมูล (สีแดง) และบิตแก้ไข (สีน้ำเงิน)	30
ภาพที่ 2.26	ตำแหน่งของบิตพาริตี (สีส้ม) บิตข้อมูล (สีแดง) และบิตแก้ไข (สีน้ำเงิน) สำหรับการเข้ารหัสโพลาร์.....	30
ภาพที่ 2.27	การแบ่งส่วนตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส.....	33
ภาพที่ 2.28	การลดเส้นทางการถอดรหัสในโครงสร้างตัวถอดรหัสส่วนบน	34
ภาพที่ 2.29	ตัวถอดรหัส PSCL(4,4)	34
ภาพที่ 2.30	ตัวถอดรหัส GPSCL(4,4,2)	35
ภาพที่ 2.31	ตัวถอดรหัส LPSCL(4,4,{1,2})	36
ภาพที่ 3.1	รหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G สามารถแบ่งเป็นกระบวนการทั้งหมด 11 ขั้นตอนย่อย ช่องสัญญาณ UCI ใช้งานเฉพาะกระบวนการในกล่องเส้นประจะถูกใช้งานเฉพาะ และกล่อง เส้นประจุดส สำหรับช่องสัญญาณ BCH และ DCI และกระบวนการในกล่องเส้นหนาจะถูกใช้งานใน ทุกช่องสัญญาณ ตัวอักษรหนาคือเวกเตอร์ของข้อมูลระหว่างกระบวนการและตัวอักษรเอียงคือ ความยาวของเวกเตอร์.....	38
ภาพที่ 3.2	โครงสร้างการเข้ารหัส CRC	41
ภาพที่ 3.3	ตัวอย่างลำดับการอินเทอร์ลีฟ CRC สำหรับช่องสัญญาณ BCH ที่ $A = 32$ $ r = 24$ และ $K = 56$ โดยสีแดงและสีเหลืองคือบิตข้อมูลและบิต CRC ตามลำดับ.....	43
ภาพที่ 3.4	ตัวอย่างการลำดับช่องสัญญาณย่อยสำหรับช่องสัญญาณ BCH ที่เวกเตอร์ c' ความยาว $K = 56$ บิต และเวกเตอร์ u ความยาว $N = 2^m = 512$ บิต หรือ $n = n_{\max} = 9$ สีน้ำเงินสีแดง และสีเหลืองคือบิตแก้ไข บิตข้อมูลและบิต CRC ตามลำดับ	44
ภาพที่ 3.5	ลำดับการอินเทอร์ลีฟบล็อกย่อย.....	47
ภาพที่ 3.6	บัพเฟอร์วงกลมสำหรับการปรับอัตรารหัส โดยให้วงกลมสีเทาเป็นความยาวของเวกเตอร์ y และลูกศรสีต่าง ๆ เป็นเวกเตอร์ e ที่จะเลือกบิตในเวกเตอร์ y ส่งไปยังกระบวนการถัดไป	48
ภาพที่ 3.7	รูปแบบการอินเทอร์ลีฟแบบสามเหลี่ยมขั้นบันได.....	49
ภาพที่ 4.1	การถอดรหัสบิต CRC รูปแบบการแก้ไขความผิดพลาด โดยตัดสีใจบิต CRC ตาม ความสัมพันธ์ดังสมการที่ 4.1	53
ภาพที่ 4.2	การเลิกก่อน หากความสัมพันธ์ของบิต CRC ไม่ตรงตามเงื่อนไขสมการที่ 4.1.....	53
ภาพที่ 4.3	การถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสแบบปกติที่ตำแหน่งบิต CRC.....	54
ภาพที่ 4.4	การถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสด้วยการตรวจสอบเส้นทางที่ตำแหน่งบิต CRC	55

ภาพที่ 4.5	การถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสต์ด้วยการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางที่ตำแหน่งบิต CRC	56
ภาพที่ 4.6	รหัส CRC แบบทั่วไปชุดเดียวภายใต้ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องที่มีการแบ่งส่วน	57
ภาพที่ 4.7	รหัส CRC หลายชุดภายใต้ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องที่มีการแบ่งส่วน	58
ภาพที่ 4.8	รหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟชุดเดียวภายใต้ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องที่มีการแบ่งส่วน	58
ภาพที่ 4.9	ตำแหน่งขบิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟจะกระจายขึ้นไปยังส่วนการถอดรหัสด้านหน้าหน้าน้อยลงเมื่อเมตริกซ์ มีค่าน้ำหนักแถวแรกมาก	59
ภาพที่ 4.10	ตำแหน่งของบิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟจะกระจายขึ้นไปยังส่วนการถอดรหัสด้านหน้ามากขึ้นเมื่อเมตริกซ์ มีค่าน้ำหนักแถวแรกน้อย	59
ภาพที่ 4.11	คุณสมบัติ cyclic ของรหัส CRC ที่ทำให้จำนวนเลขหนึ่งในแต่ละแถวของเมตริกซ์ H มีจำนวนใกล้เคียงกัน	60
ภาพที่ 4.12	ตัวอย่างลักษณะของเมตริกซ์ H ที่มีคุณสมบัติ cyclic เมื่อถูกอินเทอร์ลีฟ	60
ภาพที่ 5.1	ระบบการจำลองที่ใช้งานช่องสัญญาณอุดมคติ	62
ภาพที่ 5.2	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl สำหรับช่องสัญญาณ UCI ที่ $N = 256$ และ $R = 1/2$	62
ภาพที่ 5.3	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl สำหรับช่องสัญญาณ UCI ที่ $N = 512$ และ $R = 1/2$	63
ภาพที่ 5.4	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl สำหรับช่องสัญญาณ UCI ที่ $N = 1024$ และ $R = 1/2$	63
ภาพที่ 5.5	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl สำหรับช่องสัญญาณ DCI ที่ $N = 256$ $R = 0.55$ และพหุนาม CRC $g_{24C}(x)$	64
ภาพที่ 5.6	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl สำหรับช่องสัญญาณ DCI $N = 512$ $R = 0.27$ และพหุนาม CRC $g_{24C}(x)$	65
ภาพที่ 5.7	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl (8, 4, [1, 2]) ร่วมกับวิธีการตัดเส้นทาง	69
ภาพที่ 5.8	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส SCL(8) ร่วมกับวิธีการตัดเส้นทาง	69
ภาพที่ 5.9	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8, 4) ร่วมกับวิธีการปรับความน่าเชื่อถือเส้นทาง	70
ภาพที่ 5.10	สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส SCL(8) ร่วมกับวิธีการปรับความน่าเชื่อถือเส้นทาง	71

- ภาพที่ 5.11 คำนวณน้ำหนักแฉแรกของพหุนามกวนิต CRC ที่เป็นไปได้ทั้งหมดของรหัส CRC ที่มีความยาวบิต CRC $r=10$ บิต และความยาวบิตข้อมูล $m=256$ บิต.....72
- ภาพที่ 5.12 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8,4) ที่ความยาวการหัส $N=512$ อัตราการหัส $R=1/2$ ขนาดลิส $L=8$ และความยาวบิต CRC $r=10$ บิต.....73
- ภาพที่ 5.13 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8,8) ที่ความยาวการหัส $N=512$ อัตราการหัส $R=1/2$ ขนาดลิส $L=8$ และความยาวบิต CRC $r=10$ บิต.....74
- ภาพที่ 5.14 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8,16) ที่ความยาวการหัส $N=512$ อัตราการหัส $R=1/2$ ขนาดลิส $L=8$ และความยาวบิต CRC $r=10$ บิต.....74

บทที่ 1

บทนำ

บทน จะเกริ่นน การพัฒนาของเทคโนโลยีการเข้ารหัสช่องสัญญาณ (channel coding) ที่มาของรหัสโพลาร์ (polar codes) การพัฒนารหัสโพลาร์ก่อนที่จะถูกนำมาประยุกต์ใช้ในมาตรฐานการสื่อสารไร้สายยุคที่ 5 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเข้ารหัสตรวจสอบด้วยส่วนซ้ำซ้อนแบบวน (cyclic redundancy check) หรือ CRC เข้ามาช่วยเพิ่มสมรรถภาพของการถอดรหัสของรหัสโพลาร์ จากนั้นจะอธิบายปัญหาความซับซ้อนของการถอดรหัสโพลาร์ซึ่งเป็นจุดประสงค์ของงานวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การเข้ารหัสช่องสัญญาณ (channel coding) เป็นวิธีการเข้ารหัสข้อมูลดิจิทัลเพื่อแก้ไขความผิดพลาดของข้อมูลในระบบสื่อสาร การพัฒนารหัสช่องสัญญาณมีจุดเริ่มมาจากงานวิจัยของ คลอดด์ แชนนอน ในปี พ.ศ. 2491 [1] ในงานวิจัยได้พิสูจน์ว่าการสื่อสารดิจิทัลจะปราศจากความผิดพลาดของข้อมูลก็ต่อเมื่อการส่งข้อมูลมีปริมาณข่าวสารไม่เกินค่าความจุช่องสัญญาณหรือเรียกว่า ความจุช่องสัญญาณ (channel capacity) การค้นพบดังกล่าวก่อให้เกิดการศึกษาและวิจัยการเข้ารหัสช่องสัญญาณ และการประยุกต์ใช้ทฤษฎีข่าวสาร (information theory) ในการสื่อสารดิจิทัล รหัสช่องสัญญาณถูกคิดค้นเป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่มีสมรรถนะเข้าใกล้ความจุช่องสัญญาณ จนกระทั่งการค้นพบรหัสเทอร์โบ (turbo code) ในปี พ.ศ. 2536 [2] ที่แสดงให้เห็นว่าสามารถสร้างรหัสช่องสัญญาณที่มีสมรรถนะใกล้เคียงความจุช่องสัญญาณได้จริง นำไปสู่การค้นพบรหัสแอลดีพีซี (low-density parity-check: LDPC) ใหม่ ที่เคยถูกเสนอไปก่อนหน้านี้เมื่อปี พ.ศ. 2514 [3] ซึ่งรหัสแอลดีพีซีสามารถให้สมรรถนะเข้าใกล้ความจุช่องสัญญาณเช่นเดียวกับรหัสเทอร์โบ ทั้งนี้ การพิสูจน์สมรรถนะของรหัสเทอร์โบและรหัสแอลดีพีซีจะเป็นการพิสูจน์ประสิทธิภาพของวงจรถอดรหัสว่าสามารถเข้าใกล้ความจุช่องสัญญาณ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2552 ได้มีการค้นพบรหัสโพลาร์ โดยเออร์ดีล อริคสัน [4] ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ว่าวงจรเข้ารหัสโพลาร์มีสมรรถนะเข้าใกล้ความจุช่องสัญญาณ รหัสโพลาร์จึงได้รับความสนใจอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังพบปัญหาการถอดรหัสโพลาร์ที่ยังไม่สามารถให้สมรรถนะที่ดีใกล้เคียงกับรหัสเทอร์โบและรหัสแอลดีพีซี จนกระทั่งมีการค้นพบวิธีการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส (successive cancellation list) ที่ทำงานร่วมกับรหัสตรวจสอบด้วยส่วนซ้ำซ้อนแบบวน (cyclic redundancy check) หรือ CRC [5], [6] ทำให้รหัสโพลาร์มีสมรรถนะใกล้เคียงกับรหัสช่องสัญญาณชนิดอื่น ๆ ปัจจุบันรหัสโพลาร์ถูกเลือกใช้งานในมาตรฐานการสื่อสารไร้สายยุคที่ 5 หรือมาตรฐาน 5G อย่างไรก็ตาม รหัสโพลาร์ยังคงประสบปัญหาเรื่องสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดข้อมูลดิจิทัลที่มีความยาวคา

รหัสปานกลางถึงยาว อีกทั้งปัญหาความซับซ้อนของวงจรถอดรหัสที่ใช้วิธีการถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิส ซึ่งการประยุกต์ใช้งานจริงมีความซับซ้อนและใช้หน่วยความจำจำนวนมาก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งเน้นแก้ไขความซับซ้อนของวงจรถอดรหัส โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงจรถอดรหัสโพลาร์ที่ใช้ในมาตรฐาน 5G นอกจากนี้ ยังนำเสนอวิธีการออกแบบรหัส CRC ที่มีความเหมาะสมกับวงจรถอดรหัสโพลาร์ที่ใช้หน่วยความจำขนาดเล็ก

1.2 จุดประสงค์ของวิทยานิพนธ์

- 1) ใช้งานตัวถอดรหัสที่ลดหน่วยความจำ เช่น ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน ร่วมกับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G อย่างเหมาะสม เพื่อการความซับซ้อนการถอดรหัส ขณะที่สูญเสียสมรรถนะการถอดรหัสเพียงเล็กน้อย
- 2) นำเสนอการใช้รหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟภายในมาตรฐาน 5G เพื่อเพิ่มสมรรถนะของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนด้วยเทคนิคการเลือกเส้นทางการถอดรหัส
- 3) นำเสนอการออกแบบรหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟ ที่สามารถกระจายในตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนได้ดี โดยพิจารณาสมรรถนะของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน ที่มีอิทธิพลจากน้ำหนักแถวแรกของเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบของรหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟ

1.3 สรุปผลการวิจัย

- 1) วิทยานิพนธ์ได้นำวิธีการลดความซับซ้อนและขนาดหน่วยความจำของวงจรถอดรหัสโพลาร์โดยการประยุกต์ใช้วิธีการแบ่งส่วนตัวถอดรหัส ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการแบ่งส่วนตัวถอดรหัสสามารถลดขนาดของหน่วยความจำของวงจรถอดรหัสโพลาร์มาตรฐาน 5G ได้มากกว่า 46.31% ขณะที่สูญเสียสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดเพียง 0.02 dB
- 2) วิทยานิพนธ์ได้นำเสนอวิธีการคำนวณค่าความน่าเชื่อถือในวงจรถอดรหัสโพลาร์ที่มีการประยุกต์ใช้วิธีการแบ่งส่วนตัวถอดรหัส ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการปรับค่าความน่าเชื่อถือของเส้นทางโดยใช้บิต CRC สามารถเพิ่มสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดได้ 0.2 dB
- 3) วิทยานิพนธ์ได้นำเสนอวิธีการออกแบบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟร่วมที่เหมาะสมกับวงจรถอดรหัสโพลาร์ที่มีการประยุกต์ใช้วิธีการแบ่งส่วนตัวถอดรหัส โดยได้ค้นพบว่าหากทำการกระจายบิต CRC ไปยังตำแหน่งด้านหน้าของคาร์หัสได้มากจะสามารถเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดได้ ซึ่งการกระจายของบิต CRC สามารถใช้ค่าน้ำหนักแถวแรกเป็นเกณฑ์ได้ โดยรหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกน้อย เท่ากับ 25 สามารถให้สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดที่ต่ำกว่ารหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกน้อย เท่ากับ 154 กว่า 0.08 dB

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทิศทางการวิจัย

รหัสโพลาร์ได้รับความสนใจอย่างมาก จากการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส ที่ทำงานร่วมกับรหัส CRC ที่สามารถให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ดีใกล้เคียงกับรหัสช่องสัญญาณอื่น แต่ยังมีประสพปัญหาอื่น เช่น ปัญหาความซับซ้อนของวงจรถอดรหัส โดยเฉพาะการใช้งานหน่วยความจำที่มากของวงจรถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส จึงมีงานวิจัยจำนวนมากที่นำเสนอเทคนิคการลดความซับซ้อนของวงจรถอดรหัส หนึ่งในวิธีการลดความซับซ้อนคือ การเปลี่ยนโหนดทดแทน ถูกนำเสนอครั้งแรกใน [7] ที่ได้นำเสนอการคำนวณโหนดรูปแบบใหม่ทดแทนโครงสร้างการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส โดยได้ทดแทนโหนดที่อยู่บนตาแหน่งบิตแชนจ์ทั้งหมดและบิตข้อมูลทั้งหมด โดยสำหรับโหนดบิตแชนจ์แชนจ์ทั้งหมดให้ทำการถอดรหัสโดยตัดสินใจบิตเป็นศูนย์ทั้งหมด และสำหรับโหนดบิตข้อมูลให้เปลี่ยนมาถอดรหัสด้วยอัลกอริทึมการตัดสินใจแบบฮาร์ดจากค่าความน่าเชื่อถือบนโหนดดังกล่าว ซึ่งการทดแทนโหนดดังกล่าวทำให้ลดประมาณการคำนวณการถอดรหัสภายใต้โหนดที่ถูกแทนที่ ส่งผลให้สามารถลดความหน่วงในการคำนวณ รวมถึงลดการใช้งานหน่วยความจำภายใต้โหนดที่ถูกทดแทน เทคนิคการเปลี่ยนโหนดทดแทนยังได้ถูกนำเสนอต่ออย่างมากมาย สำหรับโหนดทดแทนประเภทอื่น ซึ่งทิศทางการนำเสนอจะเป็นการทำให้โหนดเป็นนัยทั่วไป (generalization) หรือเป็นการนำเสนอโหนดประเภทใหม่ที่ทำให้โหนดหลายประเภทถูกทดแทนได้ [8] นอกจากนี้ เทคนิคการตัดเส้นทางการถอดรหัส ยังเป็นอีกหนึ่งวิธีที่นำมาลดความซับซ้อนการถอดรหัส [9], [10] โดยวิธีดังกล่าวจะมุ่งเน้นไปที่การตัดเส้นทางการถอดรหัสให้น้อยลงกว่าขนาดลิสของตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส ซึ่งหลักการเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดเส้นทางการถอดรหัสออกคือการพิจารณาค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางการถอดรหัส ซึ่งอาจพิจารณาว่าเมื่อเส้นทางการใดเส้นทางหนึ่งมีความน่าเชื่อถือที่ต่ำกว่าที่จะถูกเลือกเป็นเส้นทางการถอดรหัสสุดท้าย จะทำการตัดออกระหว่างกระบวนการถอดรหัส หรืออาจตั้งขีดแบ่งการตัดสินใจ (decision threshold) สำหรับการตัดเส้นทางการถอดรหัสภายใต้ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส อีกหนึ่งวิธีการลดความซับซ้อนวงจรถอดรหัสโพลาร์ที่วิทยานิพนธ์นำใช้งานและนำเสนอเทคนิคการปรับปรุงควบคู่คือ การแบ่งส่วนตัวถอดรหัส [11], [12] เทคนิคดังกล่าวเริ่มต้นจากให้โครงสร้างต้นไม้ของตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่เข้าใช้งานหน่วยความจำที่ตำแหน่งเดียวกัน จากนั้นในแต่ละชั้นการถอดรหัสของตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนสามารถลดทอนจำนวนเส้นทางการถอดรหัสในชั้นการถอดรหัสชั้นบนได้ วิธีการดังกล่าวสามารถลดความซับซ้อนของตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสได้ โดยลดการใช้งานหน่วยความจำในการเก็บข้อความภายในโครงสร้างการถอดรหัสได้ แต่ต้องแลกกับการสูญเสียสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน เมื่อเทียบกับตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส

วิทยานิพนธ์นี้จึงนำตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนเข้ามาใช้ร่วมกับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G ซึ่งสามารถลดขนาดของหน่วยความจำของวงจรถอดรหัสโพลาร์มาตรฐาน 5G ได้มากกว่า 46.31% ขณะที่

สูญเสียสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดเพียง 0.02 dB จากนั้นวิทยานิพนธ์ยังนำเสนอการเข้ารหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟภายในมาตรฐาน 5G เพื่อเพิ่มสมรรถนะตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนด้วยเทคนิคการเลือกเส้นทาง การถอดรหัส ทั้งวิธีการตัดเส้นทางและวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง การถอดรหัส วิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง การถอดรหัสสามารถเพิ่มสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดได้ 0.2 dB และสุดท้ายวิทยานิพนธ์ยังได้นำเสนอหลักเกณฑ์การออกแบบรหัส CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟที่ส่งผลต่อสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดภายใต้ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน โดยค้นพบว่าหากบิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟสามารถกระจายไปในแต่ละส่วนการถอดรหัสได้ จะสามารถเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนได้

1.5 ขอบเขตการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาและจำลองสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดของวงจรถอดรหัสโพลาร์ภายใต้การถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่ทำงานร่วมกับรหัส CRC โดยการจำลองสมรรถนะจะถูกจำลองภายใต้ช่องสัญญาณรบกวนแบบเกาส์เซียนขาวบวก (additive white Gaussian noise) หรือ AWGN ที่ไม่มีการลดทอน (fading) และการสร้างรหัสโพลาร์ใช้หลักการประมาณเกาส์เซียน (Gaussian approximation) สำหรับการสร้างรหัสโพลาร์มาตรฐาน 5G โดยจะอ้างอิงเอกสารของ 3GPP

1.6 ส่วนประกอบของวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วย 6 บท บทแรก จะอธิบายถึงความสำคัญ ความเป็นมา และจุดประสงค์ของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งสรุปผลโดยย่อของการดำเนินการวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ บทที่ 2 อธิบายทฤษฎีพื้นฐานของรหัสโพลาร์ทั้งการเข้ารหัส ถอดรหัส และการสร้างรหัส นอกจากนี้ยังได้อธิบายรหัสย่อยที่ใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์ เช่น รหัส CRC และเทคนิคการลดความซับซ้อนของการถอดรหัสโพลาร์ที่มีการนำเสนอในงานวิจัยต่างๆ ซึ่งจะเป็นส่วนประกอบสำคัญของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เช่น ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน บทที่ 3 มีเนื้อหาของรหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G บทที่ 4 จะอธิบายการประยุกต์ใช้งานตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนในวงจรถอดรหัสโพลาร์มาตรฐาน 5G จากนั้นจะนำเสนอวิธีการคำนวณค่าความน่าเชื่อถือในวงจรถอดรหัสโพลาร์ที่มีการประยุกต์ใช้ในวิธีการแบ่งส่วนตัวถอดรหัส สุดท้ายจะอธิบายรายละเอียดการออกแบบรหัส CRC ที่เหมาะสมกับการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่มีการแบ่งส่วนตัวถอดรหัส สำหรับการทดลองสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาด และผลการออกแบบจะอธิบายในบทที่ 5 และสุดท้ายจะสรุปผลการดำเนินการวิจัยและข้อเสนอแนะในบทที่ 6

บทที่ 2

ทฤษฎีพื้นฐานของรหัสโพลาร์

บทที่ 2 ทฤษฎีพื้นฐานของรหัสโพลาร์ จะเริ่มต้นจากการอธิบายสัญกรณ์และอักษรย่อที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จากนั้นจะกล่าวถึงพื้นฐานของรหัสโพลาร์ เช่น แนวคิดของรหัสโพลาร์ การเข้ารหัส การสร้างรหัส และการถอดรหัสแบบหักล้างต่อเนื่อง รวมถึงรหัสย่อยที่ใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์ เช่น รหัสตรวจสอบด้วยส่วนซ้ำซ้อนแบบวน (cyclic redundancy check) หรือรหัส CRC และรหัสพาริตีตรวจสอบ (parity check) และเทคนิคการลดความซับซ้อนของการถอดรหัสโพลาร์ที่มีการนำเสนอในงานวิจัยต่าง ๆ โดยเนื้อหาดังกล่าวจะเป็นส่วนสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิจัยในวิทยานิพนธ์นี้

2.1 สัญกรณ์และอักษรย่อ

สำหรับตัวแปรสุ่ม (random variable) แทนด้วยอักษรพิมพ์ใหญ่ เช่น X หรือ Y และค่าที่สุ่มจากตัวแปรสุ่ม แทนด้วยอักษรพิมพ์เล็ก เช่น x หรือ y ค่าคงที่และตัวแปรอื่น ๆ สามารถใช้ได้ทั้งอักษรพิมพ์ใหญ่และเล็ก ทั้งนี้ เพื่อให้ไม่สับสนกับตัวแปรสุ่ม ความหมายของอักษรจะขึ้นอยู่กับบริบทของประโยค ตัวแปรที่เป็นค่าสเกลาร์จะแทนด้วยอักษรตัวบาง สำหรับตัวแปรที่เป็นเวกเตอร์ (vector) และเมทริกซ์ (matrix) แทนด้วยแปรที่มีตัวห้อยและตัวยก เช่น x_m^n หรือ y_0^{n-1} โดยที่ตัวห้อยจะหมายถึงตำแหน่งแรกของสมาชิกและตัวยกหมายถึงตำแหน่งสุดท้ายของสมาชิก และสมาชิกของเวกเตอร์สามารถแสดงด้วยตัวแปรที่มีตัวห้อย ตัวอย่างเช่น สมาชิกลำดับที่ $|x|$ ของเวกเตอร์ y_0^{n-1} แสดงด้วยตัวแปร y_i และสมาชิกลำดับที่ m ถึง n ของเวกเตอร์ x_m^n แสดงด้วยเวกเตอร์ที่ $x_m^n \triangleq \{x_m, x_{m+1}, \dots, x_n\}$ โดยที่ $m \geq 1$ $n \leq |x|$ และ $m < n$ นอกจากนี้ สามารถใช้เวกเตอร์ใด ๆ บ่งชี้สมาชิกลำดับต่าง ๆ ของเวกเตอร์ x ตัวอย่างเช่น เช่น $x_y \triangleq \{x_i | i \in y\}$ โดยประโยคจะกำหนดให้ x และ y เป็นเวกเตอร์ ตัวแปรจะเป็นเวกเตอร์หรือเมทริกซ์จะขึ้นอยู่กับบริบทของประโยค และหากเป็นเมทริกซ์ สมาชิกย่อยจะเป็นเวกเตอร์ จำนวนสมาชิกของเวกเตอร์จะใช้สัญลักษณ์ $|x_m^n|$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ $n - m - 1$ เพื่อให้ไม่สับสนกับค่านอร์ม (norm) ของเวกเตอร์ ที่ใช้สัญลักษณ์ $\|x\|$ และค่าสัมบูรณ์ (absolute) ที่ใช้สัญลักษณ์ $|x|$

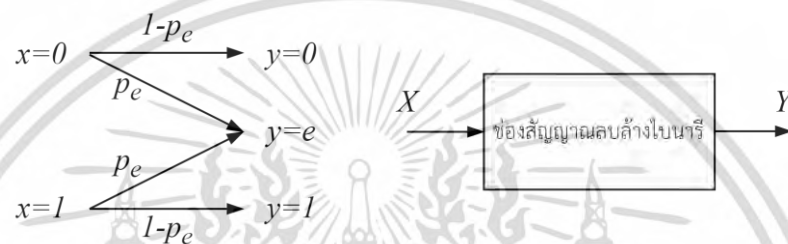
2.2 ช่องสัญญาณรบกวนและการโพลารไรซ์ช่องสัญญาณ

2.2.1 ช่องสัญญาณรบกวน

ช่องสัญญาณรบกวน (noisy channel) เป็นส่วนประกอบหลักในระบบสื่อสารดิจิทัล ในทางทฤษฎี ช่องสัญญาณรบกวนในระบบสื่อสารสามารถจำลองด้วยแบบจำลอง (model) ที่มีคุณสมบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอดคล้องกับระบบสื่อสาร หนึ่งในแบบจำลองช่องสัญญาณที่เรียบง่ายก็คือช่องสัญญาณลบั้งไบนารี (binary erasure channel) หรือ BEC โดยสัญญาณไบนารี X ($\mathbf{v}, \mathbf{w}$) ที่ใช้ถูกส่งผ่านช่องสัญญาณ ณ เวลาใด ๆ ประกอบด้วยสัญญาณที่มีแอมพลิจูดเท่ากับ $x=0$ และ $x=1$ แทนบิตข้อมูลดิจิทัลคือ บิต 0 และ บิต 1 ตามลำดับ และมีสัญญาณ Y ที่ได้รับจากช่องสัญญาณมีแอมพลิจูดอยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ คือ $y=0$ $y=1$ และ $y=e$ แทนกรณีที่ได้รับข้อมูลดิจิทัลคือบิต 0 บิต 1 และกรณีไม่ทราบว่าคุณสมบัติที่ได้รับคืออะไร แสดงดังภาพที่ 2.1

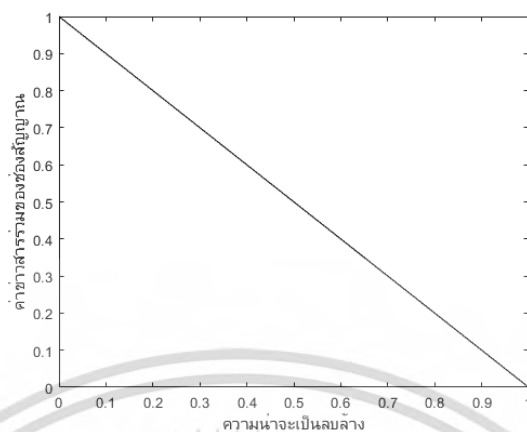

ภาพที่ 2.1 ช่องสัญญาณ BEC

โดยสัญญาณส่งจะถูกปรับเปลี่ยนเป็นสัญญาณจำนวน 3 รูปแบบ โดยมีความน่าจะเป็นในการปรับเปลี่ยนสัญญาณที่แตกต่างกันเรียกว่าความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่าน (transition probability) สำหรับช่องสัญญาณ BEC จะกำหนดความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่านให้มีค่าเท่ากับความน่าจะเป็นลบั้ง (erasure probability) p_e ขณะที่ความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่านสำหรับการรับบิต 0 และ 1 จะมีค่าเท่ากับ $1-p_e$

ข่าวสารร่วม (mutual information) ระหว่างสัญญาณส่ง X และสัญญาณรับ Y ถือเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการส่งข้อมูลผ่านช่องสัญญาณใด ๆ หากช่องสัญญาณมีค่าข่าวสารร่วมสูง จะสื่อถึงความสามารถในการส่งข้อมูลที่มีปริมาณมากได้อย่างถูกต้อง ข่าวสารร่วม (mutual information) ระหว่างสัญญาณส่ง X และสัญญาณรับ Y ของช่องสัญญาณ BEC จะมีความสัมพันธ์กับค่าความน่าจะเป็นลบั้ง ดังสมการที่ 2.1 และแสดงดังภาพที่ 2.2

$$I(X;Y) = 1 - p_e \quad (2.1)$$

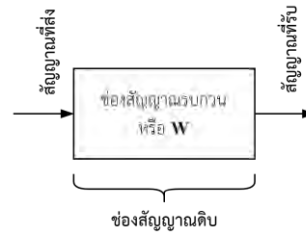
ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความจุของสัญญาณกับความน่าจะเป็นกลางของช่องสัญญาณ BEC

พิจารณาค่าตัวสารรวมเมื่อกำหนดให้ความน่าจะเป็นกลางมีค่าใด ๆ ดังภาพที่ 2.2 หากพิจารณาช่องสัญญาณ BEC ที่มีความน่าจะเป็นกลางเท่ากับ $p_e = 0$ ช่องสัญญาณจะมีค่าตัวสารรวมเท่ากับ 1 หมายถึงการส่งข้อมูลผ่านช่องสัญญาณจะถูกต้องทั้งหมด หาก $p_e = 0.5$ ช่องสัญญาณจะมีค่าตัวสารรวมเท่ากับ 0.5 หมายความว่า การส่งข้อมูลผ่านช่องสัญญาณจะถูกต้องเพียงครึ่งหนึ่ง และหาก $p_e = 1$ ช่องสัญญาณจะมีค่าตัวสารรวมเท่ากับ 0 หมายความว่า การส่งข้อมูลผ่านช่องสัญญาณจะผิดทั้งหมด

2.2.2 การโพลาไรซ์ช่องสัญญาณ

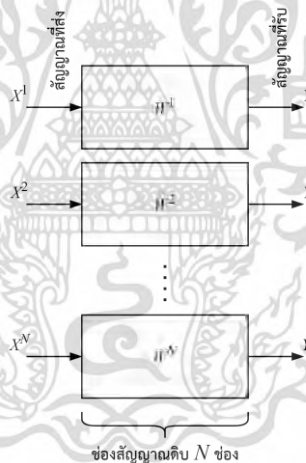
การโพลาไรซ์ช่องสัญญาณ (channel polarization) เป็นการทำให้ช่องสัญญาณรบกวนใด ๆ สามารถพิจารณาได้เป็นช่องสัญญาณรบกวนที่ประกอบไปด้วยช่องสัญญาณย่อยจำนวนมาก โดยช่องสัญญาณย่อยจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ช่องสัญญาณย่อยบางช่องสัญญาณจะมีสัญญาณรบกวนต่ำ (noiseless subchannel) หรือมีค่าตัวสารรวมสูง และช่องสัญญาณย่อยบางช่องสัญญาณจะมีสัญญาณรบกวนสูง (noisy subchannel) หรือมีค่าตัวสารรวมต่ำ [4]

กำหนดให้ช่องสัญญาณรบกวนแทนด้วยสัญลักษณ์ $W: X \rightarrow Y$ ในที่นี้จะเรียกช่องสัญญาณดังกล่าวว่า ช่องสัญญาณดิบ (raw channel) ดังภาพที่ 2.3 โดยสัญญาณ x ที่ถูกส่งผ่านช่องสัญญาณดิบแทนด้วยตัวแปรสุ่ม X และสัญญาณ y ที่ได้รับแทนด้วยตัวแปรสุ่ม Y กำหนดให้ความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่าน (transition probability) ของช่องสัญญาณ W เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ $W(y|x)$

ภาพที่ 2.3 บิตข้อมูลส่งผ่านช่องสัญญาณดับ

สำหรับช่องสัญญาณดับที่มีช่องสัญญาณจำนวน N ช่อง แสดงดังภาพที่ 2.4 ทั้งนี้ สามารถเขียนช่องสัญญาณจำนวน N ช่อง ด้วยสัญลักษณ์ $W^N : X^N \rightarrow Y^N$ โดยสัญญาณ x_1^N จำนวน N ชุด ที่ถูกส่งผ่านช่องสัญญาณดับ N ช่อง แทนด้วยตัวแปรสุ่ม X^N และสัญญาณ y_1^N จำนวน N ชุด ที่ได้รับแทนด้วยตัวแปรสุ่ม Y^N กำหนดให้ความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่านของช่องสัญญาณ W^N เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ $W^N(y_1^N | x_1^N)$

ภาพที่ 2.4 ช่องสัญญาณดับจำนวน N ช่อง

2.2.2.1 การรวมช่องสัญญาณ (channel combining)

การรวมช่องสัญญาณดับ W จำนวน N ช่องสัญญาณ สามารถดำเนินการในรูปแบบรีkursิฟ (recursive) โดยที่ N ต้องมีค่าเท่ากับสองยกก าลัช่วยจ านวนเต็มบวกใด ๆ โดยผลการรวมช่องสัญญาณ จะสร้างช่องสัญญาณที่ถูกสังเคราะห์มาดังสมการที่ 2.2

$$W_N : X^N \rightarrow Y^N \quad (2.2)$$

โดยที่ W_N คือ ช่องสัญญาณที่เกิดจากการรวมช่องสัญญาณดับจำนวน N ช่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

X^N คือ ตัวแปรสุ่มของสัญญาณที่ถูกส่งผ่านช่องสัญญาณ W_N

Y^N คือ ตัวแปรสุ่มของสัญญาณที่ได้รับจากช่องสัญญาณ W_N

โดยสามารถเขียนความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่านของช่องสัญญาณดับ N ช่อง ได้โดย

$$\begin{aligned} W_N(y_1^N | u_1^N) &= W^N(y_1^N | x_1^N) \\ &= W^N(y_1^N | u_1^N G_N) \end{aligned} \quad (2.3)$$

โดยที่ $W_N(y_1^N | u_1^N)$ คือ ความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่านของช่องสัญญาณ W_N

y_1^N คือ สัญญาณที่ได้รับจากช่องสัญญาณ W_N

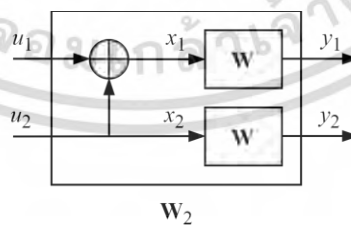
x_1^N คือ สัญญาณที่เกิดจากการดำเนินการระหว่าง u_1^N และ G_N

u_1^N คือ สัญญาณที่ถูกส่งผ่านช่องสัญญาณ W_N

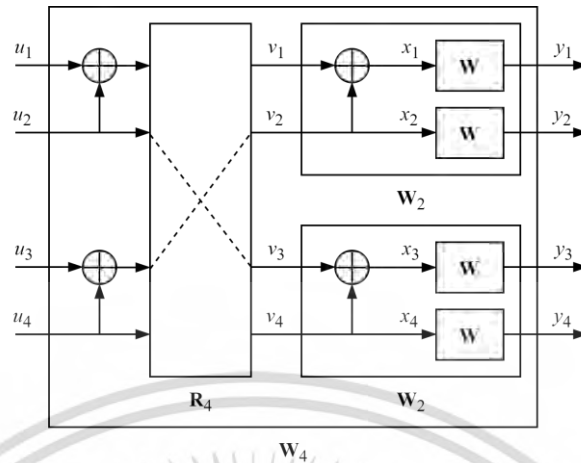
G_N คือ เมทริกซ์ก าเนต(Generator matrix)

จะสังเกตได้ว่าช่องสัญญาณ W_N ที่ได้จากการรวมช่องสัญญาณ W จะมีการนาสัญญาณ u_1^N มาดำเนินการกับเมทริกซ์ G_N ตัวอย่างเช่น การส่งข้อมูล u_1^N ผ่านช่องสัญญาณรบกวนในภาพที่ 2.5 ซึ่งเป็นการรวมช่องสัญญาณ W ที่เป็นอิสระกัน 2 ช่องเข้าด้วยกันเป็นช่องสัญญาณ W_2 กรณีนาช่องสัญญาณ W_2 จำนวน 2 ช่องสัญญาณรวมกันเพื่อสร้างช่องสัญญาณที่มีจำนวนอินพุตเท่ากับ 4 หรือ $N=4$ จะได้ช่องสัญญาณ W_4 ดังภาพที่ 2.6 ทั้งนี้ จะต้องมีการเรียงสับเปลี่ยน R_4 เพื่อรวมช่องสัญญาณ W_2 จ านนช่องสัญญาณ

จากตัวอย่างการสร้างช่องสัญญาณ W_2 และ W_4 จะสังเกตได้ว่าโครงสร้างช่องสัญญาณ W_N ที่มีจำนวน $N > 2$ ขึ้นไป สามารถสร้างได้จากการรวมช่องสัญญาณ $W_{N/2}$ จำนวน 2 ช่องสัญญาณ โดยการแปลง u_N เป็น x_N สามารถแสดงด้วยเมทริกซ์ก าเนต G_N ร่วมกับเมทริกซ์การเรียงสับเปลี่ยน R_N

ภาพที่ 2.5 การรวมช่องสัญญาณ W เพื่อสร้างช่องสัญญาณ W_2

ภาพที่ 2.6 การรวมช่องสัญญาณ W_2 เพื่อสร้างช่องสัญญาณ W_4

2.2.2.2 การแยกช่องสัญญาณ (channel splitting)

การแยกช่องสัญญาณจะเป็นการพิจารณา ช่องสัญญาณ W_N ออกเป็นช่องสัญญาณย่อย $W_N^{(i)}$ จำนวน N ช่องสัญญาณ โดยช่องสัญญาณย่อย $W_N^{(i)}$ นิยามได้ดังนี้

$$W_N^{(i)} : X \rightarrow Y^N \times X^{i-1} \quad (2.4)$$

โดยที่ $W_N^{(i)}$ คือ ช่องสัญญาณลำดับที่ i
 X คือ ตัวแปรสุ่มสัญญาณที่ส่งไปยังช่องสัญญาณรบกวน
 Y^N คือ ตัวแปรสุ่มสัญญาณที่รับจากช่องสัญญาณรบกวน จำนวน N ช่องสัญญาณ
 X^{i-1} คือ ตัวแปรสุ่มสัญญาณที่ส่งก่อนหน้า จำนวน $i-1$ ช่องสัญญาณ
 ทั้งนี้ สามารถเขียนความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่านของช่องสัญญาณย่อยลำดับที่ i ได้ดังนี้

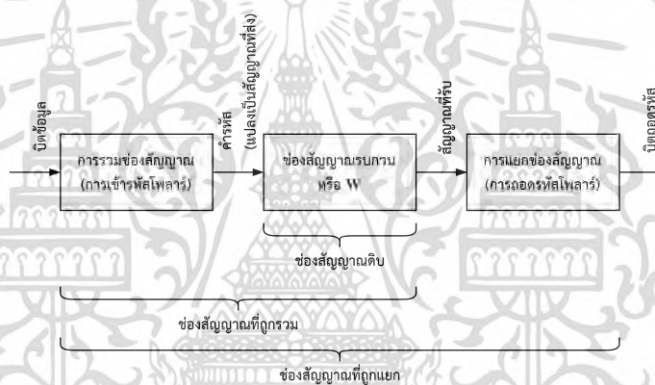
$$W_N^{(i)}(y_1^N, u_1^{i-1} | u_i) \triangleq \sum_{u_{i+1}^N \in X^{N-i}} \frac{1}{2^{N-i}} W_N(y_1^N | u_1^N) \quad (2.5)$$

โดยที่ $W_N^{(i)}$ คือ ความน่าจะเป็นการเปลี่ยนผ่านของช่องสัญญาณย่อยลำดับที่ i
 y_1^N คือ สัญญาณที่ได้รับจากช่องสัญญาณ W_N
 u_1^N คือ สัญญาณที่ถูกส่งผ่านช่องสัญญาณ W_N

ช่องสัญญาณ $W_N^{(i)}$ สามารถพิจารณาได้เป็นช่องสัญญาณใหม่ของบิตลำดับที่ i โดยการตัดสินใจบิตลำดับที่ i จะนำสัญญาณที่ได้รับจากช่องสัญญาณทั้งหมดและบิตข้อมูล u_1^{i-1} หรือบิตข้อมูลลำดับก่อนหน้าของบิตข้อมูลลำดับที่ i ทั้งหมด

2.3 รหัสโพลาร์

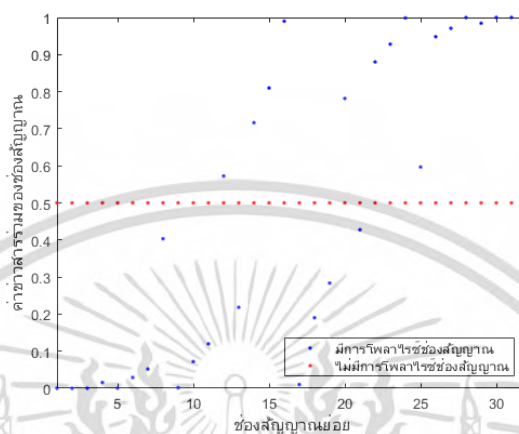
รหัสโพลาร์ถูกนำเสนอครั้งแรกในปี พ.ศ. 2552 [4] ซึ่งรหัสโพลาร์จัดเป็นรหัสช่องสัญญาณ (channel codes) ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าการส่งข้อมูลสามารถเข้าใกล้ความจุช่องสัญญาณ ปัจจุบัน รหัสโพลาร์ถูกนำมาประยุกต์ใช้งานในระบบสื่อสารไร้สายยุคที่ 5 กรณีการสื่อสารในช่องสัญญาณควบคุม [13] รหัสโพลาร์ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการโพลาริซ์ช่องสัญญาณ โดยจะทำการส่งแควมรหัสช่องสัญญาณ ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการรวมช่องสัญญาณ (channel combining) ที่เกิดขึ้นเมื่อทำการรวมการเข้ารหัสโพลาร์ และการแยกช่องสัญญาณ (channel splitting) ที่จะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินการถอดรหัสเสร็จสิ้น ความสัมพันธ์ของกระบวนการเข้ารหัสและถอดรหัสโพลาร์กับทฤษฎีการโพลาริซ์ช่องสัญญาณสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 ช่องสัญญาณที่เกิดจากกระบวนการเข้ารหัสและถอดรหัสโพลาร์

ในฝั่งส่งบิตข้อมูลที่ต้องการส่งผ่านช่องสัญญาณดิบ จะถูกคั่นด้วยการเข้ารหัสโพลาร์ดังภาพที่ 2.7 เพื่อทำการสังเคราะห์ช่องสัญญาณดิบเป็นช่องสัญญาณที่ถูกสังเคราะห์ขึ้นมาใหม่ จากนั้น ในฝั่งรับจะมีการถอดรหัสโพลาร์ ซึ่งช่องสัญญาณที่ถูกสังเคราะห์ขึ้นด้วยวงจรเข้ารหัสโพลาร์จะถูกแยกเป็นช่องสัญญาณย่อยหรือช่องสัญญาณที่ถูกโพลาริซ์ คุณสมบัติของช่องสัญญาณที่ถูกโพลาริซ์คือบางช่องสัญญาณย่อยจะมีสัญญาณรบกวนต่ำหรือมีค่าข่าวสารรวมสูง ซึ่งเหมาะสมกับการส่งข้อมูลผ่านช่องสัญญาณดังกล่าว และบางช่องสัญญาณย่อยจะมีสัญญาณรบกวนสูงหรือมีค่าข่าวสารรวมต่ำ ซึ่งช่องสัญญาณดังกล่าวจะไม่เหมาะสมกับการส่งข้อมูล โดยการเข้ารหัสโพลาร์จะกำหนดให้บิตข้อมูลที่ผ่านช่องสัญญาณย่อยนี้เป็นบิต 0 หรือเรียกว่าบิตแช่แข็ง ภาพที่ 2.8 แสดงค่าข่าวสารรวมของช่องสัญญาณดิบกับช่องสัญญาณที่ถูกโพลาริซ์ เมื่อช่องสัญญาณรบกวนคือช่องสัญญาณ BEC ที่มีค่าความน่าจะเป็นลบล้างเท่ากับ 0.5 จำนวน 32 ช่องสัญญาณ และใช้กระบวนการรวมช่องสัญญาณตามที่อธิบายในข้างต้น

จากภาพจะพบว่าช่องสัญญาณที่ถูกโพลารไรซ์จะประกอบด้วยช่องสัญญาณที่มีค่าข่าวสารร่วมสูง และช่องสัญญาณที่มีค่าข่าวสารร่วมต่ำ

ภาพที่ 2.8 การเปรียบเทียบค่าข่าวสารร่วมของช่องสัญญาณดิบกับช่องสัญญาณที่ถูกโพลารไรซ์

2.4 การเข้ารหัสโพลาร์

การเข้ารหัสโพลาร์จะเข้ารหัสชุดบิตขนาด $N = 2^n$ บิต โดยที่ n เป็นจำนวนเต็มบวกใด ๆ โดยชุดบิตดังกล่าวประกอบไปด้วยบิตข้อมูล (information bits) ขนาด K บิต และบิตที่เหลือเป็นบิตที่ระบบการสื่อสารทั้งฝั่งส่งและฝั่งรับทราบ ซึ่งเรียกว่าบิตแช่แข็ง (frozen bits) ขนาด $N - K$ บิต อัตรารหัส (code rate) หรืออัตราส่วนระหว่างขนาดบิตข้อมูลต่อขนาดการรหัสจึงมีค่าเท่ากับ K/N ในที่นี้จะกำหนดให้ k แห่งของบิตข้อมูลแทนด้วยเซต A^I และ k แห่งของบิตแช่แข็งแทนด้วยเซต A^F

การเข้ารหัสโพลาร์เปรียบเสมือนการรวมช่องสัญญาณจำนวน N ช่องสัญญาณ ซึ่งการรวมช่องสัญญาณจะทำการแปลงบิตข้อมูล u_1^N ไปเป็นบิตการรหัส x_1^N เพื่อส่งผ่านช่องสัญญาณรบกวน [4] ทั้งนี้ สามารถแสดงการแปลงโดยใช้เมทริกซ์ กานิต G_N ดังนี้

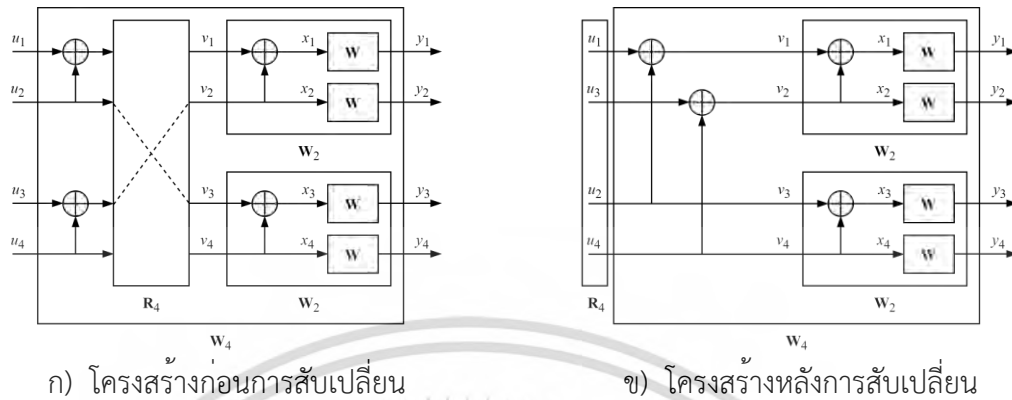
$$x_1^N = u_1^N G_N \quad (2.6)$$

โดยที่ x_1^N คือ การรหัสขนาด N บิต

u_1^N คือ บิตข้อมูลที่ต้องการเข้ารหัสขนาด N บิต

G_N คือ เมทริกซ์ กานิตของรหัสโพลาร์

จากภาพที่ 2.6 จะสังเกตว่าโครงสร้างการเข้ารหัสมีกระบวนการเรียงสับเปลี่ยน $\mathbf{R}_N$ แทรกอยู่ ซึ่งหากทำการสับเปลี่ยนลำดับบิตข้อมูลจะท าได้ภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 โครงสร้างการเข้ารหัสโพลาร์ที่สับเปลี่ยนของบิตข้อมูล

เมื่อพิจารณาจากภาพที่ 2.9 ดังนั้นเมทริกซ์กานิต G_N สามารถสร้างได้จาก

$$G_N = B_N F^{\otimes N} \quad (2.7)$$

โดยที่ B_N คือ เมทริกซ์เรียงสับเปลี่ยน

$F^{\otimes N}$ คือ เมทริกซ์การรวมช่องสัญญาณ เมื่อ $\otimes$ คือตัวคูณแบบโคเนคเตอร์โดยที่

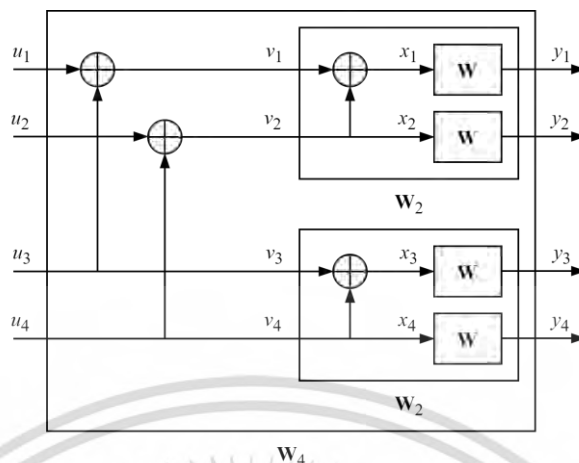
$$F^{\otimes 2} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \quad \text{ดังนั้น} \quad F^{\otimes 4} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

นอกจากนี้ จากภาพที่ 2.9 โครงสร้างทั้งสองสามารถเขียนเป็นรูปสมการได้ดังสมการที่ 2.8 และ 2.9 ตามลำดับ

$$x_1^N = u_1^N (B_N F_N) \quad (2.8)$$

$$x_1^N = (u_1^N B_N) F_N \quad (2.9)$$

เนื่องจากในการถอดรหัสโพลาร์ จะต้องมีกระบวนการเรียงสับเปลี่ยนบิตเช่นเดียวกับการเข้ารหัส ดังนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะไม่พิจารณาเมทริกซ์ B_N และกำหนดให้ $G_N = F_N$ ซึ่งการเรียงสับเปลี่ยนออกถูกตัดออกจากฝั่งส่งและฝั่งรับ ทาให้ได้โครงสร้างการเข้ารหัสดังภาพที่ 2.10

ภาพที่ 2.10 โครงสร้างการเข้ารหัสโพลาร์ส สำหรับช่องสัญญาณ $N = 4$

2.5 การถอดรหัสโพลาร์

หลังจากบิตข้อมูล u_i^N ถูกเข้ารหัส คาร์รหัส x_i^N จะถูกทำการมอดูเลตและส่งผ่านช่องสัญญาณรบกวน ตัวถอดรหัสจะได้รับสัญญาณ y_i^N และทำการประมาณบิตถอดรหัส $\hat{u}_i^N$ การถอดรหัสโพลาร์นี้จะเป็นการถอดรหัสด้วยหลักการหักล้างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นขั้นตอนในการแยกช่องสัญญาณที่ถูกสังเคราะห์ให้กลายเป็นช่องสัญญาณที่ถูกโพลาไรซ์ ซึ่งจะทำให้ช่องสัญญาณย่อยบางช่องสัญญาณมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นหรือมีความน่าจะเป็นความผิดพลาดต่ำ และบางช่องสัญญาณมีความน่าเชื่อถือต่ำหรือมีความน่าจะเป็นความผิดพลาดสูง [4]

ระหว่างการถอดรหัส ตัวถอดรหัสจะไม่นำสัญญาณที่ได้รับ y_i^N จากช่องสัญญาณรบกวนมาคำนวณโดยตรง แต่จะแปลงเป็นค่าความน่าจะเป็นหรือค่าอัตราส่วนความน่าจะเป็นลอการิทึม (log-likelihood ratio) หรือค่า LLR กำหนดให้ช่องสัญญาณรบกวนคือช่องสัญญาณรบกวนแบบเกาส์เซียนขาวววกที่มีค่าเฉลี่ย μ เท่ากับ -1 สำหรับบิต 0 และเท่ากับ 1 สำหรับบิต 1 และมีค่าความแปรปรวนเท่ากับ σ ดังนั้นค่า LLR สามารถคำนวณได้จาก y_i^N ดังนี้

$$\begin{aligned}
L_i &= \ln \frac{p(y_i | x_i = -1)}{p(y_i | x_i = 1)} \\
&= \ln \frac{\frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{y-(-1)}{\sigma}\right)^2}}{\frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{y-1}{\sigma}\right)^2}} \\
&= \ln e^{\frac{-(y+1)^2 - (y-1)^2}{2\sigma^2}} \\
&= \frac{-2y}{\sigma^2}
\end{aligned} \tag{2.10}$$

และตัดสินใจบิตถอดรหัสจากค่า LLR ดังนี้

$$\hat{u}_i = \begin{cases} 0 & \text{หาก } L_i \geq 0 \\ 1 & \text{อื่น ๆ} \end{cases} \tag{2.11}$$

โดยที่ $\hat{u}_i$ คือ บิตถอดรหัสที่ i

2.5.1 การถอดรหัสโพลาร์ด้วยการหักล้างต่อเนื่อง

การถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องสำหรับรหัสโพลาร์จะนำสัญญาณ y_1^N แปลงเป็นค่าความน่าจะเป็นของช่องสัญญาณที่ถูกส่งเคราะห์ $W_N(y_1^N | u_1^N)$ จากนั้นในระหว่างการถอดรหัส ตัวถอดรหัสจะคำนวณค่า LLR ได้ดังนี้

$$L_N^{(i)}(y_1^N, \hat{u}_1^{i-1}) \triangleq \ln \frac{W_N^{(i)}(y_1^N, \hat{u}_1^{i-1} | 0)}{W_N^{(i)}(y_1^N, \hat{u}_1^{i-1} | 1)} \tag{2.12}$$

โดยที่ $L_N^{(i)}(y_1^N, \hat{u}_1^{i-1})$ คือ ค่า LLR ของช่องสัญญาณที่ถูกแยก N ช่อง

$W_N^{(i)}(y_1^N, \hat{u}_1^{i-1} | 0)$ คือ ค่าความน่าจะเป็นเงื่อนไขเมื่อ $u_i = 0$ ของช่องสัญญาณที่ถูกโพลาริซ์ที่ i จาก N ช่อง

$W_N^{(i)}(y_1^N, \hat{u}_1^{i-1} | 1)$ คือ ค่าความน่าจะเป็นเงื่อนไขเมื่อ $u_i = 1$ ของช่องสัญญาณที่ถูกโพลาริซ์ที่ i จาก N ช่อง

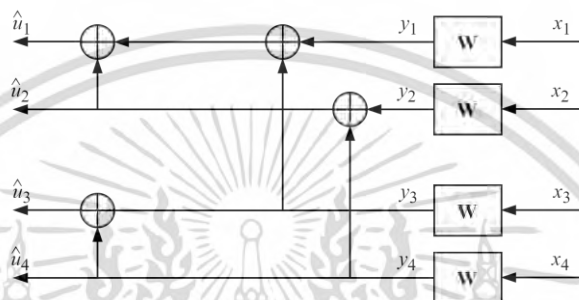
และทำการตัดสินใจบิตถอดรหัสจากค่า log-likelihood ดังนี้

$$\hat{u}_i = \begin{cases} 0 & \text{หาก } L_N^{(i)}(y_1^N, \hat{u}_1^{i-1}) \geq 0 \\ 1 & \text{อื่น ๆ} \end{cases} \tag{2.13}$$

โดยที่ $\hat{u}_i$ คือ บิตถอดรหัสที่ i

สังเกตได้ว่าในการคำนวณค่า LLR ของช่องสัญญาณที่ถูกโพลาริซ์ที่ i ดังสมการที่ 2.12 หรือ การตัดสินใจบิตถอดรหัสที่ i ดังสมการที่ 2.13 จะใช้ค่าของช่องสัญญาณก่อนหน้าตำแหน่งที่ i หรือ ตำแหน่งที่ $\{1, 2, \dots, i-1\}$ ร่วมในการคำนวณ [14]

โครงสร้างการถอดรหัสที่กล่าวถึงข้างต้นนี้มีโครงสร้างที่เหมือนกันโครงสร้างการเข้ารหัส ในกรณีนี้สามารถพิจารณาโครงสร้างการถอดรหัสคือโครงสร้างการเข้ารหัสแบบกลับด้าน แสดงดังภาพที่ 2.11

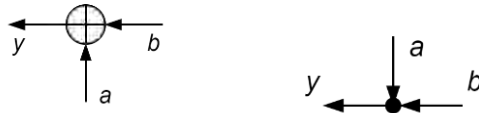
ภาพที่ 2.11 โครงสร้างการถอดรหัสที่กล่าวถึงข้างต้นมีขนาด $N = 4$

โครงสร้างการถอดรหัสที่กล่าวถึงข้างต้นจะประกอบไปด้วยตัวดำเนินการ 2 ชนิด คือ โหนดตรวจสอบ (check node) และโหนดตัวแปร (variable node) แสดงดังภาพที่ 2.12 โดยตัวดำเนินการทั้งสองจะทำการคำนวณค่าที่ตัวถอดรหัสได้รับมาจากช่องสัญญาณรบกวน เพื่อทำการถอดรหัสและตัดสินใจค่าบิตถอดรหัส $\hat{u}_i^N$ ในขั้นตอนสุดท้าย

ภาพที่ 2.12 ตัวดำเนินการโหนดตรวจสอบและโหนดตัวแปรในโครงสร้างการถอดรหัสที่กล่าวถึงข้างต้น

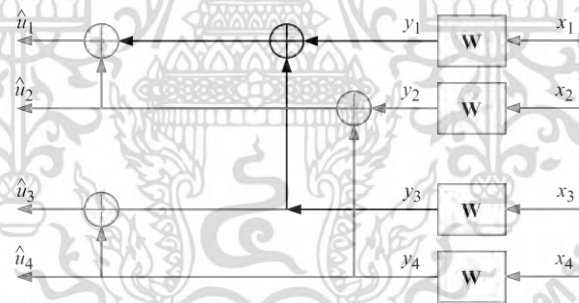
กระบวนการถอดรหัสที่กล่าวถึงข้างต้นสามารถแบ่งได้เป็น 4 กระบวนการ ซึ่งมีลักษณะการทำงานในรูปแบบเรียกซ้ำ (recursive) โดยที่ตัวดำเนินการจะมี 2 อินพุตและ 1 เอาต์พุต โดยที่จะแทนอินพุตทั้ง 2 ด้วยตัวแปร a และ b และตัวแปร y สำหรับเอาต์พุตของตัวดำเนินการ แสดงดังภาพที่ 2.13

ภาพที่ 2.13 การแทนตัวแปรส สำหรับตัวดาเนินการโหนดตรวจสอบและโหนดตัวแปร

1) ตัวดาเนินการโหนดตรวจสอบ หากดาเนินการกับเลขฐานสองจะเป็นตัวดาเนินการที่เทียบเท่ากับตัวดาเนินการเอ็กซ์คลูซีฟออร์ (exclusive-or) หรือ XOR หากดาเนินการกับเลขฐานสิบ เช่น ค่าความน่าจะเป็นหรือค่า LLR แสดงได้ดังภาพที่ 2.14 จะคานวนได้ดังนี้

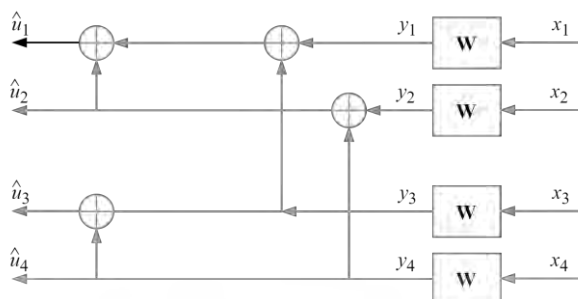
$$\begin{aligned}
 L(y|x) &= \ln \left(\frac{p(y|x=-1)}{p(y|x=1)} \right) \\
 &= \ln \left(\frac{p(y|a=1)p(y|b=1) + p(y|a=-1)p(y|b=-1)}{p(y|a=1)p(y|b=-1) + p(y|a=-1)p(y|b=1)} \right) \\
 &= \ln \left(\frac{1 + e^{L(y|a)+L(y|b)}}{e^{L(y|a)} + e^{L(y|b)}} \right)
 \end{aligned} \tag{2.14}$$

ภาพที่ 2.14 ขั้นตอนการคานวนโหนดตรวจสอบในโครงสร้างตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง

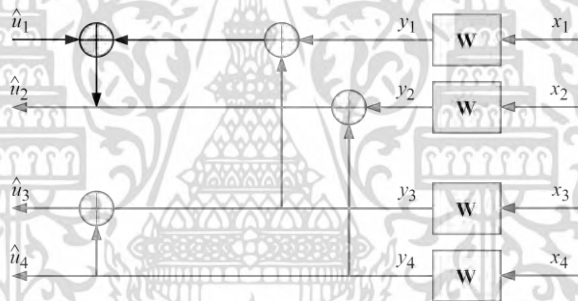
2) การตัดสินใจแบบฮาร์ด จะตัดสินใจบิตถอดรหัสจากค่าความน่าจะเป็นหรือค่า LLR ณ ระดับสุดท้ายของตัวถอดรหัส แสดงได้ดังภาพที่ 2.15 และสามารถคานวนได้ดังนี้

$$\hat{u}_i = \begin{cases} 0 & \text{หาก } L(y|x) \geq 0 \text{ หรือเป็นบิตแน่แท้} \\ 1 & \text{อื่น ๆ} \end{cases} \tag{2.15}$$

ภาพที่ 2.15 ขั้นตอนการตัดสินใจแบบฮาร์ดโนในโครงสร้างตัวถอดรหัสที่กลางต่อเนื่อง

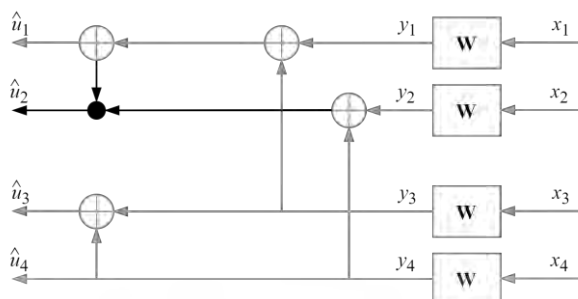
3) กระบวนการป้อนไปข้างหน้า ซึ่งจะประกอบไปด้วยตัวดำเนินการโหนดตรวจสอบ และตัวดำเนินการโหนดตัวแปร สำหรับโหนดตรวจสอบ เนื่องจากกระบวนการป้อนกลับจะป้อนค่าจากการตัดสินใจแบบฮาร์ดหรือบิตไบนารี ตัวดำเนินการโหนดตรวจสอบจะทำงานแบบ XOR ดังภาพที่ 2.16

ภาพที่ 2.16 ขั้นตอนการคำนวณโหนดตรวจสอบของกระบวนการป้อนไปข้างหน้าในโครงสร้างตัวถอดรหัสที่กลางต่อเนื่อง

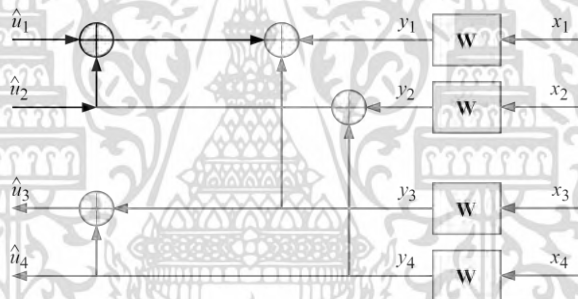
สำหรับโหนดตัวแปร หากดำเนินการกับเลขฐานสองหรือบิตไบนารีจะทำการเลือกเอาต์พุตจากอินพุตที่มีจำนวนมากที่สุด หากอินพุตทั้งบิต 0 และ 1 มีจำนวนเท่ากันจะทำการสุ่ม หากดำเนินการกับเลขฐานสิบเช่นค่าความน่าจะเป็นหรือค่า LLR กระบวนการนี้ค่าบิตไบนารีที่ได้จากโหนดตรวจสอบจะถูกคำนวณร่วมกับค่า LLR แสดงได้ดังภาพที่ 2.17 และคำนวณโดย

$$L(y|x) = (1 - 2\hat{u})L(y|a) + L(y|b) \quad (2.16)$$

ภาพที่ 2.17 ขั้นตอนการคำนวณหนดตัวแปรของกระบวนการป้อนไปข้างหน้าในโครงสร้างตัวถดถอยสี่
หักกลางต่อเนื่อง

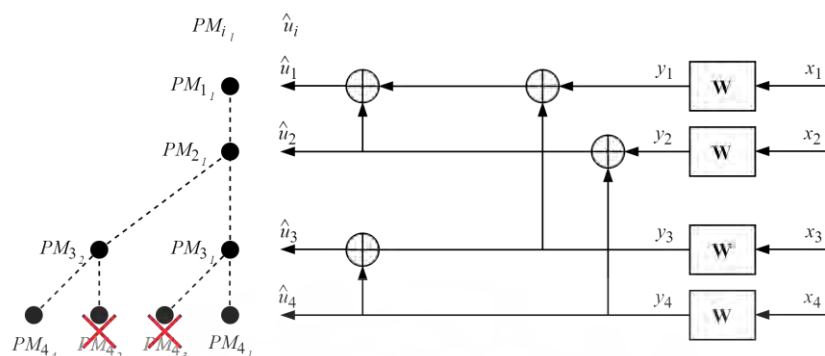
4) กระบวนการป้อนกลับ จะใช้ตัวดำเนินการโหนดตรวจสอบที่ป้อนค่าจากการตัดสินใจแบบ
ฮาร์ดหรือบิตไบนารี ตัวดำเนินการโหนดตรวจสอบจะทำงานแบบXOR ดังภาพที่ 2.18

ภาพที่ 2.18 ขั้นตอนการคำนวณโหนดตรวจสอบของกระบวนการป้อนกลับในโครงสร้างตัวถดถอยสี่
หักกลางต่อเนื่อง

2.5.2 การถดถอยโพลาร์ด้วยการหักกลางต่อเนื่องแบบลิส

การถดถอยสี่หักกลางต่อเนื่องต่อเนื่องแบบลิสจะแตกต่างจากการถดถอยสี่หักกลางต่อเนื่องที่
ขั้นตอนการตัดสินใจแบบฮาร์ด ในการถดถอยสี่หักกลางต่อเนื่องจะทำการตัดสินใจบิตทันที แต่การถดถอยสี่
หักกลางต่อเนื่องแบบลิสนั้นจะยังไม่ตัดสินใจบิตทันที แต่จะทำการเก็บค่า LLR ของบิตถดถอยสี่ เพื่อจะได้
เก็บความเป็นไปได้ของบิตข้อมูลทุกตำแหน่ง [6], [14] ทั้งนี้ การเก็บค่า LLR ของบิตถดถอยสี่สามารถมอง
ได้เส้นทางการถดถอยสี่ดังภาพที่ 2.19

ภาพที่ 2.19 ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส

เมื่อทำการถอดรหัสมาถึงตาแหน่งบิตข้อมูล เส้นทางถอดรหัสจะถูกแยกออกเป็น 2 เส้นทาง ทั้งนี้ จำนวนเส้นทางจะถูกจำกัดไว้เพียงจำนวน L ลิส ภาพที่ 2.19 แสดงตัวอย่างการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส เมื่อ $L=2$ และ $\mathcal{A}^F \in \{1,2\}$ สังเกตว่าที่ตาแหน่ง $i=4$ เส้นทางถอดรหัสควรมีจำนวน 4 ลิส แต่เนื่องจากจำนวนเส้นทางถอดรหัสถูกจำกัดไว้ที่ค่า L ทำให้มีเส้นทางถอดรหัสถูกกำจัดเหลือเพียง 2 เส้นทาง การเลือกเส้นทางถอดรหัสจะเลือกจากค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง โดยจะเลือกกำจัดเส้นทางถอดรหัสกับเส้นทางที่มีค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางที่ต่ำออก โดยค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PM_{i_l} = PM_{i_{l-1}} + \ln\left(1 + e^{-(1-2\hat{u}_i)y_{il}}\right) \quad (2.17)$$

โดยที่ PM_{i_l} คือ ค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง ณ ตาแหน่งบิตที่ i และเส้นทางถอดรหัสที่ l
 $\hat{u}_i$ คือ บิตถอดรหัส ณ ตาแหน่งบิตที่ i และเส้นทางถอดรหัสที่ l
 y_{il} คือ ค่า LLR ระดับสุดท้ายของโครงสร้างถอดรหัส ณ ตาแหน่งบิตที่ i และเส้นทางถอดรหัสที่ l

2.6 การสร้างรหัสโพลาร์

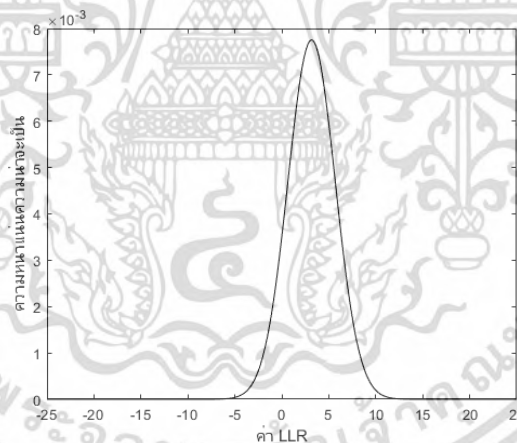
การสร้างรหัสโพลาร์มีเป้าหมายเพื่อหาตาแหน่งของบิตขัดแย้ง และบิตข้อมูล โดยใช้คุณสมบัติของการโพลาร์ไรซ์ช่องสัญญาณ การสร้างรหัสโพลาร์สามารถทำได้หลายวิธี โดยแต่ละวิธีอาจใช้ตัวชี้วัดในการสร้างที่แตกต่างกัน เช่น ค่าข่าวสารร่วม (mutual information) ค่าความน่าจะเป็นความผิดพลาด (error probability) เป็นต้น การสร้างรหัสโพลาร์ที่ดีจะช่วยให้รหัสโพลาร์สามารถแก้ไขความผิดพลาดในการสื่อสาร ส่งผลให้มีสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดสูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิพนธ์ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.1 การสร้างรหัสโพลาร์ด้วยหลักการวิวัฒนาการความหนาแน่น

หลักการวิวัฒนาการความหนาแน่น (density evolution) เป็นอัลกอริทึมการวิเคราะห์ฟังก์ชันความหนาแน่นความน่าจะเป็น (probability density function) หรือ pdf ของข้อมูลที่ส่งผ่าน (message passing) ภายในโครงสร้างตัวถอดรหัส โดยหาความน่าจะเป็นที่ผิดพลาดจาก pdf ของแต่ละช่องสัญญาณย่อยที่ใช้ส่งบิตข้อมูล โดยเลือกช่องสัญญาณย่อยที่มีความน่าจะเป็นที่ผิดพลาดต่ำที่สุดเป็นตำแหน่งสำหรับส่งบิตข้อมูล A' และเลือกช่องสัญญาณย่อยที่มีความน่าจะเป็นที่ผิดพลาดสูงที่สุดเป็นตำแหน่งสำหรับส่งบิตซ้ำ A^F [15]

หลักการวิวัฒนาการความหนาแน่นจะอยู่บนฐานของโครงสร้างตัวถอดรหัส ตัวดำเนินการจะประกอบไปด้วยโหนดตรวจสอบและโหนดตัวแปร โครงสร้างตัวถอดรหัสจะดำเนินการส่งผ่านค่าความน่าจะเป็นหรือค่า LLR ในรูปฟังก์ชัน pdf แสดงดังภาพที่ 2.20 ของแต่ละช่องสัญญาณย่อยไปตามโครงสร้างตัวถอดรหัส ฟังก์ชัน pdf จะถูกตัวดำเนินการทวนซ้ำให้ฟังก์ชัน pdf เปลี่ยนรูปร่างไปตามตัวดำเนินการในโครงสร้างตัวถอดรหัส สุดท้ายของขั้นตอนการถอดรหัส จะได้ผลลัพธ์ของฟังก์ชัน pdf ของแต่ละช่องสัญญาณย่อยซึ่งสามารถนำมาใช้เลือกส่งบิตข้อมูลหรือบิตซ้ำต่อไป

ภาพที่ 2.20 ฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR

ฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR ก่อนที่จะส่งผ่านโครงสร้างตัวถอดรหัส จะถูกคำนวณขึ้นมาโดยสมมติฐานบิตที่ทำการส่งเป็นบิต 0 ทั้งหมดหรือ $x = -1$ โดยค่า LLR มีการกระจายแบบเกาส์เซียน (Gaussian distribution) และมีฟังก์ชัน pdf ดังสมการนี้

$$p(L) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma_L^2}} e^{-\frac{1}{2\sigma_L^2}(L-\mu_L)^2} \quad (2.18)$$

โดยที่ μ_L คือ ค่าเฉลี่ยของค่า LLR

σ_L^2 คือ ค่าความแปรปรวนของค่า LLR

ค่าเฉลี่ย μ_x และค่าคาดหวัง (expected value) แทนด้วยสัญลักษณ์ $E(x)$ โดยค่าเฉลี่ยของ LLR แสดงได้ดังสมการนี้

$$\begin{aligned}\mu_L &= E(L) \\ &= E\left(\frac{-2y}{\sigma_{ch}^2}\right) \\ &= \frac{2}{\sigma_{ch}^2}\end{aligned}\quad (2.19)$$

โดยที่ σ_{ch}^2 คือ ค่าความแปรปรวนของช่องสัญญาณรบกวน สามารถแสดงได้ดังสมการนี้

$$\begin{aligned}\sigma_L^2 &= E(L^2) - E^2(L) \\ &= E\left(\left(\frac{-2y}{\sigma_{ch}^2}\right)^2\right) - E^2\left(\frac{-2y}{\sigma_{ch}^2}\right) \\ &= \frac{4}{\sigma_{ch}^2} E(y^2) - \frac{4}{\sigma_{ch}^2} \\ &= \frac{4}{\sigma_{ch}^2} \\ &= 2\mu_L\end{aligned}\quad (2.20)$$

การกระจายแบบเกาส์เซียน $\mathcal{N}(\mu, \sigma_L^2)$ ที่มีค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนดังสมการที่ 2.19 และ 2.20 เขียนแทนได้โดย $\mathcal{N}\left(\frac{2}{\sigma_{ch}^2}, \frac{4}{\sigma_{ch}^2}\right)$ เมื่อนาค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนแทนในสมการที่ 2.18 จะได้ฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR ดังสมการนี้

$$p(L) = \frac{1}{\sqrt{8\pi}} e^{-\frac{1}{8} \left(\frac{L - \frac{2}{\sigma_{ch}^2}}{\sigma_{ch}^2}\right)^2} \quad (2.21)$$

จะสังเกตได้ว่าในสมการจะประกอบไปด้วยค่าแปรปรวนของช่องสัญญาณรบกวน ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงตามคุณภาพของช่องสัญญาณ ค่าแปรปรวนของช่องสัญญาณรบกวนสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 SNR &= 10 \log_{10} \left(\frac{E_c}{N_0} \right) \\
 &= 10 \log_{10} \left(\frac{E_b}{RN_0} \right) \\
 &= 10 \log_{10} \left(\frac{1}{2R\sigma_{ch}^2} \right) \tag{2.22} \\
 \sigma_{ch}^2 &= \frac{1}{2R \left(10^{\frac{SNR}{10}} \right)}
 \end{aligned}$$

โดยที่ SNR คือ อัตราส่วนสัญญาณที่ต้องการต่อสัญญาณรบกวน

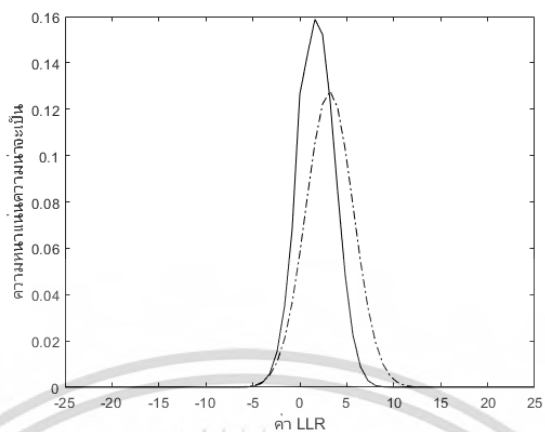
$\frac{E_c}{N_0}$ คือ อัตราส่วนพลังงานของค รหัสต่อพลังงานของสัญญาณรบกวน

$\frac{E_b}{N_0}$ คือ อัตราส่วนพลังงานของบิตข้อมูลต่อพลังงานของสัญญาณรบกวน

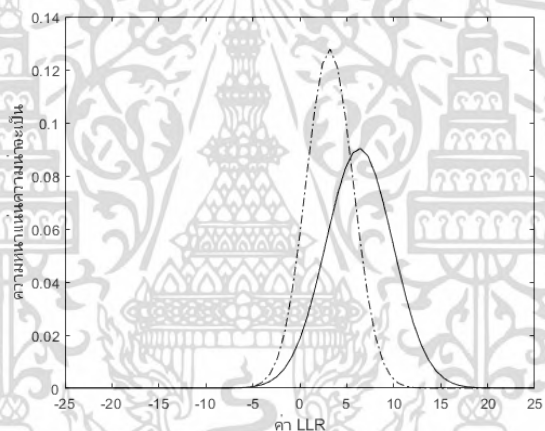
ตัวดำเนินการโหนดตรวจสอบและโหนดตัวแปรจะคำนวณเหมือนกันกับการถอดรหัส โดยจะคำนวณทุกความเป็นไปได้ของค่า LLR เช่น อินพุตของโหนดตรวจสอบ 2 ตัว มีค่า pdf เป็น $p_A(L(y|a) = -2.6) = 0.025$ และ $p_B(L(y|b) = 1.2) = 0.07$ ผลลัพธ์จากโหนดตรวจสอบของทั้ง 2 อินพุตนี้จะได้อัตราของฟังก์ชัน pdf ที่ $p_X(L(y|x) = -1) = 0.00175$ แสดงดังสมการที่ 2.23 และหากเป็นอินพุตของโหนดตัวแปร 2 ตัว มีค่า pdf เป็น $p_A(L(y|a) = -2.6) = 0.025$ และ $p_B(L(y|b) = 1.2) = 0.07$ ผลลัพธ์จากโหนดตัวแปรของทั้ง 2 อินพุตนี้จะได้อัตราของฟังก์ชัน pdf ที่ $p_X(L(y|x) = -1.4) = 0.00175$ แสดงดังสมการที่ 2.24 โดยแนวโน้มของฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR ที่ผ่านโหนดตรวจสอบ จะมีแนวโน้มที่กราฟแคบลง เนื่องจากเกิดการคูณกันดังภาพที่ 2.21 และที่ผ่านโหนดตัวแปร จะมีแนวโน้มที่กราฟเลื่อนไปทางขวาเนื่องจากเกิดการบวกกันดังภาพที่ 2.22

$$p_X \left(\ln \left(\frac{1 + e^{L(y|a) + L(y|b)}}{e^{L(y|a)} + e^{L(y|b)}} \right) \right) = p_A(L(y|a)) p_B(L(y|b)) \tag{2.23}$$

$$p_X(L(y|a) + L(y|b)) = p_A(L(y|a)) p_B(L(y|b)) \tag{2.24}$$

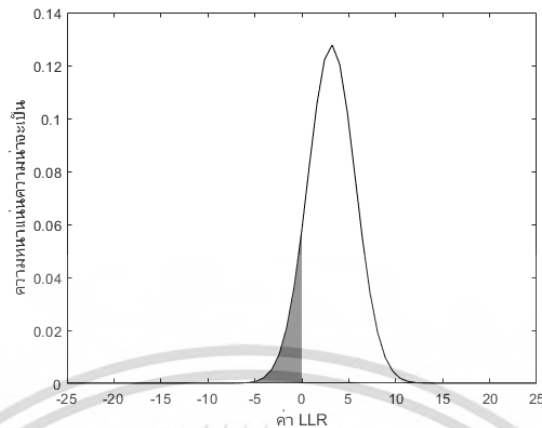
ภาพที่ 2.21 แนวโน้มของฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR ที่ผ่านตัวดำเนินการทดสอบ

ภาพที่ 2.22 แนวโน้มของฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR ที่ผ่านตัวดำเนินการทดสอบ

ฟังก์ชัน pdf ของค่า LLR จะถูกนำมาใช้วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของช่องสัญญาณย่อย โดยพิจารณาจากผลรวมของความน่าจะเป็นที่วงจรถอดรหัสตัดสินใจบิต 1 กรณีนี้จะหมายถึงบิตผิด หรือผลรวมของความน่าจะเป็นที่ค่า LLR เป็นลบ แสดงดังภาพที่ 2.23 ในส่วนที่แรเงาสีเทา และสามารถใช้ฟังก์ชัน cdf $F_L(0)$ หรือเทียบเท่ากับความน่าจะเป็นผิดพลาด P_e ในการตัดสินใจบิต ดังสมการที่ 2.25

$$P_e = P[L \leq 0] \quad (2.25)$$

ภาพที่ 2.23 พื้นที่แรเงาแสดงความน่าจะเป็นบิตผิดที่ได้จากการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของช่องสัญญาณย่อย

2.6.2 การสร้างรหัสโพลาร์ด้วยหลักการประมาณเกาส์เซียน

การคำนวณด้วยหลักการวิวัฒนาการความหนาแน่นจำเป็นต้องคำนวณทุกความเป็นไปได้ของค่า LLR ซึ่งต้องใช้การคำนวณด้วยการคอนโวลูชัน (convolution) จำนวนมาก หลักการประมาณเกาส์เซียน (Gaussian approximation) สามารถลดความซับซ้อนในการคำนวณได้โดยการลดการคำนวณฟังก์ชัน pdf ทั้งนี้ เนื่องจากค่า LLR ที่ตำแหน่งต่างๆ ในโครงสร้างตัวถอดรหัสจะมีรูปร่างใกล้เคียงกับการกระจายแบบเกาส์เซียน หลักการประมาณเกาส์เซียนจะกำหนดให้ฟังก์ชัน pdf ของ LLR ในโครงสร้างตัวถอดรหัสมีลักษณะเหมือนกับกระจายแบบเกาส์เซียนเท่านั้น ทำให้สามารถใช้เพียงค่าเฉลี่ย (ค่าความแปรปรวน สามารถแปลงเป็นค่าเฉลี่ยจากสมการที่ 2.20) [16] ในการคำนวณค่าเฉลี่ยของค่า LLR ของแต่ละช่องสัญญาณย่อย สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\mu_{L_n^{(2i-1)}} = \phi^{-1} \left(1 - \left(1 - \phi \left(\mu_{L_{n/2}^{(i)}} \right) \right)^2 \right) \quad (2.26)$$

$$\mu_{L_n^{(2i)}} = 2\mu_{L_{n/2}^{(i)}} \quad (2.27)$$

โดยที่ $\mu_{L_{II}}$ คือ ค่าเฉลี่ยของค่า LLR ที่ระดับชั้น II ของโครงสร้างตัวถอดรหัส

$\mu_{L_{II-1}}$ คือ ค่าเฉลี่ยของค่า LLR ที่ระดับชั้นก่อนหน้าชั้น II ของโครงสร้างตัวถอดรหัส

$$\text{และ } \phi(x) = \begin{cases} 1 - \frac{1}{\sqrt{4\pi x}} \int_{-\infty}^{\infty} \tanh \frac{\mu_x}{2} e^{-\frac{(\mu_x - x)^2}{4x}} dx, & x > 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases} \quad (2.28)$$

โดยกำหนดให้ค่าเฉลี่ยของค่า LLR ที่ระดับชั้นแรกมีค่าเท่ากับ $\mu_{L_{i=1}} = \frac{2}{\sigma^2}$ จากนั้นจึงสามารถคำนวณความน่าจะเป็นความผิดพลาดของช่องสัญญาณย่อยได้ดังนี้

$$P_e(W_N^{(i)}) \approx Q\left(\sqrt{\mu_{L_N^{(i)}}/2}\right) \quad (2.29)$$

โดยที่ $P_e(W_N^{(i)})$ คือ ค่าความน่าจะเป็นความผิดพลาดของช่องสัญญาณย่อย $W_N^{(i)}$

2.6.3 การสร้างรหัสโพลาร์ด้วยหลักการขยายเบต้า

การสร้างรหัสโพลาร์ในหัวข้อที่ผ่านมา ผลลัพธ์จะแตกต่างกันไปตามคุณภาพช่องสัญญาณ เช่น ค่า SNR ค่าความน่าจะเป็นลบบ้าง เป็นต้น ทำให้ต้องสร้างรหัสโพลาร์ใหม่เมื่อคุณภาพช่องสัญญาณเปลี่ยนไป กล่าวได้ว่าความน่าเชื่อถือของช่องสัญญาณย่อยจะขึ้นอยู่กับช่องสัญญาณรบกวน (channel dependent) หลักการขยายเบต้าใช้หลักการคำนวณความน่าเชื่อถือของช่องสัญญาณที่ไม่ขึ้นอยู่กับช่องสัญญาณรบกวน (channel independent) ทำให้สามารถเตรียมการคำนวณลำดับความน่าเชื่อถือของช่องสัญญาณย่อยไว้ก่อนการสื่อสารจริงได้ [17] การคำนวณจะใช้ค่าน้ำหนักโพลารไรซ์ (polarization weight) ของช่องสัญญาณย่อย $W_N^{(i)}$ แทนด้วยสัญลักษณ์ $PW(W_N^{(i)})$ ตำแหน่งช่องสัญญาณย่อยแทนด้วยสัญลักษณ์ i และการขยายไปนารีของ i แทนด้วยสัญลักษณ์ $b = \{b_{n-1}, \dots, b_1, b_0\}$ เช่น ตำแหน่งช่องสัญญาณย่อยที่ $i=12$ จากช่องสัญญาณย่อยทั้งหมด $N=2^n=16$ จะสามารถขยายไปนารีได้เป็น $b = \{1, 1, 0, 0\}$ ค่าน้ำหนักโพลาร์สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PW(W_N^{(i)}) = \sum_{j=0}^{n-1} b_j \beta^j \quad (2.30)$$

สำหรับช่องสัญญาณรบกวน AWGN จะกำหนดให้ $\beta = 2^{1/4}$ จากการสังเกต โดยที่ช่องสัญญาณย่อยที่มีค่าน้ำหนักโพลารไรซ์จะมีค่าความน่าเชื่อถือมาก

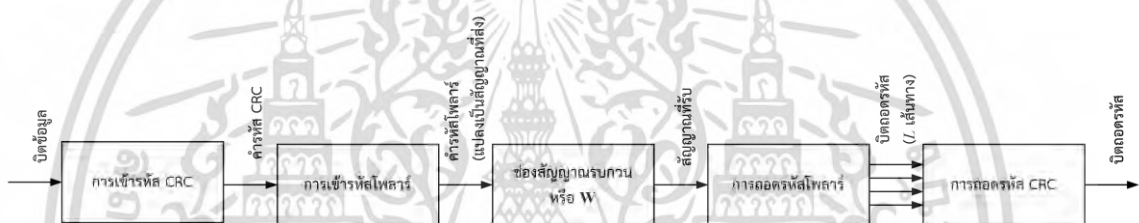
2.7 รหัสย่อยของรหัสโพลาร์

รหัสโพลาร์ทั่วไปถือเป็นรหัสที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าการส่งข้อมูลสามารถเข้าใกล้ความจุช่องสัญญาณ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติรหัสโพลาร์ให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ไม่ดีตามที่คาดหวัง สำหรับรหัสโพลาร์ภายใต้การถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิสสามารถเพิ่มสมรรถนะขึ้นมาได้ โดยการถอดรหัสแบบลิสนั้นสามารถเพิ่มสมรรถนะให้เข้าใกล้การถอดรหัสความน่าจะเป็นภายหลังสูงสุด (maximum a posteriori) หรือ MAP แต่สมรรถนะก็ยังไม่สามารถทัดเทียมกับรหัสอื่น ๆ ที่มีสมรรถนะสูง รหัสอื่น ๆ จึงถูกนำมาใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์เพื่อเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาด โดยนำรหัสอื่นมาเข้ารหัสหรือถอดรหัสต่อกับรหัสโพลาร์ (concatenated) ซึ่งจะเรียกรหัสที่นำมาต่อเข้ารหัสย่อย การ

ใช้งานรหัสย่อยร่วมกับรหัสโพลาร์สามารถเพิ่มสมรรถนะของรหัสโพลาร์ให้ทัดเทียมหรือดีกว่ารหัสที่มีสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ดีที่สุดได้ เช่น รหัสแอลดีพีซี (low-density parity-check: LDPC)

2.7.1 รหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC

รหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC ถูกนำเสนอเพื่อเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดของรหัสโพลาร์ภายใต้การถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิส การตรวจสอบด้วยส่วนซ้ำซ้อนแบบวน (cyclic redundancy check) หรือ CRC สามารถใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์ได้โดยบิตข้อมูลจะถูกเข้ารหัส CRC ได้บิต CRC และนำมาต่อท้ายกับบิตข้อมูลได้รหัส CRC ในรูปแบบอนุกรม หรือ systematic จากนั้นจะถูกเข้ารหัสโพลาร์ ในส่วนการถอดรหัส จะดำเนินการถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิสตามปกติ กระบวนการเข้ารหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC แสดงได้ดังภาพที่ 2.24

ภาพที่ 2.24 กระบวนการเข้ารหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC

2.7.1.1 รหัส CRC

รหัส CRC เป็นอัลกอริทึมในการตรวจสอบความผิดพลาด ถูกใช้งานในการสื่อสารดิจิทัลเพื่อตรวจสอบความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นของข้อมูล [18] รหัส CRC มีคุณสมบัติเป็นรหัสวนหรือ cyclic ที่ดำเนินการบน $GF(2)$ กำหนดให้พหุนามใด ๆ $a(x) = a_b x^b + a_{b-1} x^{b-1} + \dots + a_1 x^1 + a_0$ โดยที่ b เท่ากับดีกรีสูงสุด การเข้ารหัส CRC จะทำการเข้ารหัสบิตข้อมูลในรูปพหุนาม $m(x)$ มีดีกรีสูงสุดเท่ากับ $k-1$ มีดีกรีสูงสุดเท่ากับ $c(x)$ การรหัสในรูปพหุนาม $c(x)$ ที่มีดีกรีสูงสุดเท่ากับ $n-1$ สามารถแสดงสมการได้ดังนี้

$$c(x) = m(x)g(x) \quad (2.31)$$

โดยที่ n คือ ความยาวค รหัส

k คือ ความยาวบิตข้อมูล

พหุนามกำเนิด $g(x) = x^{n-k} + g_{n-k-1}x^{n-k-1} + g_{n-k-2}x^{n-k-2} + \dots + g_1x + 1$ สามารถสร้างเมทริกซ์กำเนิดด้วยการนำสัมประสิทธิ์ของพหุนามมาเติมมาท การเลื่อนวนในแต่ละแถวต่าง ๆ ของเมทริกซ์กำเนิดดังนี้

$$G = \begin{bmatrix} 1 & g_{n-k-1} & g_{n-k-2} & \cdots & g_1 & 1 & 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & g_{n-k-1} & \cdots & g_2 & g_1 & 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 1 & g_{n-k-1} & g_{n-k-2} & g_{n-k-3} & \cdots & g_1 & 1 \end{bmatrix} \quad (2.32)$$

สำหรับการเข้ารหัส CRC รูปแบบ systematic ทำได้โดยการเติมบิต CRC ต่อจากบิตข้อมูล $m(x)$ โดยบิต CRC $r(x)$ มีดีกรีสูงสุดเท่ากับ $n-k-1$ ดังนี้

$$m(x)x^{n-k} = a(x)g(x) + r(x) \quad (2.33)$$

ย้ายพจน์ $r(x)$ ไปทางซ้ายจะได้ รหัสดังนี้

$$c(x) = m(x)x^{n-k} + r(x) \quad (2.34)$$

โดยที่ $r(x)$ คือ เศษจากการหาร $m(x)x^{n-k}$ ด้วย $g(x)$

การสร้างเมทริกซ์กำเนิดในรูปแบบ systematic ทำได้โดย กำหนดให้บิตข้อมูลในรูปแบบนาม $m_i(x) = X^i$ เป็นบิตข้อมูลที่มีบิต 1 เพียงตำแหน่งที่ i จากนั้น จะจัดรูปของสมการที่ 2.33 ใหม่ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} x^{n-k+i} &= m_i(x)x^{n-k} \\ &= a_i(x)g(x) + r_i(x) \end{aligned} \quad (2.35)$$

โดยที่จะได้เศษ $r_i(x)$ จากการหาร $m_i(x)x^{n-k}$ ดังนี้

$$r_i(x) = r_{i,n-k-1}x^{n-k-1} + r_{i,n-k-2}x^{n-k-2} + \cdots + r_{i,1}x + r_{i,0} \quad (2.36)$$

และเนื่องจาก $r_i(x) + x^{n-k-i}$ หารด้วย $g(x)$ ลงตัว จึงสามารถสร้างเมทริกซ์กำเนิดในรูปแบบ systematic ได้โดยการนำ เศษ $r_i(x)$ จากการหาร $m_i(x)x^{n-k}$ ของตำแหน่ง $0 \leq i < k$ มาเรียงในแถว ทั้งหมด k แถวของเมทริกซ์กำเนิดขนาด $k \times n$ ดังนี้

$$G = \begin{bmatrix} 1 & 0 & \cdots & 0 & r_{k-1,n-k-1} & r_{k-1,n-k-2} & \cdots & r_{k-1,1} & r_{k-1,0} \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & r_{k-2,n-k-1} & r_{k-2,n-k-2} & \cdots & r_{k-2,1} & r_{k-2,0} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & r_{0,n-k-1} & r_{0,n-k-2} & \cdots & r_{0,1} & r_{0,0} \end{bmatrix} \quad (2.37)$$

และเขียนเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบในรูปแบบ systematic ได้ดังสมการนี้

$$H = \begin{bmatrix} r_{k-1,n-k-1} & r_{k-2,n-k-1} & \cdots & r_{1,n-k-1} & r_{0,n-k-1} & 1 & 0 & \cdots & 0 \\ r_{k-1,n-k-2} & r_{k-2,n-k-2} & \cdots & r_{1,n-k-2} & r_{0,n-k-2} & 0 & 1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ r_{k-1,0} & r_{k-2,0} & \cdots & r_{1,0} & r_{0,0} & 0 & 0 & \cdots & 1 \end{bmatrix} \quad (2.38)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเข้ารหัส CRC ในทางปฏิบัติจะมีกระบวนการโดยการนำ $m(x)x^{n-k}$ หารด้วย $g(x)$ จากนั้นนำเศษ $r(x)$ จากการหารต่อท้าย $m(x)x^{n-k}$ ได้ รหัส $c(x)$ ดังสมการที่ 2.34

การถอดรหัส CRC มีกระบวนการที่คล้ายคลึงกับการเข้ารหัส โดยสามารถนำบิตที่ได้รับ $\hat{c}(x)$ หารด้วย $g(x)$ หากหารลงตัวหรือเกิดเศษเป็น 0 จะถือว่าบิตที่ได้รับเหมือนกับรหัส $c(x)$ ซึ่งถือว่าไม่เกิดความผิดพลาดใด ๆ

2.7.1.2 ความสัมพันธ์ของพหุนามกำเนิดและพหุนามพาริตีตรวจสอบ

รหัสบล็อกเชิงเส้นทั่วไป บิตข้อมูล m จะสามารถเข้ารหัสได้โดยการคูณกับเมทริกซ์กำเนิด G อย่างไรก็ตาม สำหรับรหัส cyclic จะสามารถเข้ารหัสบิตข้อมูลได้โดยพหุนามกำเนิด โดยพหุนามกำเนิดจะสามารถนำไปสร้างรีจิสเตอร์แบบเลื่อน (shift register) เพื่อใช้ในการเข้ารหัส รหัส CRC จึงมักใช้งานพหุนามกำเนิดมากกว่าเขียนเป็นรูปเมทริกซ์ รหัสบล็อกเชิงเส้นทั่วไปจะใช้งานเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบในการถอดรหัส สำหรับรหัส CRC ก็สามารถใช้งานเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบได้เช่นกัน โดยเมทริกซ์ตรวจสอบสามารถสร้างได้จากพหุนามพาริตีตรวจสอบ

กำหนดให้พหุนามกำเนิด $g(x)$ เขียนได้ดังสมการนี้

$$x^n + 1 = g(x)f(x) \quad (2.39)$$

โดยที่ $f(x)$ มีดีกรีสูงสุดเท่ากับ k จากนั้นพหุนามพาริตีตรวจสอบ $h(x)$ จะเป็นพหุนามส่วนกลับ (reciprocal polynomial) ของ $f(x)$ พหุนามพาริตีตรวจสอบแสดงได้ดังสมการนี้

$$\begin{aligned} h(x) &= x^k f(x^{-1}) \\ &= 1 + f_{k-1}x + \dots + f_1x^{k-1} + x^k \\ &= 1 + h_1x + \dots + h_{k-1}x^{k-1} + x^k \end{aligned} \quad (2.40)$$

และสามารถสร้างเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบได้โดย

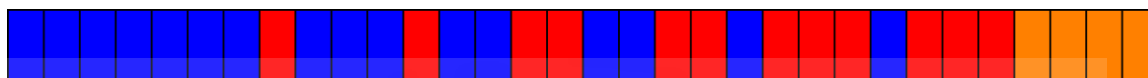
$$H = \begin{bmatrix} 1 & h_1 & h_2 & \dots & h_{k-1} & 1 & 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & h_1 & \dots & h_{k-2} & h_{k-1} & 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 & h_1 & h_2 & h_3 & \dots & h_{k-1} & 1 \end{bmatrix} \quad (2.41)$$

โดยที่ H มีขนาด $(n-k) \times n$ และแถวสุดท้ายของเมทริกซ์จะมีการเลื่อนวนไปซ้ายจำนวน $n-k-1$ ครั้ง

2.7.1.3 รหัสโพลาร์ที่มี CRC ช่วย

รหัสโพลาร์ที่มี CRC ช่วย (CRC-aided polar code) จะทำการเข้ารหัส CRC ร่วมกับรหัสโพลาร์ได้ดังสมการที่ 2.34 โดยบิต CRC จะถูกต่อท้ายกับบิตข้อมูล แสดงดังภาพที่ 2.25 และสามารถแสดง

ความสัมพันธ์ระหว่างบิต CRC กับบิตข้อมูลของค รหัส CRC ได้ตั้งสมการที่ 4.1 [5], [6] การเข้ารหัส CRC ร่วมกับรหัสโพลาร์ถูกพิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นการเพิ่มการกระจายของน้ำหนักแฮมมิง (Hamming weight) ของค รหัสให้สูงขึ้น ส่งผลให้มีสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดเพิ่มขึ้น [19]

ภาพที่ 2.25 ตาแหน่งของบิต CRC (สีส้ม) บิตข้อมูล (สีแดง) และบิตซ้ำซ้อน (สีน้ำเงิน)

การถอดรหัสจะดำเนินการถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิสปกติ แต่ในขั้นตอนการถอดรหัส หลังจากบิตสุดท้าย เส้นทางถอดรหัสทุก L เส้นทาง จะผ่านการถอดรหัส CRC เพื่อตรวจสอบความผิดพลาด เส้นทางถอดรหัสที่ผิดพลาดจะถูกตัดออกและเส้นทางถอดรหัสที่ต้องถูกตัดเลือกต่อไป หากเหลือเพียงเส้นทางเดียว จะเลือกเส้นทางดังกล่าวเป็นบิตถอดรหัส หากเหลือมากกว่าหนึ่งเส้นทาง จะถูกเลือกด้วยค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางเส้นทางที่น่าเชื่อถือที่สุด และหากไม่มีเส้นทางใดผ่านการถอดรหัส CRC เส้นทางทั้งหมดจะถูกตัดเลือกโดยค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางตามปกติ

2.7.2 รหัสโพลาร์พาริตีตรวจสอบ

รหัสโพลาร์พาริตีตรวจสอบ (parity-check polar code) ถูกนำเสนอเพื่อเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดของรหัสโพลาร์ภายใต้การถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิสเช่นเดียวกับรหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC [19], [20] เนื่องจากรหัส CRC ที่ใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์สามารถพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบิต CRC และบิตข้อมูลได้ โดยความสัมพันธ์ในเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบจะขึ้นอยู่กับพหุนามกำเนิดเป็นตัวกำหนดตาแหน่งของบิต CRC รวมถึงความสัมพันธ์ของบิต CRC กับบิตข้อมูล ซึ่งไม่ยืดหยุ่นในการออกแบบ โดยบิต CRC สามารถเรียกแทนได้ว่าบิตพาริตี สำหรับรหัสโพลาร์พาริตีตรวจสอบสามารถวางบิตพาริตีไว้ที่ตำแหน่งใดก็ได้และบิตพาริตีสามารถเลือกความสัมพันธ์กับบิตข้อมูลบิตใดก็ได้ แสดงดังภาพที่ 2.26

ภาพที่ 2.26 ตาแหน่งของบิตพาริตี (สีส้ม) บิตข้อมูล (สีแดง) และบิตซ้ำซ้อน (สีน้ำเงิน) สำหรับการเข้ารหัสโพลาร์

การเข้ารหัสพาริตีตรวจสอบสามารถแบ่งเป็นขั้นตอนย่อยได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) เลือกตาแหน่งบิตพาริตีโดยตาแหน่งบิตพาริตีจะมีความยืดหยุ่น สามารถแทรกอยู่ระหว่างบิตข้อมูลหรือต่อท้ายบิตข้อมูลก็ได้

2) กำหนดความสัมพันธ์ขงบิตพาริตีกับบิตข้อมูล โดยบิตข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับบิตพาริตีจะต้องอยู่ตาแหน่งก่อนหน้าบิตพาริตีทุกบิต จากนั้นจะสามารถแสดงตาแหน่งของชุดบิตพาริตี $P = \{p_0, p_1, \dots, p_{r-1}\}$ มีความยาว r บิต และชุดบิตข้อมูล $m = \{m_0, m_1, \dots, m_{k-1}\}$ มีความยาว k บิต ดังนี้

$$u_{A^1 \dots A^p} = \{m_0, m_1, \dots, p_0, m_2, m_3, \dots, p_1, m_{k-2}, \dots, p_{r-2}, m_{k-1}, \dots, p_{r-1}\} \quad (2.42)$$

3) นาบิตพาริตี บิตข้อมูล และบิตแ่แข็งเรียงตามตาแหน่งจากการสร้างรหัสและเข้ารหัสโพลาร์

การถอดรหัสพาริตีตรวจสอบจะถอดรหัสภายใต้การถอดรหัสห้ก่้างต่อเนื่องแบบลิส โดยรวมถอดรหัสบิตพาริตีระหว่การถอดรหัสห้ก่้างต่อเนื่องแบบลิสมีขั้นตอนดังนี้

1) ถอดรหัสห้ก่้างต่อเนื่องแบบลิสปกติ

2) เมื่อถึงตาแหน่งบิตพาริตี บิตพาริตีจะถูกตัดสินใจจากความสัมพันธ์กับบิตข้อมูลในตาแหน่งก่อนหน้า โดยทุกบิตในความสัมพันธ์จะต้องรวมกันภายใต้ $GF(2)$ ได้เท่ากับ 0 แทนการตัดสินใจจากค่า LLR ของตัวถอดรหัสขั้นสุดท้าย แสดงความสัมพันธ์ในรูปแ่ของเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบได้ดังสมการที่ 4.1

3) ตาเนินการถอดรหัสห้ก่้างต่อเนื่องแบบลิสจนสิ้นสุดปกติ

2.7.3 รหัสย่ออื่น ๆ

รหัสโพลาร์ยังถูกนาเสนอให้มีการใช้งานร่วมกับรหัสย่ออื่น ๆ เพื่อเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดของรหัสโพลาร์ภายใต้การถอดรหัสห้ก่้างต่อเนื่องแบบลิส เช่น รหัส Bose-Chaudhuri-Hocquenghem หรือ BCH โดยมีการกาหนดบิตพิเศษเพิ่มเติมคือบิตแ่แข็งพลวัต (dynamic frozen bit) ซึ่งจะมีคุณสมบัติคล้ายบิตพาริตีซึ่งมีความสัมพันธ์กับบิตข้อมูล และมีการถอดรหัสร่วมกับการถอดรหัสห้ก่้างต่อเนื่องแบบลิสของรหัสโพลาร์ [21] นอกจากนี้ยังมีการนารหัสอื่น ๆ มาเข้ารหัสและถอดรหัสต่อกับรหัสโพลาร์ เช่น รหัสแอลดีพีซีและรหัส Reed-Solomon หรือ RS โดยสามารถเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดได้เมื่อเทียบกับรหัสโพลาร์แบบปกติ

2.8 การแบ่งส่วนตัวถอดรหัส

การถอดรหัสห้ก่้างต่อเนื่องแบบลิสเป็นการถอดรหัสโพลาร์ที่ให้สมรรถนะดี แต่เป็นการถอดรหัสที่ต้องใช้งานหน่วยความจาขนาดใหญ่สาหรับการเก็บค่าในการคานวณการถอดรหัส โดยเฉพาะ

ยิ่งขนาดลิสเพิ่มมากขึ้น นั้นหมายถึงความว่าการใช้งานบนอุปกรณ์จริงจะต้องการพื้นที่หน่วยความจำจำนวนมาก ซึ่งในงานวิจัยได้มีการสังเกตว่าตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องมีการใช้งานหน่วยความจำจาก 45% ของพื้นที่วงจรถอดรหัสทั้งหมด วิธีการแบ่งส่วนตัวถอดรหัสจึงถูกนำเสนอใน [11] เพื่อการลดการใช้งานหน่วยความจำจำนวนมาก

2.8.1 ความซับซ้อนการถอดรหัสโพลาร์

ความซับซ้อนของรหัสโพลาร์สามารถเกิดขึ้นได้ทุกส่วนของระบบ ทั้งการเข้ารหัส การสร้างรหัส และการถอดรหัส หากความซับซ้อนของระบบลดต่ำลง ระบบจะสามารถรองรับปริมาณข้อมูลต่อพื้นที่หรือเวลามากขึ้นได้ โดยส่วนแรกของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมุ่งเน้นการลดความซับซ้อนการถอดรหัสโพลาร์ การถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสให้สมรรถนะในการแก้ไขความผิดพลาดที่ยอดเยี่ยม แต่กลับมีข้อเสียเมื่อเทียบกับการถอดรหัสแบบลิสทั่วไป นั่นคือการใช้งานหน่วยความจำขนาดใหญ่ ส่งผลให้พื้นที่ของวงจรถอดรหัสมีขนาดใหญ่และยังเพิ่มความหน่วงเวลาในการคำนวณได้เช่นกัน พื้นที่หน่วยความจำของตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องสามารถคำนวณได้ดังสมการนี้

$$M_{SCL} = (N + (N-1)L)Q_\alpha + LQ_{PM} + (2N-1)L \quad (2.43)$$

โดยที่ M_{SCL} คือ พื้นที่หน่วยความจำของตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่อง

Q_α คือ ระดับการควอนไทซ์ของค่า LLR

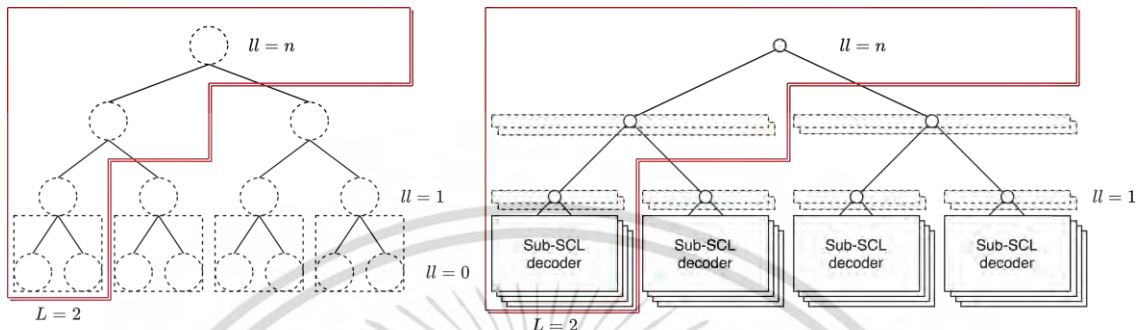
Q_{PM} คือ ระดับการควอนไทซ์ของค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง

ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่ถูกแบ่งส่วนถูกนำเสนออยู่ 3 ชนิด ประกอบด้วย ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่ถูกแบ่งส่วน (partitioned successive cancellation list) หรือ PSCL ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่ถูกแบ่งส่วนทั่วไป (generalized PSCL) หรือ GPSCL และตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่ถูกแบ่งส่วนและแบ่งระดับ (layered PSCL) หรือ LPSCL [12] โดยหลักการแบ่งส่วนตัวถอดรหัสพื้นฐานจะมี 2 ขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย การแตกโครงสร้างต้นไม้ตัวถอดรหัสเป็นส่วน ๆ (partitions) แทนด้วย P และการลดจำนวนลิสการถอดรหัสในระดับชั้นส่วนบนของโครงสร้างตัวถอดรหัส

1) การแบ่งส่วนตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส

โครงสร้างต้นไม้ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องสามารถแบ่งเป็นโครงสร้างย่อยได้ดังภาพที่ 2.27 โดยโครงสร้างย่อยส่วนล่างสามารถกำหนดให้เป็นตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องความยาวเท่ากับ N/P บิตจำนวน P ส่วน และจะถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสปกติ สำหรับการใช้งานหน่วยความจำ โหนดใน

แต่ละระดับชั้นในโครงสร้างสามารถใช้งานหน่วยความจำร่วมกันได้ เนื่องจากค่าการคำนวณในโหนดจะถูกใช้งานเพียงครั้งเดียว

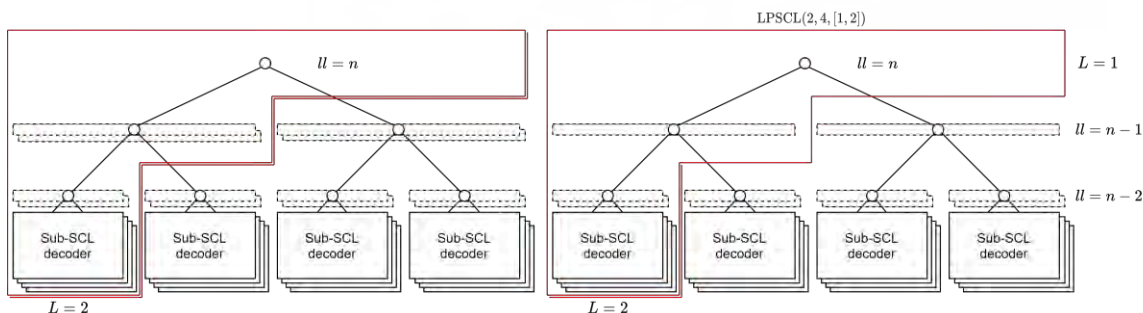

ภาพที่ 2.27 การแบ่งส่วนตัวถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิส

จากภาพที่ 2.27 กรอบสีแดงแสดงถึงขนาดพื้นที่หน่วยความจำที่ลดลง โดยค่าการคำนวณการถอดรหัสของโครงสร้างด้านขวาสามารถเก็บไว้ในตำแหน่งเดียวกับโครงสร้างในทางซ้ายของแต่ละระดับชั้นการถอดรหัสได้ เนื่องจากค่าการถอดรหัสในโครงสร้างทางซ้ายจะไม่ได้ถูกใช้งานเมื่อทำการคำนวณค่าการถอดรหัสในโครงสร้างฝั่งขวา การแบ่งส่วนตัวถอดรหัสชั้นตอนนี้จะยังคงสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดไว้คงเดิม

2) การลดเส้นทางการถอดรหัสในโครงสร้างตัวถอดรหัสส่วนบน

สำหรับโครงสร้างส่วนบนจะถอดรหัสด้วยตัวที่กลางต่อเนื่อง ดังนั้นจึงมีการตัดเส้นทางการถอดรหัสจากโครงสร้างย่อยส่วนกลางที่มีขนาดลิสเท่ากับ L ลิส เพื่อให้สามารถถอดรหัสในโครงสร้างส่วนบนที่มีขนาดลิส $L=1$ ได้ต่อเนื่อง โดยการตัดเส้นทางการตัดได้โดยใช้ค่าความน่าเชื่อถือถึงเส้นทางดังสมการที่ 2.17 หรือใช้รหัส CRC ในการช่วยตัดเส้นทางการใช้สำหรับการใช้งานหน่วยความจำ โหนด การลดจำนวนเส้นทางการถอดรหัสที่โครงสร้างส่วนบน จะสามารถลดจำนวนหน่วยความจำสำหรับการเก็บค่าการคำนวณในโหนดที่โครงสร้างส่วนบน ดังภาพที่ 2.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.28 การลดเส้นทางการถอดรหัสในโครงสร้างตัวถอดรหัสส่วนบน

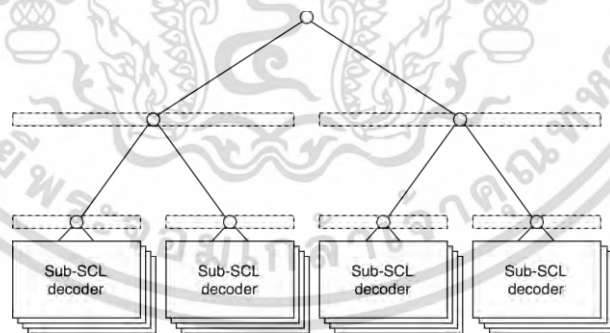
จากภาพที่ 2.28 จำนวนกรอบสี่เหลี่ยมที่ลดลงในตัวถอดรหัสระดับบนหมายถึงจำนวนเส้นทางการถอดรหัสที่ถูกตัดออก ดังภาพ ตัวถอดรหัสระดับชั้นที่ $l = n - 2$ จะมีเส้นทางการถอดรหัสจำนวน $L = 2$ และถูกตัดเส้นทางการถอดรหัสออกที่ระดับชั้น $l = n - 1$ เหลือเส้นทางการถอดรหัสเพียง $L = 1$ ซึ่งในกรณีนี้ ตำแหน่งขอบิตถอดรหัส u_i ที่จะทำให้เกิดการตัดเส้นทางการถอดรหัสออกจะเป็นตำแหน่งที่ $i = N/2^{n-l}$ ซึ่งจะเท่ากับ $i = N/2$

ตัวถอดรหัสหลักกลางต่อเนื่องแบบลิสที่ถูกแบ่งส่วนที่เคาน์เตอร์หน่วยต่าง ๆ จะมีเงื่อนไขการลดเส้นทางการถอดรหัสในโครงสร้างตัวถอดรหัสส่วนบนแตกต่างกันไปดังนี้

2.8.2 PSCL

หลักการแบ่งส่วนตัวถอดรหัสของตัวถอดรหัส PSCL แทนด้วย $PSCL(L, P)$ โครงสร้างย่อยส่วนกลางจะถอดรหัสด้วยการถอดรหัสหลักกลางต่อเนื่องแบบลิสที่มีขนาดลิสเท่ากับ L ลิส แบ่งออกเป็น P ส่วน แต่ละส่วนมีความยาวเท่ากับ N/P บิต และโครงสร้างส่วนบนสามารถส่งผ่านคาร์รหัสได้เพียง 1 เส้นทาง แสดงดังภาพที่ 2.29 ตัวถอดรหัส PSCL สามารถคำนวณการใช้พื้นที่หน่วยความจำได้ดังสมการนี้

$$M_{PSCL} = \left(\sum_{k=0}^{\log_2 P} \frac{N}{2^k} + \left(\frac{N}{P} - 1 \right) L \right) Q_a + L Q_{PM} + \sum_{k=1}^{\log_2 P} \frac{N}{2^k} + \left(\frac{2N}{P} - 1 \right) L \quad (2.44)$$

ภาพที่ 2.29 ตัวถอดรหัส PSCL(4,4)

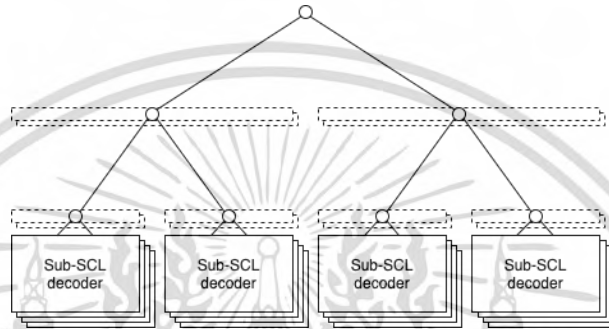
2.8.3 GPSCL

หลักการแบ่งส่วนตัวถอดรหัสของตัวถอดรหัส GPSCL แทนด้วย $GPSCL(L, P, S)$ โครงสร้างย่อยส่วนกลางจะถอดรหัสด้วยการถอดรหัสหลักกลางต่อเนื่องแบบลิสที่มีขนาดลิสเท่ากับ L ลิส แบ่งออกเป็น P ส่วน แต่ละส่วนมีความยาวเท่ากับ N/P บิต และโครงสร้างส่วนบนสามารถส่งผ่านคาร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รหัสได้เพียง S เส้นทาง โดยที่ $S \leq L$ แสดงดังภาพที่ 2.30 โดยที่ตัวถอดรหัส GPSCL($L, P, 1$) จะเทียบเท่ากับตัวถอดรหัส PSCL(L, P) ตัวถอดรหัส GPSCL สามารถคำนวณการใช้พื้นที่หน่วยความจำได้ดังสมการนี้

$$M_{GPSCL} = \left(N + S \sum_{k=0}^{\log_2 P} \frac{N}{2^k} + \left(\frac{N}{P} - 1 \right) L \right) Q_\alpha + LQ_{PM} + S \sum_{k=1}^{\log_2 P} \frac{N}{2^k} + \left(\frac{2N}{P} - 1 \right) L \quad (2.45)$$

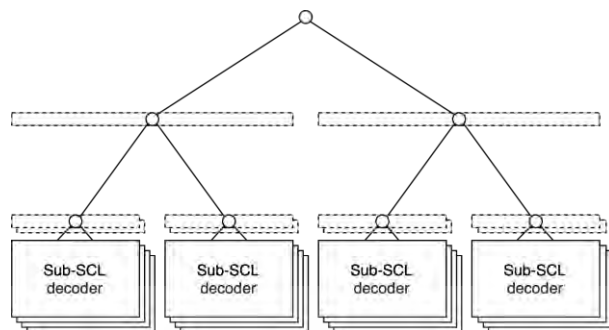

ภาพที่ 2.30 ตัวถอดรหัส GPSCL(4,4,2)

2.8.4 LPSCL

หลักการแบ่งส่วนตัวถอดรหัสของตัวถอดรหัส LPSCL แทนด้วย LPSCL(L, P, s) โครงสร้างย่อยส่วนล่างจะถอดรหัสด้วยการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่มีขนาดลิสเท่ากับ L ลิสแบ่งออกเป็น P ส่วน แต่ละส่วนมีความยาวเท่ากับ N/P บิต และโครงสร้างส่วนบนสามารถส่งผ่านคำรหัสได้เพียง s เส้นทาง โดยที่ $s \in \{n - \log_2 P, n - \log_2 P + 1, \dots, n - 1\}$ และ $|s| = \log_2 P$ โดยที่ตัวถอดรหัส LPSCL($L, P, \{2, 2, \dots, 2\}$) จะเทียบเท่ากับตัวถอดรหัส GPSCL($L, P, 2$) และตัวถอดรหัส LPSCL($L, P, \{1, 1, \dots, 1\}$) จะเทียบเท่ากับตัวถอดรหัส GPSCL($L, P, 1$) และ PSCL(L, P) แสดงดังภาพที่ 2.31 ตัวถอดรหัส LPSCL สามารถคำนวณการใช้พื้นที่หน่วยความจำได้ดังสมการนี้

$$M_{LPSCL} = \left(N + \sum_{k=0}^{\log_2 P} s_k \frac{N}{2^k} + \left(\frac{N}{P} - 1 \right) L \right) Q_\alpha + LQ_{PM} + \sum_{k=1}^{\log_2 P} s_k \frac{N}{2^k} + \left(\frac{2N}{P} - 1 \right) L \quad (2.46)$$

ภาพที่ 2.31 ตัวถอดรหัส LPSCL(4,4,{1,2})

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

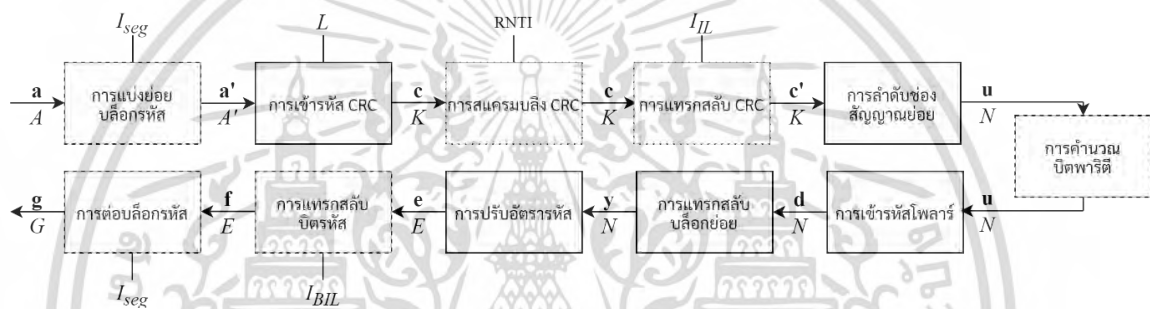
รหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G

บทที่ 3 รหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G จะกล่าวถึงรายละเอียดของรหัสโพลาร์ที่ถูกนำไปใช้งานในมาตรฐาน 5G ที่ถูกกำหนดโดยองค์การความร่วมมือรุ่นที่ 3 (3rd generation partnership project) หรือ 3GPP ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้งานในโครงข่ายการสื่อสารไร้สายในปัจจุบัน โดยรายละเอียดของรหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G สามารถแจกแจงเป็น 11 กระบวนการย่อย โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีการใช้งานรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G ร่วมกับสิ่งที่นำเสนอในวิทยานิพนธ์

3.1 รหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G

รหัสโพลาร์เป็นรหัสช่องสัญญาณที่สามารถพิสูจน์ได้ว่ามีสมรรถนะเข้าใกล้ขีดจำกัดแชนนอน รวมถึงมีโครงสร้างการเข้ารหัสและถอดรหัสที่เรียบง่าย จึงเป็นรหัสช่องสัญญาณที่น่าสนใจและถูกเลือกใช้งานในมาตรฐาน 5G สำหรับการสื่อสารในช่องสัญญาณควมคม สำหรับมาตรฐาน 5G เป็นเทคโนโลยีการสื่อสารไร้สายยุคที่ 5 ที่มีขีดความสามารถสูง สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (international telecommunication union) หรือ ITU ได้กำหนดรูปแบบการใช้งานของเทคโนโลยีมาตรฐาน 5G เป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ enhanced mobile broadband หรือ eMBB สำหรับการใช้งานที่เน้นปริมาณข้อมูลสูงและความเร็วสูง ultra-reliable and low latency communications หรือ URLLC สำหรับการใช้งานที่มีความน่าเชื่อถือสูง ความหน่วงต่ำ และเวลาสูญเสีย (downtime) ต่ำ และ massive machine type communications หรือ mMTC สำหรับการใช้งานที่เน้นการเชื่อมต่ออุปกรณ์จำนวนมากในบริเวณพื้นที่จำกัด ซึ่ง ITU ยังได้ตั้งเป้าหมายขีดความสามารถในการสื่อสารตามมาตรฐาน 5G เช่น ความเร็วสูงสุดที่ 20 Gbps ความหน่วงสูงสุดที่ 1 us หรือจำนวนอุปกรณ์ต่อขนาดพื้นที่ โดยหากมาตรฐานการสื่อสารไร้สายสามารถบรรลุเป้าหมายการสื่อสารไร้สายได้ จะถือว่าเป็นมาตรฐาน 5G จากนั้นจึงมีโครงการความร่วมมือรุ่นที่ 3 (3rd generation partnership project) หรือ 3GPP เป็นหน่วยงานความร่วมมือในการกำหนดรายละเอียดมาตรฐานทางเทคนิค ได้จัดตั้งการประชุมเพื่อออกรายละเอียดมาตรฐานให้สอดคล้องกับเป้าหมายขีดความสามารถที่ ITU กำหนดไว้ ซึ่งได้มาตรฐานที่ชื่อว่า 5G new radio หรือมาตรฐาน 5G แบบย่อ และหนึ่งในรายละเอียดของมาตรฐาน 5G คือการเข้ารหัสช่องสัญญาณสำหรับมาตรฐาน 5G โดยผลลัพธ์จากการประชุมทั้งสิ้น 14 ครั้ง ได้บทสรุปว่ามีการนำรหัสช่องสัญญาณมาใช้งาน 2 ชนิดหลัก คือ รหัสแอลดีพีซี สำหรับช่องสัญญาณข้อมูล (data channel) เนื่องจากสามารถส่งข้อมูลปริมาณมากต่อพื้นที่วงจรถอดรหัส (throughput) ที่สูง อีกทั้งมีความซับซ้อนของวงจรถอดรหัสต่ำในกรณีความยาวการหัสยาว เนื่องจากสามารถประมวลผลแบบขนานได้ และรหัสโพลาร์ สำหรับช่องสัญญาณ

ควบคุม (control channel) เนื่องจากให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ดีในกรณีความยาวการหัสสั้น ซึ่งเป็นลักษณะของข้อมูลในช่องสัญญาณควบคุมที่มีขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังมีการนำรหัสบล็อกเชิงเส้นอื่น ๆ มาใช้งานในกรณีเฉพาะ [13] รายละเอียดของรหัสช่องสัญญาณในมาตรฐานจะกำหนดไว้เพียงการเข้ารหัสเท่านั้น ซึ่งจะเพิ่มความยืดหยุ่นในการเลือกใช้งานตัวถอดรหัส เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้งานรูปแบบต่าง ๆ เช่น สำหรับรหัสโพลาร์ภายใต้การถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิส สามารถเลือกใช้ตัวถอดรหัสที่มีขนาดลิส L ต่ำเพื่อลดความซับซ้อนและความหน่วงในการถอดรหัส สำหรับการใช้งานรูปแบบ URLLC ได้ โดยในหัวข้อถัดไปจะรายละเอียดของการเข้ารหัสโพลาร์ที่ใช้งานในมาตรฐาน 5G สำหรับช่องสัญญาณควบคุม

ภาพที่ 3.1 รหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G สามารถแบ่งเป็นกระบวนการทั้งหมด 11 ขั้นตอนย่อย ช่องสัญญาณ UCI ใช้งานเฉพาะกระบวนการในกล่องเส้นประขีดจะถูกใช้งานเฉพาะ และกล่องเส้นประจุดสำหรับช่องสัญญาณ BCH และ DCI และกระบวนการในกล่องเส้นหนา จะถูกใช้งานในทุกช่องสัญญาณ ตัวอักษรหนาคือเวกเตอร์ของข้อมูลระหว่างกระบวนการ และตัวอักษรเอียงคือความยาวของเวกเตอร์

กระบวนการเข้ารหัสสำหรับช่องสัญญาณอัปลิงก์ (uplink) มีกระบวนการเข้ารหัสที่เพิ่มเติมมากกว่าการเข้ารหัสสำหรับช่องสัญญาณดาวนลิงก์ (downlink) จะประกอบด้วย การแบ่งย่อยบล็อกรหัส การคำนวณพริ้ว การอินเทอร์ลีฟบิดรหัส และการถอดรหัส ในขณะที่ช่องสัญญาณดาวนลิงก์จะมีกระบวนการเข้ารหัสการสแครมเบิล CRC และการอินเทอร์ลีฟ CRC ที่เพิ่มเติมมากกว่าการเข้ารหัสสำหรับช่องสัญญาณอัปลิงก์ กระบวนการเข้ารหัสแสดงได้ดังภาพที่ 3.1 ประเภทช่องสัญญาณที่ใช้งานรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G สามารถสรุปได้โดยละเอียดดังตารางที่ 3.1 และค่าพารามิเตอร์ต่าง ๆ จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบการทำงานของการเข้ารหัสโพลาร์ พารามิเตอร์สำหรับการเข้ารหัสโพลาร์ถูกแสดงดังตารางที่ 3.2 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ความยาวเพย์โหลดแทนด้วย A มีความยาวบิตข้อมูลสูงสุดคือ $A \leq 1706$

2) ความยาวบิต CRC แทนด้วย $|r|$ ได้กำหนดพหุนาม CRC สำหรับการเข้ารหัสไว้ดังนี้

$$g_{24A}(x) = x^{24} + x^{23} + x^{18} + x^{17} + x^{14} + x^{11} + x^{10} + x^7 + x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + x + 1$$

$$g_{24B}(x) = x^{24} + x^{23} + x^6 + x^5 + x + 1$$

$$g_{24C}(x) = x^{24} + x^{23} + x^{21} + x^{20} + x^{17} + x^{15} + x^{13} + x^{12} + x^8 + x^4 + x^2 + x + 1$$

$$g_{16}(x) = x^{16} + x^{12} + x^5 + 1$$

$$g_{11}(x) = x^{11} + x^{10} + x^9 + x^5 + 1$$

$$g_6(x) = x^6 + x^5 + 1$$

โดยพหุนาม g_6 ความยาว $|r|=6$ บิตและพหุนาม g_{11} ความยาว $|r|=11$ บิตจะถูกใช้สำหรับช่องสัญญาณ UCI บิตและส สำหรับช่องสัญญาณ DCI จะใช้งานพหุนาม g_{24C} ที่มีความยาว $|r|=24$ บิต

3) ความยาวบิตข้อมูลส สำหรับการเข้ารหัสโพลาร์มีความยาวเท่ากับ K บิต โดยจะรวมถึงเพย์โหลดขาเข้า บิต CRC และบิตพาริตี โดยเงื่อนไขที่ $K < N$ บิต

4) ความยาวการรหัสแทนด้วย $N = 2^n$ บิต โดย n สามารถคำนวณโดยสมการที่ x

$$n = \max(\min(n_1, n_2, n_{\max}), n_{\min}) \quad (3.1)$$

โดยที่ $n_{\min}$ และ $n_{\max}$ สามารถสื่อได้ว่าเป็นขอบเขตสำหรับการกำหนดความยาวต่ำสุดและสูงสุดตามลำดับ โดยที่ช่องสัญญาณ DCI และ BCH มีค่า $n_{\min} = 5$ และ $n_{\max} = 9$ ขณะที่ช่องสัญญาณ UCI จะมีค่า $n_{\min} = 5$ และ $n_{\max} = 10$ สำหรับ n_1 และ n_2 คำนวณได้ตั้งสมการที่ x และ x

$$n_1 = \begin{cases} \lfloor \log_2 E \rfloor & \text{หาก } E \leq (9/8) \cdot 2^{\lfloor \log_2 E \rfloor} \text{ และ } K/E < 9/16 \\ \lceil \log_2 E \rceil & \text{อื่น ๆ} \end{cases} \quad (3.2)$$

$$n_2 = \lceil \log_2 (K/R_{\min}) \rceil \quad \text{โดยที่ } R_{\min} = 1/8 \quad (3.3)$$

5) การรหัสหลังดำเนินการปรับอัตรารหัสมีความยาวเท่ากับ E บิต เพื่อให้สามารถเลือกความยาว E ที่ต้องการ โดยมีความยาวสูงสุด $E \leq 8192$ บิต หากความยาวการรหัสมีค่าเท่ากับ $E < N$ บิต หรือไม่เกินความยาวการรหัสแม่ การรหัสแม่จะดำเนินการชอร์ตเทน (shortening) หรือดำเนินการฟังก์ชัน (puncturing) ซึ่งจะร่วมพิจารณาเงื่อนไขอื่น แต่หากความยาวการรหัสมีค่าเท่ากับ $E > N$ จะทำให้การรหัสแม่บางบิตจะถูกส่งซ้ำ

6) อัตรารหัสแทนด้วย $R = A/E$ คืออัตราส่วนระหว่างความยาวเพย์โหลดขาเข้าต่อความยาวการรหัส

7) ความยาว U คือความยาวของบิตที่ถูกออกจากกระบวนการปรับอัตรารหัสในกรณีการชอร์ตเทนและการฟังก์ชัน

8) ความยาว T เป็นความยาวที่ใช้ในการกำหนดบิตซ้ำซ้อนก่อนการปรับอัตรารหัสในรูปแบบการฟังก์ชันเซอร์ โดยจะกำหนดตำแหน่งบิตแรกถึงตำแหน่งที่ U เป็นบิตซ้ำซ้อน ซึ่งสุดท้ายการฟังก์ชันเซอร์จะตัดบิตออกเป็นความยาว $|Q_I|$ บิต ตามที่กล่าวข้างต้น

9) ความยาวบิตข้อมูลแทนด้วย $|Q_F|$ ความยาวบิตซ้ำซ้อนแทนด้วย n_{PC} และบิตพาริตีมีความยาวเท่ากับ n_{PC} บิต

ตารางที่ 3.1 การเข้ารหัสช่องสัญญาณของแต่ละประเภทช่องสัญญาณ

ช่องสัญญาณข้อมูล (data channel)	การเข้ารหัสช่องสัญญาณ
uplink shared channel (UL-SCH)	low-density parity-check (LDPC) code
downlink shared channels (DL-SCH)	
paging channel (PCH)	
broadcast channel (BCH)	polar code
ช่องสัญญาณควบคุม (control channel)	การเข้ารหัสช่องสัญญาณ
downlink control information (DCI)	polar code
uplink control information (UCI)	
	block code

ตารางที่ 3.2 พารามิเตอร์และขอบเขตของรหัสโพลาร์ในแต่ละช่องสัญญาณตามมาตรฐาน 5G

		UCI		DCI	BCH	
		$A \geq 20$				$12 \leq A \leq 19$
		$(A \geq 1013) \vee (A \geq 360 \wedge G \geq 1088)$	$(A < 360) \vee (A < 1013 \wedge G < 1088)$			
เลขชี้กำลังสูงสุดความยาวรหัสแม่	$n_{\max}$	10			9	
ตัวบ่งชี้การอินเทอร์ลีฟ CRC	I_{IL}	0			1	
ตัวบ่งชี้การอินเทอร์ลีฟ บิตรหัส	I_{BIL}	1			0	
ตัวบ่งชี้การแบ่งย่อย บล็อกรหัส	I_{seg}	1	0		0	
ความยาวเพย์โหลดขาเข้าสูงสุด	$A_{\max}$	1706		140	32	
ความยาวเพย์โหลดขาเข้าต่ำสุด	$A_{\min}$	12		1	32	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความยาวบิต CRC	$ r $	11	6	24	
ความยาวบิตพาริตี ตรวจสอบ	n_{PC}	0	3	0	
ความยาวบิตพาริตี ตรวจสอบเลือกจาก น้ำหนักแฉวที่ต่ำสุด	n_{PC}^{wm}	0	0	1	0

3.1.1 การแบ่งย่อยบิตกรหัส

การแบ่งย่อยบิตกรหัสเป็นการแบ่งย่อยข้อมูลเพย์โหลด a ออกเป็น 2 ส่วนและทำการเข้ารหัสแยกกัน ใช้งานในเฉพาะช่องสัญญาณ UCI เพื่อไม่ให้ความซับซ้อนมากเกินไปในการเข้ารหัส (เกิดจากความยาวข้อมูล) ในช่องสัญญาณ UCI จะมีการส่งข้อมูลขนาดใหญ่ เช่น คุณภาพช่องสัญญาณไปยัง radio access network หรือ RAN จากอุปกรณ์ผู้ใช้งาน (user equipment: UE)

กรณีช่องสัญญาณ UCI และมีเงื่อนไขว่า $(A \geq 360 \wedge E \geq 1088) \vee A \geq 1013$ กระบวนการนี้จะดำเนินการและตัวบ่งชี้การแบ่งย่อยบิตกรหัสจะถูกตั้งค่าให้ $I_{seg} = 1$ เวกเตอร์ a ความยาว A จะถูกแบ่งย่อยเป็น 2 เวกเตอร์ a' ความยาว $A' = A/2$ หากความยาว A เป็นจำนวนคี่ a' ส่วนแรกจะแบ่ง $\lfloor A/2 \rfloor$ บิตแรกจาก a และเติมบิต 0 ไว้ด้านหลัง

สำหรับช่องสัญญาณ BCH และ DCI กระบวนการนี้จะไม่ดำเนินการและตั้งค่าให้ $I_{seg} = 0$ เวกเตอร์ a จะผ่านไปยังกระบวนการเข้ารหัส CRC ถัดไป

3.1.2 การต่อท้าย CRC

ภาพที่ 3.2 โครงสร้างการเข้ารหัส CRC

การเข้ารหัส CRC จะทำการเข้ารหัสรูปแบบ systematic ภายใต้ $GF(2)$ โดยที่บิต CRC ความยาว $|r|$ บิต จะถูกต่อท้ายจากเวกเตอร์ a ความยาว A จากอินพุต (หรือ a' ความยาว A' ในกรณีที่ $I_{seg} = 1$) ดังภาพที่ 3.2 โดยจะได้เวกเตอร์ c ที่มีความยาว $K = A + |r|$ (หรือ c' ความยาว $K = A' + |r|$ ในกรณีที่ $I_{seg} = 1$)

กรณีช่องสัญญาณ UCI ในเงื่อนไขที่เวกเตอร์ a มีความยาว $12 \leq A \leq 19$ จะใช้งานพหุนาม g_6 ในการเข้ารหัส CRC ความยาว $|r|=6$ และจะเข้ารหัส CRC โดยใช้พหุนาม g_{11} ในการคำนวณบิต CRC ความยาว $|r|=11$ หากมีเงื่อนไข $A \geq 20$ จะได้เวกเตอร์ c เป็นผลลัพธ์

กรณีช่องสัญญาณ BCH การเข้ารหัสจะใช้งานพหุนาม g_{24c} ในการคำนวณบิต CRC ความยาว $|r|=24$ จากนั้นกระบวนการจะทำการสแครมบลิงเวกเตอร์ a ความยาว $A = A_{\min} = A_{\max} = 32$ (ความยาวเดียวตามมาตรฐาน) ด้วยเวกเตอร์ขนาดเท่ากันก่อนหน้ากระบวนการเข้ารหัสช่องสัญญาณ โดยการทอริกซ์คลูซีเฟอร์ จากนั้นจะดำเนินการเข้ารหัส CRC ได้ผลลัพธ์เป็นเวกเตอร์ c ความยาว $K=56$ บิต

กรณีช่องสัญญาณ DCI พหุนาม g_{24c} จะถูกในการเข้ารหัส CRC โดยได้ผลลัพธ์บิต CRC ความยาว $|r|=24$ การเข้ารหัส CRC สำหรับช่องสัญญาณ DCI จะแตกต่างจากการเข้ารหัส CRC ทั่วไป โดยตัวตั้งในการคำนวณ CRC จะนำเวกเตอร์ 1 ขนาดเท่ากับความยาวบิต CRC ไว้ด้านหน้าและตามด้วยเวกเตอร์ a ความยาว A (ซึ่งต่างจากวิธีทั่วไปที่จะนำเวกเตอร์ a ไว้ด้านหน้าและตามหลังด้วยเวกเตอร์ 0 ขนาดเท่ากับความยาวบิต CRC ไว้ด้านหลัง) สุดท้ายจะนำบิต CRC ที่ได้จากการคำนวณต่อท้ายเวกเตอร์ a ตามปกติ เวกเตอร์ a สามารถมีความยาวได้ $A_{\min} = 1$ ถึง $A_{\max} = 140$ จะได้ผลลัพธ์เป็นเวกเตอร์ c

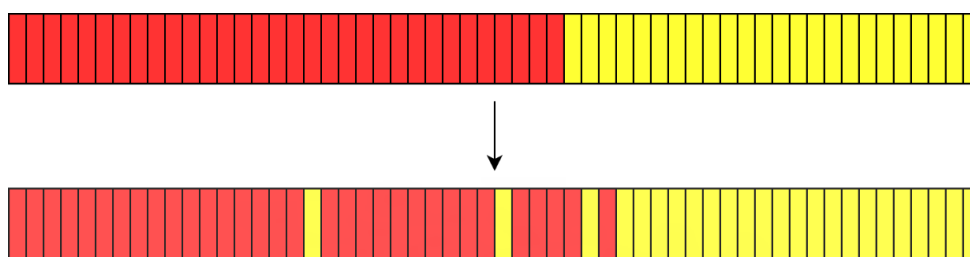
3.1.3 การสแครมบลิง CRC

เวกเตอร์ c จะถูกสแครมบลิง เพื่อใช้ในการทำ (blind detection หรือ blind decoding) ของการส่งข้อมูลระหว่าง RAN และอุปกรณ์ผู้ใช้งานในการสื่อสารผ่านช่องสัญญาณ DCI ในขณะการสื่อสารอุปกรณ์ การระบุตัวตนของอุปกรณ์ผู้ใช้งานจากฝั่ง RAN จะไม่มีการใส่ข้อมูลส่วนหัว (header) แต่จะทำการสแครมบลิงรหัสเฉพาะตัวของอุปกรณ์ผู้ใช้งานที่ต้องการสื่อสาร จากนั้นอุปกรณ์ RAN จะส่งข้อมูลในลักษณะออกอากาศ (broadcast) ให้อุปกรณ์ผู้ใช้งานโดยรอบ จากนั้นอุปกรณ์ผู้ใช้งานจะทำการถอดรหัสของข้อมูล blind detection การสแครมบลิงจะทำให้อุปกรณ์ผู้ใช้งานมีโอกาสถอดรหัสผิดพลาดต่อข้อมูลที่ฝั่งรหัสเฉพาะตัวไม่ตรงกัน และข้อมูลที่ฝั่งรหัสตรงกับอุปกรณ์ผู้ใช้งานสามารถถอดรหัสได้ถูกต้องและสามารถรับข้อมูลได้ ซึ่งรหัสเฉพาะดังกล่าวจะถูกกำหนดโดย radio network temporary identifier (RNTI)

กรณีช่องสัญญาณ DCI ที่มีการเข้ารหัส CRC ความยาว $|r|=24$ บิต ชุดบิต c_{A+8}^{A+L-1} (บิต CRC 16 บิตท้ายสุด) จะถูกสแครมบลิงกับบิต RNTI ที่ความยาว 16 บิตเท่ากัน บิต RNTI จะถูกเลือกตามเงื่อนไขช่องสัญญาณและหน้าที่ของข้อมูลตามมาตรฐาน 5G

สำหรับช่องสัญญาณ BCH และ UCI กระบวนการนี้จะไม่ทำงานเวกเตอร์ c จะผ่านไปยังกระบวนการอินเทอร์ลีฟ CRC ถัดไป

3.1.4 การอินเทอร์ลีฟ CRC

ภาพที่ 3.3 ตัวอย่างลำดับการอินเทอร์ลีฟ CRC สำหรับช่องสัญญาณ BCH ที่ $A = 32$ $|r| = 24$ และ $K = 56$ โดยสีแดงและสีเหลืองคือบิตข้อมูลและบิต CRC ตามลำดับ

เวกเตอร์ c จากกระบวนการก่อนหน้าจะถูกอินเทอร์ลีฟตามลำดับดังตารางที่ 3.3 ลำดับการอินเทอร์ลีฟ $\Pi_{IL}^{\max}(i)$ สำหรับการอินเทอร์ลีฟ CRC (เรียงค่า i จากซ้ายไปขวา บนลงล่าง) เพื่อให้สามารถดำเนินการเทคนิคการเล็กลง ในการถอดรหัส เพื่อลดความซับซ้อนในการถอดรหัสจากการถอดรหัสผิดพลาด โดยจะหยุดการถอดรหัสระหว่างการถอดรหัสหากพบความผิดพลาด การอินเทอร์ลีฟ CRC สำหรับช่องสัญญาณ BCH ได้แสดงดังภาพที่ 3.3

กรณีช่องสัญญาณ BCH และ DCI จะทำการอินเทอร์ลีฟ CRC และตั้งค่าตัวบ่งชี้ $I_{IL} = 1$ เนื่องจากเวกเตอร์ a สามารถมีหลายความยาวได้ ดังนั้นเวกเตอร์ c ไม่จำเป็นต้องมีความยาวเท่ากับลำดับบิตอินเทอร์ลีฟสูงสุด $K_{IL}^{\max} = 164$ บิต วิธีการอินเทอร์ลีฟสามารถนำเวกเตอร์ c ต่อท้ายด้วยบิตว่าง (null) จนมีความยาวเท่ากับ $K_{IL}^{\max}$ จากนั้นทำการอินเทอร์ลีฟตามลำดับการอินเทอร์ลีฟดังตารางที่ 3.3 และนำบิตว่างออกจากเวกเตอร์หลังจากการอินเทอร์ลีฟ จะได้ผลลัพธ์เป็นเวกเตอร์ c'

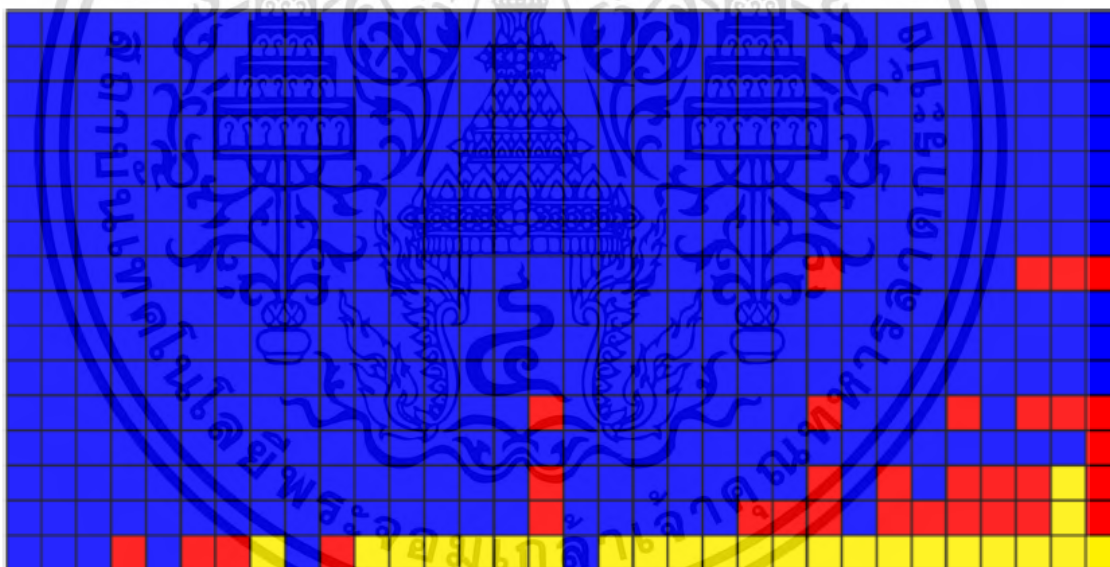
สำหรับช่องสัญญาณ UCI จะไม่มีการอินเทอร์ลีฟ CRC และตั้งค่าตัวบ่งชี้ $I_{IL} = 0$ เวกเตอร์ c จะผ่านไปยังกระบวนการลำดับช่องสัญญาณย่อยถัดไป

ตารางที่ 3.3 ลำดับการอินเทอร์ลีฟ $\Pi_{IL}^{\max}(i)$ สำหรับการอินเทอร์ลีฟ CRC (เรียงค่า i จากซ้ายไปขวา บนลงล่าง)

0	2	4	7	9	14	19	20	24	25	26	28	31
34	42	45	49	50	51	53	54	56	58	59	61	62
65	66	67	69	70	71	72	76	77	81	82	83	87
88	89	91	93	95	98	101	104	106	108	110	111	113

115	118	119	120	122	123	126	127	129	132	134	138	139
140	1	3	5	8	10	15	21	27	29	32	35	43
46	52	55	57	60	63	68	73	78	84	90	92	94
96	99	102	105	107	109	112	114	116	121	124	128	130
133	135	141	6	11	16	22	30	33	36	44	47	64
74	79	85	97	100	103	117	125	131	136	142	12	17
23	37	48	75	80	86	137	143	13	18	38	144	39
145	40	146	41	147	148	149	150	151	152	153	154	155
156	157	158	159	160	161	162	163					

3.1.5 การลำดับช่องสัญญาณย่อย

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างการลำดับช่องสัญญาณย่อยสำหรับช่องสัญญาณ BCH ที่เวกเตอร์ c' ความยาว $K = 56$ บิต และเวกเตอร์ u ความยาว $N = 2^n = 512$ บิต หรือ $n = n_{\max} = 9$ สีน้ำเงิน สีแดงและสีเหลืองคือบิตแก้ไขข้อผิดพลาด บิตข้อมูลและบิต CRC ตามลำดับ

กระบวนการนี้จะทำการสร้างรหัสโพลาร์ เพื่อเรียงบิตข้อมูล บิต CRC และบิตแก้ไขข้อผิดพลาดตามลำดับความน่าเชื่อถือของสัญญาณย่อยตาม [ตารางที่ 5.3.1.2-1] ได้ผลลัพธ์เป็นเวกเตอร์ u ความ

ยาว N โดยกำหนดตำแหน่งของบิตแชนจ์ด้วย $\mathcal{A}^F$ และบิตข้อมูลด้วย $\mathcal{A}'$ บิตข้อมูลหรือเวกเตอร์ c (หรือ c') จากกระบวนการก่อนจะถูกวางไว้สำหรับตำแหน่งบิตข้อมูล ส่วนตำแหน่งบิตแชนจ์จะถูกกำหนดค่าบิตเท่ากับ 0 การเลือกความยาว N จะมีเกณฑ์การเลือกตามสมการที่ 3.1 3.2 และ 3.3 โดยความยาว $N=2^n$ สุดท้ายจะได้รับการเลือกค่า n สุดท้าย การเลือกตำแหน่งของบิตแชนจ์จะสอดคล้องกับเงื่อนไขการปรับอัตราหัส โดยการปรับอัตราหัสเป็นการปรับขนาดคำรหัสก่อนส่งผ่านช่องสัญญาณให้มีความยาวเท่ากับ E บิต ภาพที่ 3.4 คือตัวอย่างการลำดับช่องสัญญาณย่อยของช่องสัญญาณ BCH

1) การเลือกตำแหน่งบิตแชนจ์สำหรับทุกช่องสัญญาณ สรุปลงขั้นตอนได้ 2 ขั้นตอนดังนี้

1.1) เลือกตำแหน่งบิตแชนจ์สำหรับการปรับอัตราหัส หาก $K/E \leq 7/16$ จะปรับอัตราหัสด้วยการฟังก์เจอร์ ซึ่งจะกำหนดบิตแชนจ์ที่ T ตำแหน่งแรกในกรณีอื่นจะปรับอัตราหัสด้วยการช็อดเทน ซึ่งจะกำหนดบิตแชนจ์ที่ $U = N - E$ ตำแหน่งสุดท้าย T คำนวณได้ดั่งสมการที่ 3.4

$$T = \begin{cases} \left\lfloor \frac{3}{4}N - \frac{E}{2} \right\rfloor - 1 & \text{หาก } E \geq \frac{3}{4}N \\ \left\lfloor \frac{9}{16}N - \frac{E}{4} \right\rfloor - 1 & \text{อื่น ๆ} \end{cases} \quad (3.4)$$

สาเหตุที่ใช้ความยาว T เพิ่มเติมจาก U เพื่อป้องกันไม่ให้บิตข้อมูลถูกฟังก์เจอร์ไปในการปรับอัตราหัส

1.2) หากจำนวนบิตแชนจ์สำหรับการปรับอัตราหัสยังมีขนาดไม่เกินจำนวนบิตแชนจ์ที่มีได้ จะทำการกำหนดตำแหน่งบิตแชนจ์เพิ่มเติมตามจำนวนที่เหลือและกำหนดตามลำดับความน่าเชื่อถือช่องสัญญาณตาม [ตารางที่ 5.3.1.2-1] ซึ่งสามารถสรุปลงขั้นตอนการเลือกตำแหน่งบิตแชนจ์ตามลำดับความน่าเชื่อถือช่องสัญญาณได้ 2 ขั้นตอนดังนี้

1.2.1) เลือกลำดับช่องสัญญาณ $\mathcal{A}$ เรียงจากลำดับน้อยไปลำดับมากตามความยาวคำรหัสแม่ N ซึ่งจะได้ลำดับความน่าเชื่อถือ $W(\mathcal{A})$ ที่คู่กับลำดับช่องสัญญาณ $\mathcal{A}$

1.2.2) ตำแหน่งของบิตแชนจ์จะอยู่ในตำแหน่งของลำดับช่องสัญญาณที่คู่กับลำดับความน่าเชื่อถือที่ต่ำที่สุดตามจำนวนบิตแชนจ์ $|\mathcal{A}^F|$ ที่ออกแบบไว้

ตัวอย่างเช่น กรณี $N=8$ ประกอบด้วยบิตแชนจ์และบิตข้อมูลเท่ากัน จะเลือกลำดับช่องสัญญาณมา 8 ลำดับที่ 0 1 2 4 3 5 6 7 (ตามคอลัมน์ลำดับช่องสัญญาณ) ซึ่งจะได้ลำดับความน่าเชื่อถือเป็น 0 1 2 3 7 8 11 24 (ตามคอลัมน์ลำดับความน่าเชื่อถือ) มาตามลำดับคู่กัน จะได้ตำแหน่งบิตแชนจ์ที่ 0 1 2 4 เนื่องจากที่ลำดับช่องสัญญาณ 0 1 2 4 คู่กับลำดับความน่าเชื่อถือที่ต่ำที่สุด (0 1 2 3) และได้ตำแหน่งบิตข้อมูลที่ 3 5 6 7

กรณีที่มี $N=16$ ประกอบด้วยบิตซ้ำและบิตข้อมูลเท่ากัน จะเลือกลำดับช่องสัญญาณมา 16 ลำดับที่ 0 1 2 4 8 3 5 9 6 10 12 7 11 13 14 15 (ตามคอลัมน์ลำดับช่องสัญญาณ) ซึ่งจะได้ลำดับความน่าเชื่อถือเป็น 0 1 2 3 4 7 8 10 11 13 16 24 28 33 35 76 (ตามคอลัมน์ลำดับความน่าเชื่อถือ) มาตามลำดับคู่กัน จะได้ตำแหน่งบิตซ้ำและบิตข้อมูลที่ 0 1 2 4 8 3 5 9 เนื่องจากที่ลำดับช่องสัญญาณ 0 1 2 4 8 3 5 9 คู่กับลำดับความน่าเชื่อถือที่ต่ำที่สุด (0 1 2 3 4 7 8 10) และได้ตำแหน่งบิตข้อมูลที่ 6 10 12 7 11 13 14 15

2) การเลือกจำนวนช่องสัญญาณย่อย

กรณีช่องสัญญาณ UCI ที่มีเงื่อนไข $12 \leq A \leq 19$ จะมีการใช้งานบิตพาริตี ซึ่งตำแหน่งของบิตพาริตี A^{PC} จะถูกแทรกไปตำแหน่งจำนวน $n_{PC} = 3$ บิต หากการเข้ารหัสมีเงื่อนไข $E - A \leq 175$ ตำแหน่งบิตพาริตีจะถูกเลือกจากตำแหน่งที่มีความน่าเชื่อถือต่ำที่สุดทั้ง 3 บิต แต่หากการเข้ารหัสมีเงื่อนไข $E - A > 175$ ตำแหน่งบิตพาริตีจะถูกเลือกจากตำแหน่งที่มีความน่าเชื่อถือต่ำที่สุดเพียง 2 บิต โดยบิตที่เหลือจะถูกเลือกตำแหน่งที่มีน้ำหนักแถวของเมทริกซ์ G_N ต่ำที่สุด ซึ่งหากมีตำแหน่งดังกล่าวมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง จะเลือกตำแหน่งดังกล่าวที่มีความน่าเชื่อถือสูงที่สุดเท่านั้น ทำให้จำนวนของบิตซ้ำและบิตข้อมูลเหลือ $|\mathcal{A}^F| = N - (K + 3)$

สำหรับช่องสัญญาณ UCI ที่มีเงื่อนไข $A \geq 20$ ช่องสัญญาณ BCH และ DCI จะไม่มีการใช้งานบิตพาริตี ซึ่งจะเลือกบิตซ้ำและบิตข้อมูลตามจำนวน $|\mathcal{A}^F| = N - K$

3.1.6 การคำนวณบิตพาริตีตรวจสอบ

กรณีช่องสัญญาณ UCI มีการใช้งานบิตพาริตีและถูกเลือกตำแหน่งของบิตพาริตีแล้ว จะสามารถคำนวณบิตพาริตีโดยวิธีจิสเตอร์วนซ้ำ (shift register) ขนาด 5 บิต โดยตั้งค่าบิตเริ่มต้นเป็น 0 บิต พาริตีจะถูกคำนวณโดยการเอ็กซ์คลูซีฟออร์กับบิตตำแหน่งก่อนหน้าเว้นระยะครั้งละ 5 บิต โดยจะเอ็กซ์คลูซีฟออร์เฉพาะบิตข้อมูล ซึ่งจะไม่รวมบิตพาริตี บิต CRC และบิตซ้ำและบิตข้อมูลตำแหน่งก่อนหน้า การคำนวณบิตพาริตี u_i แสดงดังสมการที่ 3.5

$$u_i = \bigoplus_{j=\lfloor i/5 \rfloor}^{q-1} u_{5j+p} \quad (3.5)$$

โดยที่ $q = \lfloor i/5 \rfloor$ $p = \text{mod}(i, 5)$ และ $i_{PC} \in Q_{PC}$ คือค่าตำแหน่งบิตพาริตีสูงสุดที่น้อยกว่า i ที่ $\text{mod}(i_{PC}, 5) = p$ หากไม่มีค่าตำแหน่งพาริตีนั้นจะกำหนดให้ $i_{PC} = 0$ ผลลัพธ์เวกเตอร์ u หลังการคำนวณบิตพาริตีจะถูกส่งไปกระบวนการถัดไปเพื่อการเข้ารหัสโพลาร์

สำหรับช่องสัญญาณ BCH และ DCI จะไม่มีการใช้งานบิตพาริตี เวกเตอร์ u จากกระบวนการก่อนหน้าจะถูกส่งไปกระบวนการถัดไปเพื่อการเข้ารหัสโพลาร์

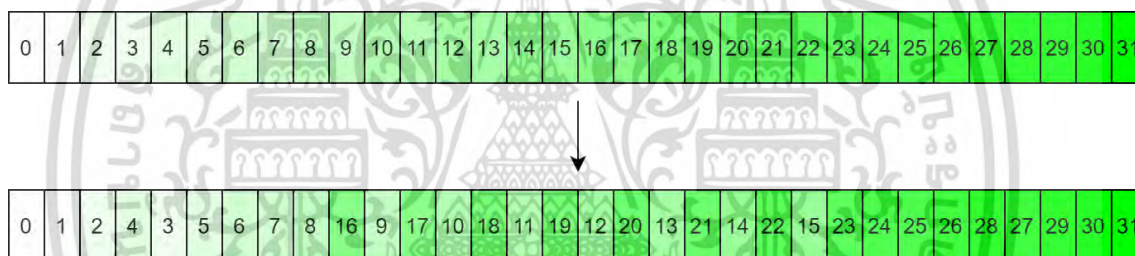
3.1.7 การเข้ารหัสโพลาร์

การเข้ารหัสโพลาร์สำหรับช่องสัญญาณทุกกรณี สามารถเขียนในรูปสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังสมการที่ 3.6

$$d = uG_N \quad (3.6)$$

โดยที่ $G_N = G_2^{\otimes n}$ $G_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ และ u คือชุดบิตที่จะทำการเข้ารหัสความยาว N บิต ประกอบด้วยบิตข้อมูล บิต CRC และบิตแก้ไข รวมถึงบิตพาริตี หากมีการใช้งาน ผลลัพธ์การเข้ารหัสจะได้อาร์หัสแม่ d ความยาว N บิต ในทางปฏิบัติการเข้ารหัสจะทำได้โดยตัวดำเนินการเอ็กซ์คลูซีฟออร์ตามโครงสร้างดังภาพที่ 2.10 โครงสร้างการเข้ารหัสสามารถขยายขนาดการรหัสได้ในลักษณะการเรียกซ้ำ ซึ่งจะมีขนาดเพิ่มเป็นจนวนสองเท่า จึงเป็นสาเหตุที่ความยาวการรหัสแม่มีขนาด $N = 2^n$ บิต

3.1.8 การอินเทอร์ลีฟบล็อกย่อย

ภาพที่ 3.5 ลำดับการอินเทอร์ลีฟบล็อกย่อย

เวกเตอร์ d ความยาว N จากกระบวนการก่อนหน้าสำหรับทุกช่องสัญญาณจะถูกแบ่งเป็น 32 บล็อกย่อย ความยาวบล็อกละ $N/32$ แทนลำดับบิตในการอินเทอร์ลีฟโดย $J(j)$ ผลลัพธ์จะได้เวกเตอร์ y ความยาว N โดยที่ $y_j = d_{J(j)}$ และ $j = 0, 1, \dots, N-1$ สามารถคำนวณลำดับบิตในการอินเทอร์ลีฟดังสมการที่ 3.7

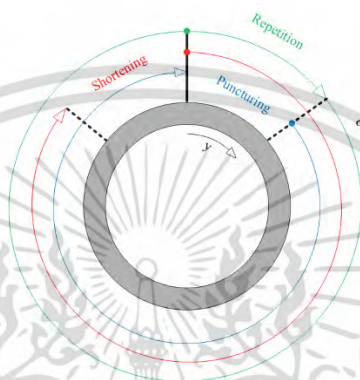
$$J(j) = \left(P \left(\left\lfloor \left\lfloor \frac{j}{32} \right\rfloor \cdot \frac{N}{32} \right\rfloor \right) + \text{mod} \left(j, \frac{N}{32} \right) \right) \quad (3.7)$$

โดยตารางที่ 3.4 จะแสดงถึงลำดับการอินเทอร์ลีฟ $P(i)$ และแสดงได้ดังภาพที่ 3.5

ตารางที่ 3.4 ลำดับการอินเทอร์ลีฟ $P(i)$ สำหรับการอินเทอร์ลีฟบล็อกย่อย (เรียงค่า i จากซ้ายไปขวา บนลงล่าง)

0	1	2	4	3	5	6	7	8	16	9	17	10	18	11	19
12	20	13	21	14	22	15	23	24	25	26	28	27	29	30	31

3.1.9 การปรับอัตราหัส

ภาพที่ 3.6 บัฟเฟอร์วงกลมสำหรับปรับอัตราหัส โดยให้วงกลมสีเทาเป็นความยาวของเวกเตอร์ y และลูกศรสีต่าง ๆ เป็นเวกเตอร์ e ที่จะเลือกบิตในเวกเตอร์ y ส่งไปยังกระบวนการถัดไป การปรับอัตราหัสจะทำการปรับความยาวการหัส ซึ่งถูกกำหนดความยาวไว้โดยการหัส e ความยาว E บิต กระบวนการนี้เวกเตอร์ y จะถูกตัดบิตออกได้ผลลัพธ์เป็นเวกเตอร์ e การปรับอัตราหัสทั้ง 3 รูปแบบสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 3.6 และมีรายละเอียดดังนี้

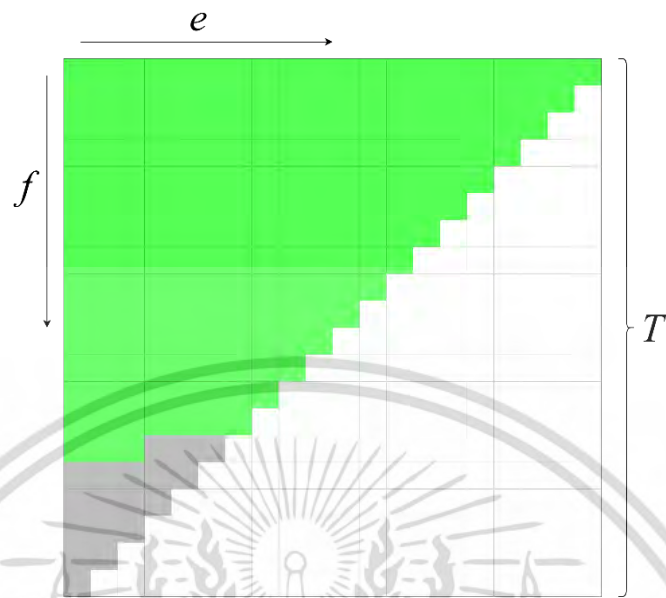
1) การฟังก์เจอร์ (puncturing) จะดำเนินการหากมีเงื่อนไข $E < N$ และ $K/E \leq 7/16$ โดยจะบิตจำนวน $U = N - E$ บิตแรก จะได้ผลลัพธ์เวกเตอร์ e ที่ความยาว E โดยที่ $e_i = y_{i+U}$ และ $i = 0, 1, \dots, E - 1$

2) การช้อยเทน (shortening) จะดำเนินการหากมีเงื่อนไข $E < N$ และ $K/E > 7/16$ โดยจะตัดบิตจำนวน $U = N - E$ บิตสุดท้าย จะได้ผลลัพธ์เวกเตอร์ e ที่ความยาว E โดยที่ $e_i = y_i$ และ $i = 0, 1, \dots, E - 1$

3) การส่งซ้ำ (repetition) จะดำเนินการหากมีเงื่อนไข $E > N$ โดยจะส่งบิตจำนวน $U = N - E$ บิตแรกซ้ำ ผลลัพธ์จะได้เวกเตอร์ e ที่ความยาว E โดยที่ $e_i = y_{\text{mod}(i, N)}$ และ $i = 0, 1, \dots, E - 1$

3.1.10 การอินเทอร์ลีฟิตรหัส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.7 รูปแบบการอินเทอร์ลีฟแบบสามเหลี่ยมขั้นบันได

ก่อนที่รหัสจะถูกปรับอัตรารหัสจะถูกส่งไปยังการสื่อสารระบบถัดไปเพื่อการมอดูเลชัน เวกเตอร์ e จะถูกอินเทอร์ลีฟอีกครั้งโดยอินเทอร์ลีฟรูปแบบสามเหลี่ยมขั้นบันได การอินเทอร์ลีฟนี้จะช่วยให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดดีขึ้น สำหรับการสื่อสารที่ใช้การมอดูเลชันลำดับสูง

กรณีช่องสัญญาณ UCI จะดำเนินการอินเทอร์ลีฟบิตรหัสและให้ $I_{BL} = 1$ รูปแบบการอินเทอร์ลีฟจะดำเนินการตามโครงสร้างสามเหลี่ยมขั้นบันไดที่มีขนาด $T \times T$ ดังภาพที่ 3.7 T จะมีความยาวเท่ากับจำนวนเต็มค่าน้อยสุดที่ $T(T+1)/2 \geq E$ บิตในเวกเตอร์ e จะถูกใส่ไว้ในโครงสร้างสามเหลี่ยม v จากทิศซ้ายไปขวาตามด้วยบนลงล่างเป็นลำดับดังภาพที่ 3.7 ในส่วนที่แรเงาเป็นสีเขียว จากนั้นจะสร้างผลลัพธ์ โดยการนำค่าออกจากโครงสร้างสามเหลี่ยม v จากทิศบนลงล่างตามด้วยซ้ายไปขวา เก็บไว้ในเวกเตอร์ f ซึ่งเป็นเวกเตอร์ที่ผ่านการอินเทอร์ลีฟบิตรหัส โดยสามารถมองได้ว่าตำแหน่งสีขาวในโครงสร้างสามเหลี่ยมเทียบได้กับการแทนค่าบิตว่างในเมทริกซ์ v สามารถแสดงได้ดังสมการที่ 3.8

$$v_{i,j} = \begin{cases} \text{null} & \text{หาก } i+j \geq T \text{ หรือ } j+iT-i((i+1)/2) \geq E \\ e_{j+iT-i((i+1)/2)} & \text{อื่น ๆ} \end{cases} \quad (3.8)$$

โดยที่ $i = 0, 1, \dots, T$ และ $j = 0, 1, \dots, T$

สำหรับช่องสัญญาณ BCH และ DCI จะไม่ดำเนินการอินเทอร์ลีฟบิตรหัสและตั้งค่าตัวบ่งชี้ $I_{BL} = 0$ เวกเตอร์ e จากกระบวนการปรับอัตรารหัสจะถูกส่งไปยังการสื่อสารขั้นถัดไป

3.1.11 การต่อปลีกรหัส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีช่องสัญญาณ UCI หากมีการดำเนินการแบ่งบล็อกรหัสหรือมีเงื่อนไขว่า $(A \geq 360 \wedge E \geq 1088) \vee A \geq 1013$ และมีตัวบ่งชี้ $I_{seg} = 1$ เวกเตอร์ f ทั้งสองจะนามาต่อกันตามลำดับเดิม

สำหรับช่องสัญญาณ BCH และ DCI จะไม่มีการแบ่งบล็อกรหัสและมีตัวบ่งชี้ $I_{BIL} = 0$ อยู่แล้ว ท างานกระบวนการต่อบล็อกรหัสไม่ท างาน เวกเตอร์ e จากกระบวนการปรับอัตรารหัสจะถูกส่งไปยังการสื่อสารชั้นถัดไป

บทที่ 4

เทคนิคการถอดรหัสและการออกแบบรหัส CRC สำหรับการถอดรหัสโพลาร์แบบแบ่งส่วน

บทที่ 2 กล่าวถึงทฤษฎีในรหัสโพลาร์ โดยเฉพาะตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส ซึ่งเป็น การถอดรหัสที่ให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่สูง แต่ก็เป็นการถอดรหัสที่มีความซับซ้อนสูง เช่นเดียวกัน จึงได้มีงานวิจัยที่ศึกษาวิธีการลดความซับซ้อนของตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องด้วยวิธีการแบ่ง ส่วนตัวถอดรหัส ในบทที่ 4 จะนำเสนอการใช้ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนสำหรับการถอดรหัสโพลาร์ตาม มาตรฐาน 5G โดยเลือกตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนที่ใช้งานหน่วยความจำให้น้อย ขณะที่ไม่สูญเสีย สมรรถนะการถอดรหัสมากเกินไป นอกจากนี้ยังนำเสนอเทคนิคการถอดรหัสด้วยการตัดเส้นทางและ วิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง เทคนิคการถอดรหัสดังกล่าวจะประยุกต์ใช้ใช้บิต CRC แบบอิน เทอร์ลีฟ โดยเฉพาะตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนที่มีการตัดเส้นทางการถอดรหัส ณ ตำแหน่งท้ายส่วนตัว ถอดรหัส ค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางจะช่วยให้เส้นทางการถอดรหัสที่ถูกต้องไม่ถูกกำจัดออก สุดท้ายได้ นำเสนอการออกแบบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟที่เหมาะสมกับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน เมื่อใช้ร่วมกับ การถอดรหัสด้วยการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง จะให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ดี

4.1 การลดความซับซ้อนการถอดรหัสโพลาร์มาตรฐาน 5G โดยใช้ตัวถอดรหัสแบบแบ่ง ส่วน

ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส เป็นการถอดรหัสที่มีความซับซ้อนสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้งานหน่วยความจำ ซึ่งจะส่งผลให้ขนาดวงจรถอดรหัสมีขนาดใหญ่ และเนื่องด้วยมาตรฐาน 5G ไม่ได้ กำหนดเงื่อนไขการถอดรหัสโพลาร์ ในทางปฏิบัติจึงสามารถเลือกใช้ตัวถอดรหัสที่เหมาะสมกับเป้าหมาย ของการใช้งาน เช่น หากต้องการใช้ในงานที่มีความน่าเชื่อถือสูง ควรใช้ตัวถอดรหัสที่ให้สมรรถนะที่ดี เช่น ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่มี CRC ช่วย หากเน้นการใช้งานภายในวงจรขนาดเล็กและราคาถูก ควรเลือกตัวถอดรหัสที่มีความซับซ้อนต่ำ เช่น ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่ถูกแบ่งส่วน เป็นต้น

ในวิทยานิพนธ์นี้ได้แสดงถึงผลการจำลองตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่ถูกแบ่งส่วนที่ เหมาะสมกับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G ทั้งช่องสัญญาณดาวนลิงก์และอัปลิงก์ โดยจะค้นหารูปแบบตัว ถอดรหัสที่สามารถลดขนาดหน่วยความจำ ได้มากที่สุด ขณะที่สูญเสียสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดต่ำ ที่สุด ภายใต้รูปแบบตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสที่ถูกแบ่งส่วนทั้ง 3 รูปแบบ ในหัวข้อที่ 5.1 ตัว

ถอดรหัสแต่ละประเภทสามารถปรับลดพารามิเตอร์ที่สามารถส่งผลต่อการลดขนาดหน่วยความจำได้ ทั้งจำนวนส่วนแบ่ง และจำนวนเส้นทางการถอดรหัสที่ผ่านไปยังส่วนแบ่งถัดไป สำหรับ GPSC และ LPSC

4.2 เทคนิคการถอดรหัสสำหรับการถอดรหัสโพลาร์แบบแบ่งส่วน

การเข้ารหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC และรหัสโพลาร์พริตีตรวจสอบ ได้ถูกพิสูจน์ว่าสามารถช่วยเพิ่มสมรรถนะการถอดรหัสได้ โดยมีการพิสูจน์ว่าบิตพริตีของรหัส CRC และรหัสพริตีตรวจสอบสามารถช่วยลดจำนวนรหัสที่มีน้ำหนักแชนมิงต่ำได้ นอกจากการที่บิตพริตีเหล่านี้ช่วยเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดแล้ว บิตพริตียังสามารถนำไปใช้ในเทคนิคการเลือกก่อน เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการถอดรหัสข้อมูลที่ผิดพลาดอยู่แล้ว โดยใช้ร่วมกับเทคนิคการอินเทอร์ลีฟเพื่อให้บิตพริตีจากรหัส CRC กระจายไปยังตำแหน่งต้นขงชุดบิตข้อมูล แต่การอินเทอร์ลีฟมีข้อเสียด้านสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาด โดยที่การอินเทอร์ลีฟทำให้การลดจำนวนรหัสที่มีน้ำหนักแชนมิงต่ำทำได้แยกว่ารหัส CRC ทั่วไป ส่งผลให้มีสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่แยกว่า อย่างไรก็ตามวิทยานิพนธ์ได้นำเสนอวิธีการตัดเส้นทางและวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางที่ใช้ความสัมพันธ์ของบิตข้อมูลกับบิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟ ในการตัดสินใจบิต CRC ระหว่างการถอดรหัส การตัดสินใจบิต CRC ด้วยวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางส่งผลให้ค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางแตกต่างไปจากการถอดรหัสที่กล่าวมาเนื่องจากแบบบิตสปีดที่แตกต่างกัน ตำแหน่งบิตถอดรหัสต่าง ๆ ค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางที่แตกต่างกันนี้ ส่งผลให้กลไกการตัดเส้นทางของการถอดรหัสที่กล่าวมาแตกต่างไปจากแบบบิตสปีดที่แตกต่างกัน ซึ่งจะทาให้เส้นทางการถอดรหัสที่ต้องมีค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางมากขึ้น ส่งผลให้เส้นทางการถอดรหัสดังกล่าวมีโอกาสอยู่ในตัวถอดรหัสที่กล่าวมาต่อเนื่องแบบบิตสปีดจนขั้นตอนสุดท้ายและถูกเลือกออกมาเป็นบิตถอดรหัสสุดท้าย ซึ่งจะเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดได้

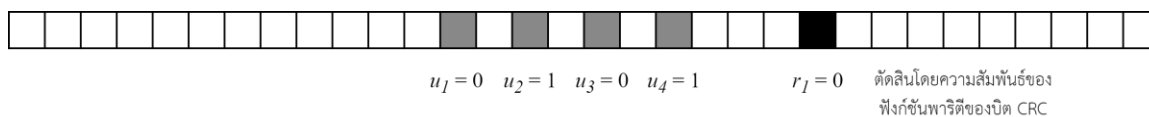
4.2.1 การอินเทอร์ลีฟของรหัส CRC และการประยุกต์ใช้งาน

หากพิจารณาเมทริกซ์พริตีตรวจสอบในรูปแบบ systematic ดังสมการที่ 2.38 แถวของเมทริกซ์จะสื่อถึงความสัมพันธ์ของบิต CRC กับบิตข้อมูล โดยแถวจำนวน $n-k$ แถวแสดงถึงความสัมพันธ์ของบิต CRC จำนวน $n-k$ บิต โดยความสัมพันธ์ดังนี้

$$0 = \sum (h_i)^T \quad (4.1)$$

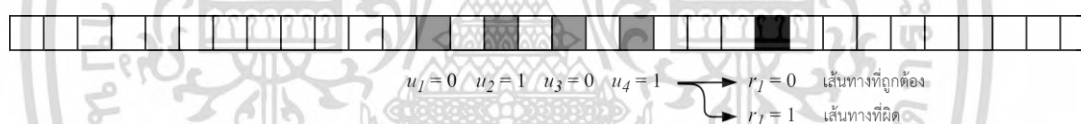
ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถใช้ตรวจสอบความผิดพลาด (error detecting) ของรหัสได้ โดยหากทุกบิตในความสัมพันธ์บวกรวมกันได้ไม่เท่ากับ 0 จะถือว่าบางบิตเกิดความผิดพลาด นอกจากนี้ยังสามารถใช้งานในรูปแบบการแก้ไขความผิดพลาด (error correcting) ที่ตัดสินใจบิตตามความสัมพันธ์ได้ดังภาพที่

4.1

ภาพที่ 4.1 การถอดรหัสบิต CRC รูปแบบการแก้ไขความผิดพลาด โดยตัดสินใจบิต CRC ตามความสัมพันธ์ดังสมการที่ 4.1

รหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟจะเป็นการแทรกสลับบิต CRC ให้กระจายไปอยู่ระหว่างบิตข้อมูล ทั้งนี้ สำหรับการถอดรหัสที่มีลักษณะเป็นลำดับ จะทำให้การถอดรหัสมีโอกาสเจอบิต CRC ก่อนบิตข้อมูลอื่น ๆ ทำให้ตัวถอดรหัสสามารถตัดสินใจบิต CRC ด้วยรูปแบบการแก้ไขความผิดพลาด ซึ่งสามารถเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดแก่ตัวถอดรหัสแบบลิส ดังภาพที่ 4.1 หรือทำให้ตัวถอดรหัสตรวจสอบความผิดพลาดในระหว่างการถอดรหัสได้ โดยเมื่อตัวถอดรหัสดำเนินการถอดรหัสที่ตำแหน่งบิต CRC ตัวถอดรหัสสามารถตรวจสอบความผิดพลาดได้ตามความสัมพันธ์ดังสมการที่ 4.1 หากเกิดความผิดพลาด ตัวถอดรหัสสามารถหยุดทำงานได้ทันทีหรือการเลิกก่อน (early termination) ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 การเลิกก่อน หากความสัมพันธ์ของบิต CRC ไม่ตรงตามเงื่อนไขสมการที่ 4.1

การอินเทอร์ลีฟ CRC ในขั้นตอนการเข้ารหัส สามารถดำเนินการได้โดยการเข้ารหัส CRC แบบปกติดังสมการที่ 2.33 ได้ผลลัพธ์เป็นรหัส CRC รูปแบบ systematic จากนั้นทำการสลับตำแหน่งรหัส CRC ตามลำดับการอินเทอร์ลีฟ ลำดับอินเทอร์ลีฟสามารถถูกกำหนดได้ตามมาตรฐาน เช่น ลำดับการอินเทอร์ลีฟบิต CRC สำหรับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G ดังตารางที่ 3.3 หรือกำหนดได้ตามโครงสร้างเมทริกซ์พหุคูณตรวจสอบของรหัส CRC หลังจากสลับตำแหน่งรหัส CRC เมทริกซ์พหุคูณตรวจสอบต้องถูกสลับหลักเพื่อให้ตำแหน่งสอดคล้องกับรหัส CRC จากนั้นจึงสามารถถอดรหัส CRC อินเทอร์ลีฟได้จากเมทริกซ์พหุคูณตรวจสอบ

4.2.2 การสร้างเมทริกซ์พหุคูณตรวจสอบจากพหุนามสร้างของรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟ

กำหนดให้ H คือเมทริกซ์พหุคูณตรวจสอบที่สร้างมาจากพหุนามกำเนิด CRC $g(x)$ การอินเทอร์ลีฟ CRC จะทำการแทรกสลับหลักของเมทริกซ์ H ให้สมาชิกเลข 1 ของแต่ละแถวติดกัน โดย

กำหนดให้ $h(x)$ เป็นพหุนามฟังก์ชันพหุคูณตรวจสอบของเมทริกซ์แต่ละแถวและ h คือเวกเตอร์สัมประสิทธิ์ของพหุนามก่อนหน้า ขั้นตอนการสร้างเมทริกซ์ H สำหรับรหัส CRC ที่มีการอินเทอร์ลีฟ มีดังนี้

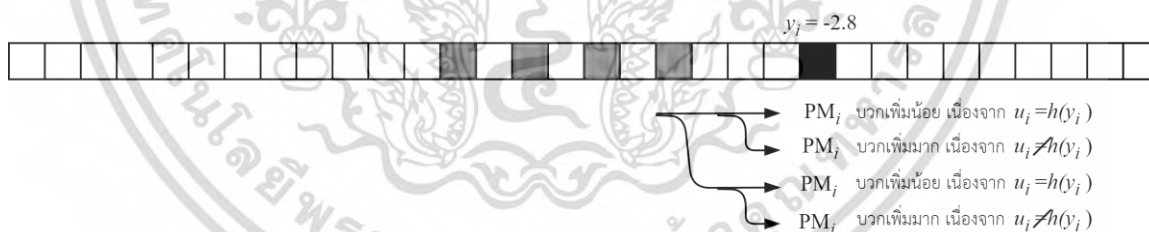
1) ค้นหาพหุนามฟังก์ชันพหุคูณตรวจสอบ $h(x)$ โดยการค้นหาค่าพีเรียด (period) M ของพหุนามกำเนิด $g(x)$ จากจำนวนเต็มบวกที่ต่ำที่สุดที่ $x^{M-1}/g(x)$ ทหารลงตัว จากนั้นจะสามารถคำนวณพหุนามฟังก์ชันพหุคูณตรวจสอบ โดยที่ $h(x) = x^M + 1/g(x)$

2) สร้างเมทริกซ์พหุคูณตรวจสอบ H โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของพหุนาม $h(x)$ วางไว้ที่แถวสุดท้ายของเมทริกซ์ H ความยาว $k + |r|$ บิต สำหรับแถวด้านบนของแต่ละแถว จะทำการเลื่อนบิตไปทางซ้ายของค่าสัมประสิทธิ์ของแถวด้านล่าง

3) สุดท้าย ขั้นตอนการอินเทอร์ลีฟ จะทำการสลับแถวของเมทริกซ์ H โดยเริ่มพิจารณาจากแถวแรก โดยให้สมาชิกเลขหนึ่งย้ายไปอยู่ทางซ้ายทั้งหมด เมื่อสมาชิกของแถวแรกอยู่ทางซ้ายหมดแล้ว ให้พิจารณาสมาชิกของแถวถัดไปจนแถวสุดท้าย

4.2.3 การถอดรหัสด้วยวิธีการตัดเส้นทาง

การถอดรหัสที่กล่าวถึงต่อเนื่องแบบลิสแบบปกติ ขั้นตอนการถอดรหัสบิตที่ตำแหน่งบิต CRC จะตัดสินใจด้วยค่า LLR ของตัวถอดรหัส โดยไม่สนใจความสัมพันธ์ของบิตข้อมูลกับบิต CRC สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.3

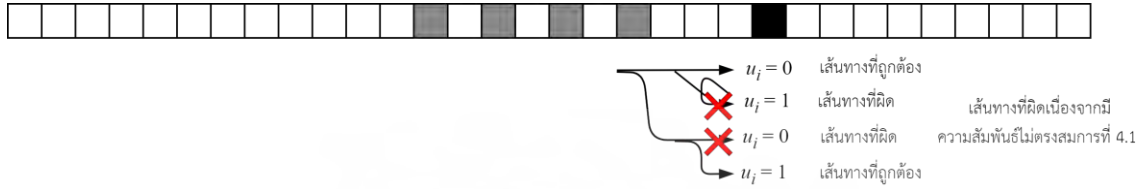

ภาพที่ 4.3 การถอดรหัสที่กล่าวถึงต่อเนื่องแบบลิสแบบปกติที่ตำแหน่งบิต CRC

โดยการใช้งานรหัส CRC ในการถอดรหัสจะอยู่ในขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งคือการเลือกเส้นทางถอดรหัสสุดท้าย จากที่ใช้เพียงค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางเพียงอย่างเดียว รหัส CRC จะถูกนำมาใช้ในการเลือกเส้นทางการถอดรหัสสุดท้ายด้วย ซึ่งทำให้มีโอกาสเลือกเส้นทางที่ถูกต้องมากขึ้น

ขณะที่การถอดรหัสที่กล่าวถึงต่อเนื่องแบบลิสด้วยการตัดเส้นทางด้วยวิธีการตรวจสอบเส้นทาง จะใช้ความสัมพันธ์ของบิต CRC กับบิตข้อมูลในการตัดเส้นทางการถอดรหัส ตามสมการที่ 4.1 แสดงดัง

ภาพที่ 4.4 โดยในระหว่างกระบวนการถอดรหัส เส้นทางถอดรหัสจะถูกเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าจากการตัดสินใจบิต $\hat{u}_i \in \{0,1\}$ จากนั้น หากเส้นทางถอดรหัสมีจำนวนที่เกินขนาดลิส L

ภาพที่ 4.4 การถอดรหัสที่หักล้างต่อเนื่องแบบลิสด้วยการตรวจสอบเส้นทางที่ตำแหน่งบิต CRC

4.2.4 การถอดรหัสด้วยวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง

การถอดรหัสที่หักล้างต่อเนื่องแบบลิสแบบปกติ ขั้นตอนการถอดรหัสบิตที่ตำแหน่งบิต CRC จะตัดสินใจด้วยค่า LLR ของตัวถอดรหัส โดยไม่สนใจความสัมพันธ์ของบิตข้อมูลกับบิต CRC สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.3

ขณะที่การถอดรหัสที่หักล้างต่อเนื่องแบบลิสด้วยการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง ขั้นตอนการรหัสบิตที่ตำแหน่งบิต CRC จะนำความสัมพันธ์ของบิตข้อมูลกับบิต CRC มาใช้ในการตัดสินใจบิต CRC แสดงดังภาพที่ 4.5 กำหนดให้ความยาวบิตข้อมูลเท่ากับ k ความยาวบิต CRC เท่ากับ $|r|$ จะมีความยาวการรหัส CRC คือ $k + |r|$ ตำแหน่งของบิต CRC ในการรหัส CRC แทนด้วย p โดยที่ $p_0^{r-1} = \{p_0, p_1, \dots, p_{r-1}\}$ และ $p \in \{0, 1, \dots, k + r - 1\}$ และกำหนดให้ q_r ตำแหน่งของฟังก์ชันความสัมพันธ์บิต CRC ที่ $|r|$ โดยที่ $q_r \in \{0, 1, \dots, p_{r-1}\}$ และ p_{r-1} เป็นสมาชิกที่มีค่ามากที่สุด ใน q_r การตัดสินใจบิต CRC จะใช้ฟังก์ชันความสัมพันธ์ดังนี้

$$\hat{u}_{p_{r-1}} = \bigoplus_{i \in q_{r-1} \setminus p_{r-1}} \hat{u}_i \quad (4.2)$$

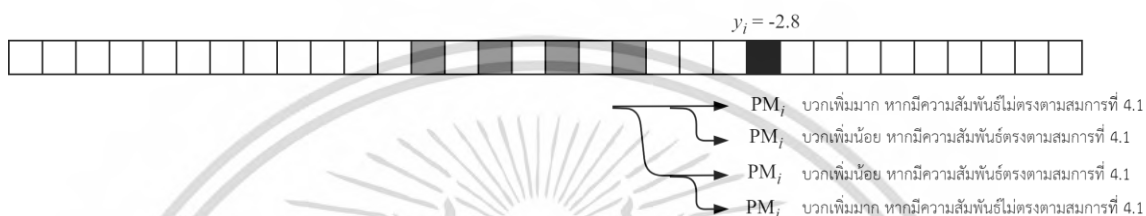
และคำนวณค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางที่ตำแหน่งบิต CRC ดังนี้

$$PM_{p_{r-1}} = PM_{p_{r-1}-1} + \ln \left(1 + e^{-(1-2\hat{u}_{p_{r-1}})y_{p_{r-1}}} \right) \quad (4.3)$$

โดยจะได้ผลลัพธ์เป็นสองเงื่อนไข หากบิต CRC ที่ตัดสินใจจากฟังก์ชันความสัมพันธ์ มีค่าเท่ากับบิต CRC ที่ตัดสินใจ ค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากพจน์เลขชี้กำลังลบ หากบิต CRC ที่ตัดสินใจจากฟังก์ชันความสัมพันธ์บิต CRC มีค่าไม่เท่ากับบิต CRC ที่ตัดสินใจ ค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางจะเพิ่มขึ้นมากจากพจน์เลขชี้กำลังบวก วิธีการดังกล่าวเปรียบเสมือนว่าบิต CRC ที่ตัดสินใจจากฟังก์ชันความสัมพันธ์เป็นบิตที่ถูกตัดแล้ว เมื่อค่า LLR ณ ตำแหน่งบิตถอดรหัสที่เส้นทางถอดรหัสนั้นไม่ตรงกับฟังก์ชันความสัมพันธ์ การถอดรหัสจะถือว่าเส้นทางถอดรหัสนั้นผิดพลาด โดยการเพิ่มค่าความน่าเชื่อถือ

เส้นทาง ณ เส้นทางนั้น นอกจากนั้นวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางจะไม่มี การแยกเส้นทาง การถอดรหัสดังภาพที่ 4.5

$$PM_{p_{r-1}} = \begin{cases} PM_{p_{r-1}} + \ln(1 + e^{-|y_{p_{r-1}}|}) & , \hat{u}_{p_{r-1}} = \hat{u}_i \\ PM_{p_{r-1}} + \ln(1 + e^{|y_{p_{r-1}}|}) & \text{อื่น ๆ} \end{cases} \quad (4.4)$$

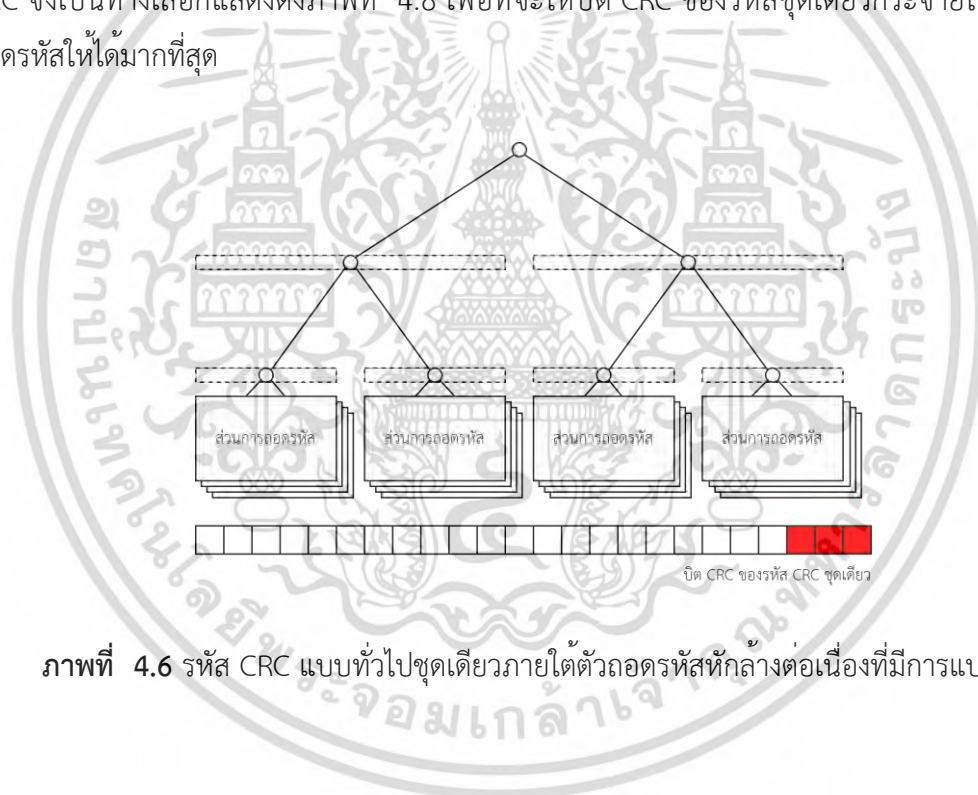
ภาพที่ 4.5 การถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องแบบลิสต์ด้วยการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางที่ตำแหน่งบิต CRC

4.3 การออกแบบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลิฟสำหรับการถอดรหัสโพลาร์ที่มีการแบ่งส่วน และใช้วิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง

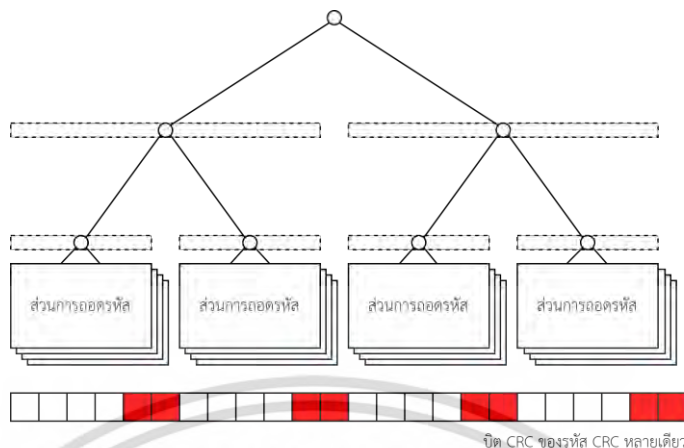
แม้การเข้ารหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC ได้ถูกพิสูจน์ว่าสามารถช่วยเพิ่มสมรรถนะการถอดรหัสได้ แต่ก็มี การค้นพบว่าพหุนามที่ใช้ร่วมกับรหัสโพลาร์นั้นเป็นพหุนามที่ไม่ได้ออกแบบมาสำหรับรหัสโพลาร์ กล่าวคือสามารถเลือกพหุนาม CRC ที่เหมาะสมต่อรหัสโพลาร์ได้ โดยเฉพาะให้เหมาะสมกับวิธีการถอดรหัสโพลาร์ ที่สามารถเพิ่มสมรรถนะการถอดรหัสโพลาร์ให้สูงสุดที่สุด การเข้ารหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC ได้ถูกพิสูจน์ว่าสามารถลดจำนวนการรหัสที่มีน้ำหนักแฮมมิงต่ำได้ ดังนั้นหนึ่งในวิธีการเลือกพหุนาม CRC คือการเลือกพหุนามที่ทำให้รหัสโพลาร์มีน้ำหนักแฮมมิงต่ำสุดที่เท่าที่เป็นไปได้ วิทยานิพนธ์นี้ได้นำเสนอ การออกแบบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลิฟสำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน และเนื่องจากโครงสร้างของ การถอดรหัสแบบแบ่งส่วนที่มีการตัดสินเส้นทางถอดรหัสในแต่ละส่วนแยกกัน จึงได้นำเงื่อนไขการอิน เทอร์ลิฟบิต CRC มาร่วมด้วย และเงื่อนไขการเลือกพหุนาม CRC คือการเลือกพหุนามที่สามารถกระจาย บิต CRC ไปยังส่วนหน้าของชุดบิตข้อมูลให้ได้มากที่สุด เนื่องจากจะทำให้บิต CRC ถูกกระจายไปยังตัว ถอดรหัสส่วนด้านหน้าได้มาก และช่วยในการตัดสินเส้นทางถอดรหัสของตัวถอดรหัสส่วนนั้น ส่งผลให้ เพิ่มสมรรถนะการถอดรหัสได้

เนื่องจากตัวถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องที่มีการแบ่งส่วนจะมีการตัดเส้นทางถอดรหัส ณ ตำแหน่งสุดท้ายของแต่ละส่วนเสมอ และรหัส CRC จะมีส่วนช่วยในการตัดเส้นทาง หากรหัส CRC แบบ

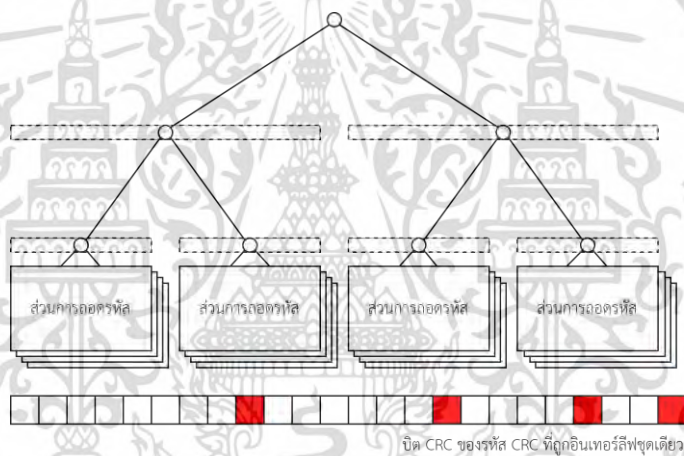
ทั่วไปที่ตำแหน่งบิต CRC จะต่อท้ายบิตข้อมูลภายใต้รหัสโพลาร์ ซึ่งมักจะเป็นตำแหน่งที่อยู่ภายในส่วนการถอดรหัสสุดท้ายดังภาพที่ 4.6 จะทำให้รหัส CRC ดังกล่าวไม่มีส่วนช่วยในการตัดเส้นทางการถอดรหัสในส่วนการถอดรหัสก่อนหน้า รหัส CRC จึงควรอยู่ในทุกส่วนการถอดรหัส ทำให้สามารถใช้งานรหัส CRC หลายชุดรหัสร่วมกับตัวถอดรหัสในทุกส่วนได้ แสดงดังภาพที่ 4.7 แต่การใช้รหัส CRC หลายชุด จะทำให้เสียตำแหน่งของบิตแก้ไขในกรณีที่รหัส CRC ใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์ ซึ่งถ้าหากบิต CRC กินตำแหน่งบิตแก้ไขมากเกินไป อาจส่งผลเสียต่อสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดของรหัสโพลาร์ด้วย รวมทั้งยังเพิ่มความซับซ้อนในการเข้าและถอดรหัส CRC หลายชุดอีกเช่นกัน อีกทั้งในมาตรฐานการสื่อสารใช้งานรหัสโพลาร์ เช่น มาตรฐาน 5G ยังนิยมใช้งานรหัส CRC ชุดเดียว วิทยานิพนธ์นี้จึงพิจารณารหัส CRC ที่จะใช้งานร่วมกับเงื่อนไขการออกแบบพหุนาม CRC ที่นำเสนอเป็นรหัส CRC ชุดเดียว การอินเทอร์ลีฟรหัส CRC จึงเป็นทางเลือกแสดงดังภาพที่ 4.8 เพื่อที่จะให้บิต CRC ของรหัสชุดเดียวกระจายไปยังส่วนการถอดรหัสให้ได้มากที่สุด

ภาพที่ 4.6 รหัส CRC แบบทั่วไปชุดเดียวภายใต้ตัวถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องที่มีการแบ่งส่วน

ภาพที่ 4.7 รหัส CRC หลายชุดภายใต้ตัวถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องที่มีการแบ่งส่วน

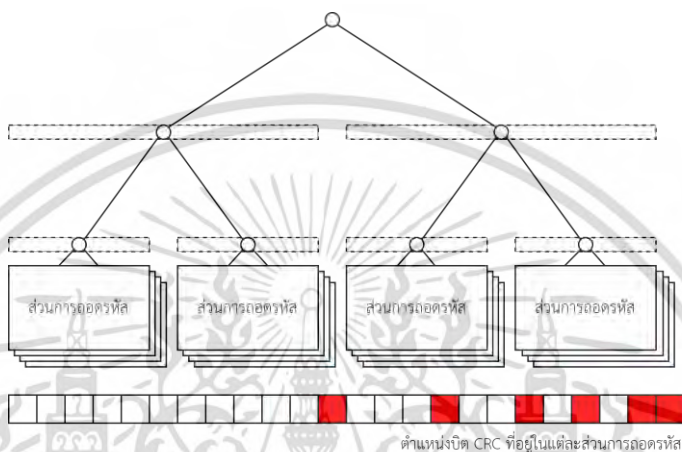

ภาพที่ 4.8 รหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟชุดเดียวภายใต้ตัวถอดรหัสที่กลางต่อเนื่องที่มีการแบ่งส่วน

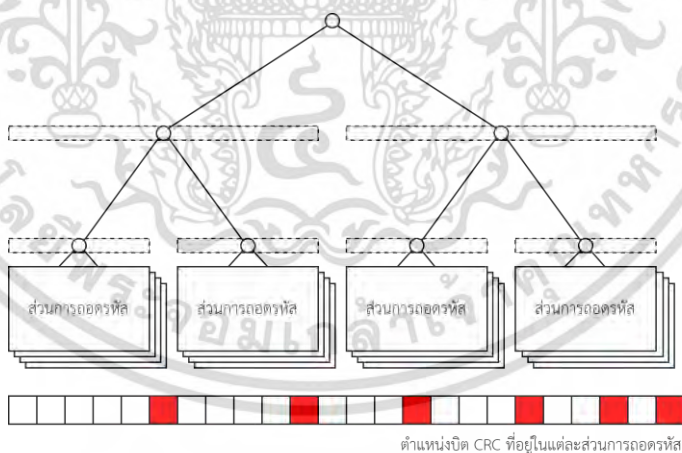
หนึ่งในหลักการออกแบบที่สามารถให้บิต CRC กระจายไปยังส่วนการถอดรหัสด้านหน้าได้คือการพิจารณาค่าน้ำหนักแถวแรก (first-row weight) โดยค่าน้ำหนักหมายถึงจำนวนเลขหนึ่งและแถวแรกหมายถึงแถวแรกของเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบ H ซึ่งหากจำนวนเลขหนึ่งในแถวแรกของเมทริกซ์ H มีจำนวนมาก เมื่อรหัส CRC ถูกอินเทอร์ลีฟ บิตแรกของ CRC จะมีโอกาสที่อยู่ในส่วนการถอดรหัสส่วนแรกน้อยลงแสดงดังภาพที่ 4.9 ในทางกลับกัน หากจำนวนเลขหนึ่งในแถวแรกของเมทริกซ์ H มีจำนวนน้อย เมื่อรหัส CRC ถูกอินเทอร์ลีฟ บิตแรกของ CRC จะมีโอกาสที่อยู่ในส่วนการถอดรหัสส่วนแรกมากขึ้นแสดงดังภาพที่ 4.10 แล้วจะส่งผลต่อตำแหน่งของบิต CRC ที่สองเหมือนกัน และหากจำนวนเลขหนึ่งในแถวที่สองของเมทริกซ์ H มีจำนวนน้อย ก็จะทำให้ตำแหน่งบิต CRC ที่สองมีโอกาสอยู่ในส่วนการถอดรหัสด้านหน้ามากขึ้นเช่นกัน และเนื่องจากรหัส CRC มีคุณสมบัติ cyclic ซึ่งลักษณะเลขหนึ่งของแต่ละแถวใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมทริกซ์ H จะเกิดจากการเลื่อนที่ละบิต ทำให้จำนวนเลขหนึ่งในแต่ละแถวมีจำนวนใกล้เคียงกัน แสดงตัวอย่างเมทริกซ์ H ที่มีคุณสมบัติ cyclic ดังภาพที่ 4.11 และเมทริกซ์ดังกล่าวเมื่อถูกอินเทอร์ลีฟตามตำแหน่งเลขหนึ่งของแต่ละแถวของเมทริกซ์จะทำให้ถูกอยู่ทางซ้ายให้ได้มากที่สุดดังภาพที่ 4.12 กล่าวคือสามารถพิจารณาเพียงค่าน้ำหนักของแถวแรกได้ สำหรับการออกแบบรหัส CRC ที่นำเสนอ

ภาพที่ 4.9 ตำแหน่งของบิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟจะกระจายขึ้นไปยังส่วนการถอดรหัสด้านบนน้อยลงเมื่อเมทริกซ์ H มีค่าน้ำหนักแถวแรกมาก

ภาพที่ 4.10 ตำแหน่งของบิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟจะกระจายขึ้นไปยังส่วนการถอดรหัสด้านบนมากขึ้นเมื่อเมทริกซ์ H มีค่าน้ำหนักแถวแรกน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\mathbf{H} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} \text{row weight} = 3 \\ \text{row weight} = 3 \\ \dots \\ \text{row weight} = 2 \end{array}$$

ภาพที่ 4.11 คุณสมบัติ cyclic ของรหัส CRC ที่ทำให้จำนวนเลขหนึ่งในแต่ละแถวของเมทริกซ์ $\mathbf{H}$ มีจำนวนใกล้เคียงกัน

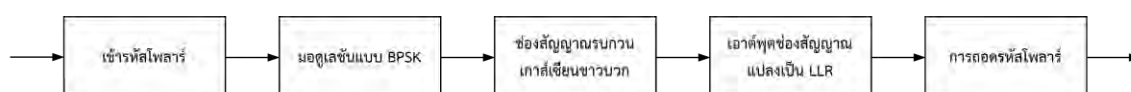
$$\mathbf{H} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} \text{row weight} = 3 \\ \text{row weight} = 3 \\ \dots \\ \text{row weight} = 2 \end{array}$$

ภาพที่ 4.12 ตัวอย่างลักษณะของเมทริกซ์ $\mathbf{H}$ ที่มีคุณสมบัติ cyclic เมื่อถูกอินเทอร์ลีฟ

บทที่ 5

ผลการออกแบบและการจำลองสมรรถนะของรหัสโพลาร์ที่ใช้ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน

บทที่ 5 จะนำเสนอผลการออกแบบและการจำลองสมรรถนะของการถอดรหัสโพลาร์โดยใช้การวัดอัตราเฟรมผิดพลาด โดยแบ่งผลลัพธ์เป็น 3 ส่วนหลัก ส่วนแรกจะแสดงผลการจำลองสมรรถนะของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนที่ใช้งานกับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G ซึ่งตัวถอดรหัสดังกล่าวได้กล่าวถึงในบทที่ 2 จะสามารถช่วยลดความซับซ้อนเชิงพื้นที่ที่หน่วยความจำที่ลดลงได้ แต่ก็ต้องแลกกับสมรรถนะที่ลดลงตั้งแต่เล็กน้อยยันมากตามรูปแบบของตัวถอดรหัส ผลการจำลองแสดงถึงสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการใช้งานร่วมกับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G โดยพิจารณาว่าไม่เกิดการสูญเสียสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดที่มากเกินไป รวมถึงแสดงถึงความซับซ้อนที่ลดลงในแต่ละรูปแบบของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน ในส่วนที่สองจะนำเสนอผลการจำลองของเทคนิคการถอดรหัสที่ได้นำเสนอ ได้แก่ วิธีการตัดเส้นทางและวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางซึ่งได้กล่าวในบทที่ 4 เป็นเทคนิคที่ใช้ร่วมกับการถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสสำหรับรหัสโพลาร์ที่มีรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟร่วม โดยเทคนิคดังกล่าวจะถูกใช้งานกับบิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟ ช่วยให้ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสสามารถรักษาเส้นทางของการถอดรหัสที่ถูกต้องอยู่ได้ ส่งผลให้สมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดดีขึ้น โดยในส่วนนี้จะแสดงให้เห็นว่าเทคนิคดังกล่าวสามารถเพิ่มสมรรถนะได้ทั้งตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบทั่วไปและที่ถูกแบ่งส่วน และส่วนสุดท้าย ได้นำเสนอพหุนาม CRC ที่เหมาะสมกับเทคนิคการถอดรหัสด้วยวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางจากเกณฑ์การเลือกด้วยการพิจารณาค่าน้ำหนักแถวแรกของเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบของพหุนาม CRC นั้น ซึ่งได้กล่าวถึงในบทที่ 4 โดยส่วนนี้จะยกตัวอย่างพหุนาม CRC ขึ้นมาที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกที่แตกต่างกันและจำลองสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดเปรียบเทียบกัน โดยพหุนาม CRC ที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกต่ำจะให้แนวโน้มของสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดที่ดีกว่าพหุนาม CRC ที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกสูง ในทุกการจำลองภายในวิทยานิพนธ์นี้จะจำลองสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดภายใต้ช่องสัญญาณอุดมคติ ซึ่งคือช่องสัญญาณ AWGN แบบไบนารีและใช้การมอดูเลชันแบบ BPSK สำหรับรหัสโพลาร์ ระบบการจ ลองจะถูกแสดงเป็นแผนภาพบล็อกดังภาพที่ 5.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

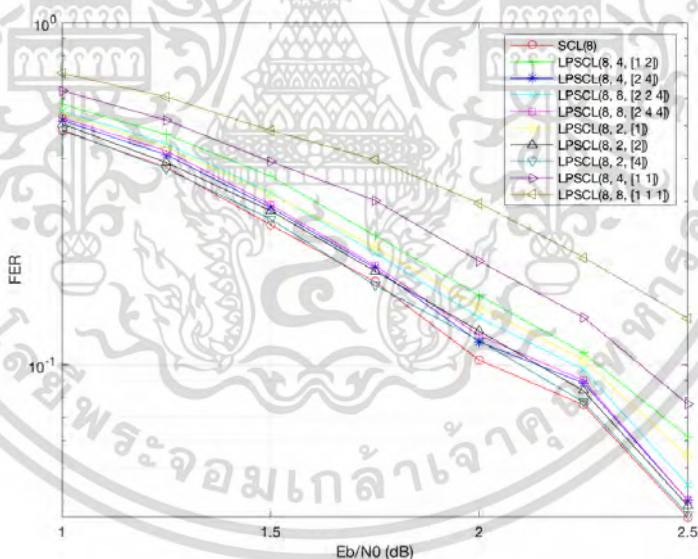
ภาพที่ 5.1 ระบบการจาสองที่ใช้งานช่องสัญญาณอุดมคติ

5.1 ผลการทดสอบตัวถอดรหัสแบบแบ่งสำหรับรหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G

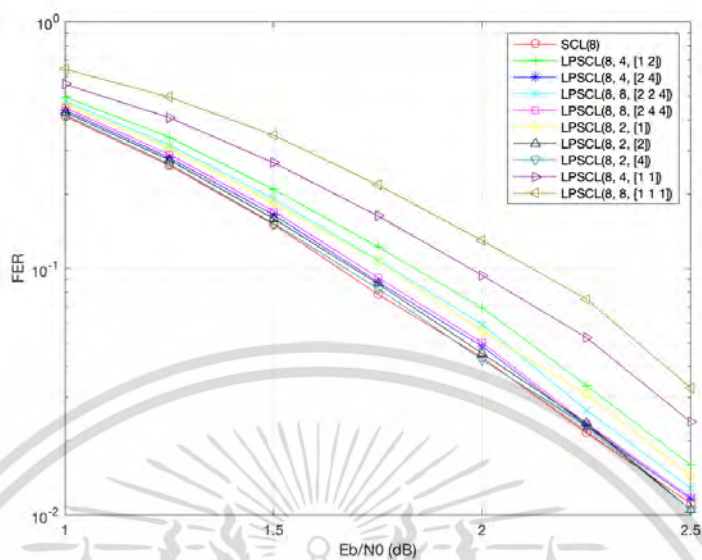
ผลการทดสอบในส่วนนี้จะเป็นตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนที่ใช้งานภายใต้รหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G สำหรับช่องสัญญาณ UCI รหัสโพลาร์ใช้อัตรารหัส $R=1/2$ ที่ความยาวการรหัส $N = \{256, 512, 1024\}$ สำหรับช่องสัญญาณ DCI รหัสโพลาร์ใช้อัตรารหัสสองค่าที่ $R = \{0.55, 0.27\}$ และความยาวการรหัส $N = \{256, 512\}$ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน 5G ที่อนุญาตให้ใช้

5.1.1 สมรรถนะของตัวถอดรหัสแบบแบ่งสำหรับรหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G

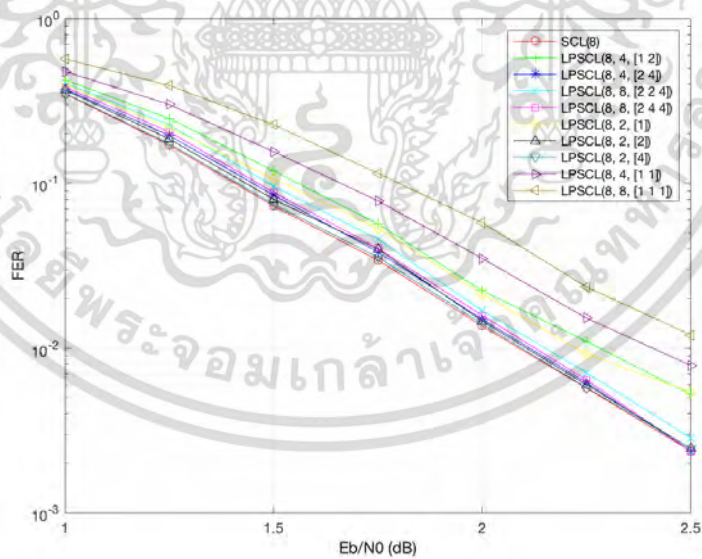
หัวข้อย่อจะแสดงสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl สำหรับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G โดยสองช่องสัญญาณ UCI และ DCI จะใช้งานรหัส CRC ที่แตกต่างกันโดยที่ช่องสัญญาณ UCI จะใช้งานพหุนาม CRC ที่ไม่มีการอินเทอร์ลีฟ ซึ่งกราฟสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของช่องสัญญาณ UCI ที่ความยาวการรหัส 256 512 และ 1024 จะแสดงดังภาพที่ 5.2 ถึง 5.4 ตามลำดับ

ภาพที่ 5.2 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl สำหรับช่องสัญญาณ UCI ที่ $N = 256$ และ $R = 1/2$

ภาพที่ 5.3 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCL สำหรับช่องสัญญาณ UCI ที่ $N=512$ และ $R=1/2$

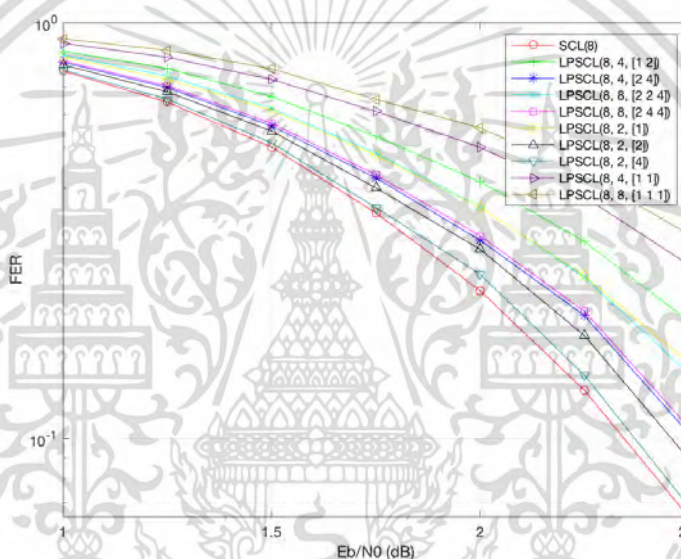

ภาพที่ 5.4 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCL สำหรับช่องสัญญาณ UCI ที่ $N=1024$ และ $R=1/2$

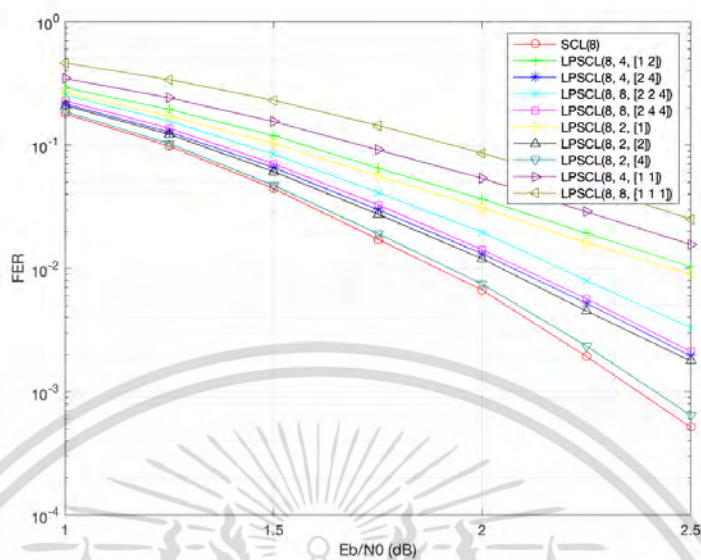
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส SCL(8) และ LPSCl(8, 2, [4]) นั้นใกล้เคียงกันมาก ขณะที่ตัวถอดรหัส LPSCl(8, 2, [4]) สามารถลดขนาดหน่วยความจำได้กว่าร้อยละ 25 ขณะที่สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl(8, 4, [2, 4]) และ LPSCl(8, 8, [2, 2, 4]) แย่กว่าตัวถอดรหัส SCL(8) เล็กน้อย แต่สามารถลดขนาดหน่วยความจำได้กว่าร้อยละ 42.62 และ 46.31 ตามลำดับ

สำหรับช่องสัญญาณ DCI จะใช้งานพหุนาม CRC $g_{24C}(x)$ ตามหัวข้อที่ 3.1 ที่มีการอินเทอร์ลีฟ ซึ่งกราฟสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของช่องสัญญาณ DCI ที่ความยาวการรหัส 256 และ 512 จะแสดงดังภาพที่ 5.5 และ 5.6

ภาพที่ 5.5 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCl สำหรับช่องสัญญาณ DCI ที่ $N = 256$ $R = 0.55$ และพหุนาม CRC $g_{24C}(x)$

ภาพที่ 5.6 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCL ส าหรับช่องสัญญาณ DCI $N = 512$
 $R = 0.27$ และพหุนาม CRC $g_{24C}(x)$

โดยตัวถอดรหัส LPSCL(8, 2, [4]) ยังให้สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดที่ใกล้เคียงกับตัวถอดรหัส SCL(8) ในทางกลับกัน ตัวถอดรหัส LPSCL(8, 4, [2, 4]) และ LPSCL(8, 8, [2, 2, 4]) ในช่องสัญญาณ DCI กลับให้สมรรถนะที่ลดลงจากตัวถอดรหัส SCL(8) ค่อนข้างมากหากเทียบกับช่องสัญญาณ UCI

5.1.2 ขนาดหน่วยความจำของตัวถอดรหัสแบบแบ่งสำหรับรหัสโพลาร์ในมาตรฐาน 5G

หัวข้อย่อนี้จะแสดงถึงผลลัพธ์การลดขนาดหน่วยความจำของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนรูปแบบต่าง ๆ หากใช้งานกับรหัสโพลาร์ตามมาตรฐาน 5G ซึ่งเป็นที่ทราบแล้วว่าเทคนิคการแบ่งส่วนตัวถอดรหัสสามารถลดจำนวนค่าที่ต้องเก็บในการถอดรหัสแบบ SCL ซึ่งจะส่งผลให้ใช้งานขนาดหน่วยความจำลดลง ขณะเดียวกันก็ส่งผลต่อสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ลดลง โดยขนาดของหน่วยความจำที่ลดลงสามารถคำนวณได้โดยตรงจากพารามิเตอร์ต่าง ๆ ของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนสามารถสรุปเป็น 3 ตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 ร้อยละของขนาดหน่วยความจำ ที่ลดลงของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนส าหรับรหัสโพลาร์ที่มีขนาดลิส $L = 8$ และ $Q_{lr} = Q_{PM} = 8$

ตัวถอดรหัส	หน่วยความจำ [บิต]	
------------	-------------------	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	$N = 512$	$N = 1024$	หน่วยความจำ ที่ลดลง
SCL(8)	45048	90104	-
LPSCL(8,2,[1])	26872	53752	40.34%
LPSCL(8,2,[2])	29176	58360	35.23%
LPSCL(8,2,[4])	33784	67576	25.00%
LPSCL(8,4,[1,1])	17784	35576	60.52%
LPSCL(8,4,[1,2])	20088	40184	55.40%
LPSCL(8,4,[2,4])	25848	51704	42.62%
LPSCL(8,8,[1,1,1])	13240	26488	70.60%
LPSCL(8,8,[2,2,4])	21880	43768	51.43%
LPSCL(8,8,[2,4,4])	24184	48376	46.31%
LPSCL(8,8,[8,8,8])	41464	82936	7.96%

ตารางที่ 5.2 ร้อยละของขนาดหน่วยความจำที่ลดลงของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนสำหรับรหัสโพลาร์ที่มีขนาดลิส $L = 16$ และ $Q_{lr} = Q_{PM} = 8$

ตัวถอดรหัส	หน่วยความจำ [บิต]		หน่วยความจำ ที่ลดลง
	$N = 512$	$N = 1024$	
SCL(16)	86000	172016	-
LPSCL(16,2,[1])	47344	94704	44.95%
LPSCL(16,2,[2])	49648	99312	42.27%
LPSCL(16,2,[4])	54256	108528	36.91%
LPSCL(16,4,[1,1])	28016	56048	67.42%
LPSCL(16,4,[1,2])	30320	60656	64.74%
LPSCL(16,4,[2,4])	36080	72176	58.05%
LPSCL(16,8,[1,1,1])	18352	36720	78.66%
LPSCL(16,8,[2,2,4])	26992	54000	68.61%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LPSCL(16,8,[2,4,4])	29296	58608	65.93%
LPSCL(16,8,[8,8,8])	46576	93168	45.84%

ตารางที่ 5.3 ร้อยละของขนาดหน่วยความจำ ที่ลดลงของตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนสำหรับรหัสโพลาร์ที่มีขนาดลิส $L=16$ และ $Q_{lr} = Q_{PM} = 8$

ตัวถอดรหัส	หน่วยความจำ α [บิต]		หน่วยความจำ α ที่ลดลง
	$N=512$	$N=1024$	
SCL(16)	86000	172016	-
LPSCL(16,2,[2])	49648	99312	42.27%
LPSCL(16,2,[4])	54256	108528	36.91%
LPSCL(16,2,[8])	63472	126960	26.19%
LPSCL(16,4,[2,2])	31472	62960	63.40%
LPSCL(16,4,[2,4])	36080	72176	58.04%
LPSCL(16,4,[4,8])	47600	95216	44.65%
LPSCL(16,8,[2,2,2])	22384	44784	73.97%
LPSCL(16,8,[4,4,8])	39664	79344	53.87%
LPSCL(16,8,[4,8,8])	44272	88560	48.52%
LPSCL(16,8,[16,16,16])	78832	157680	8.33%

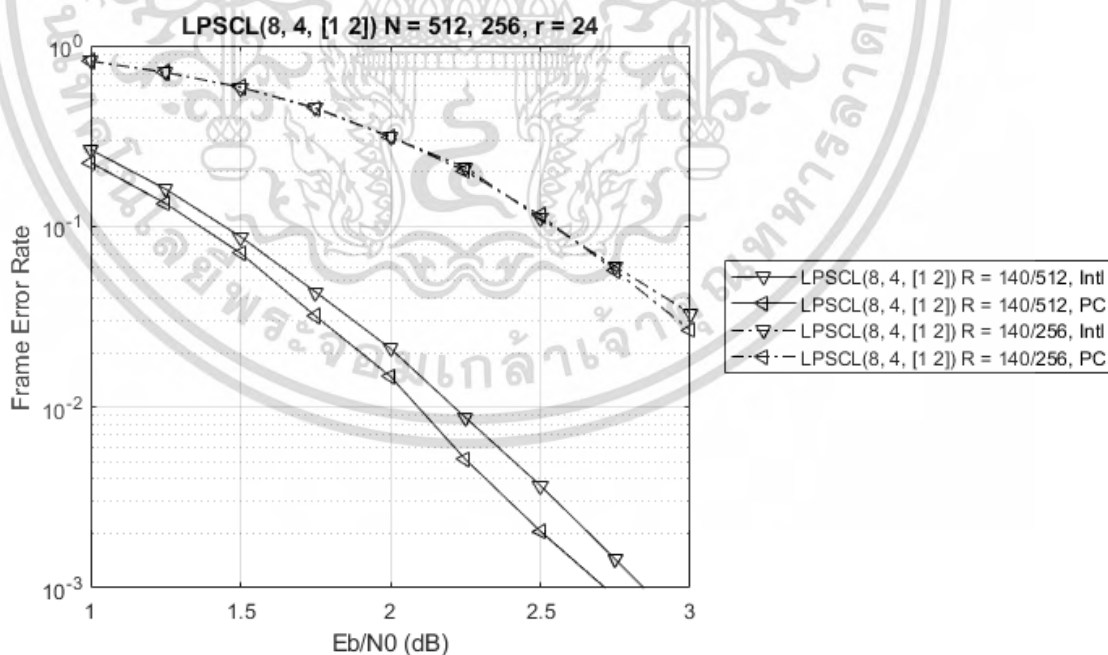
หากพิจารณาที่ตัวถอดรหัส LPSCL ที่มีขนาดลิส $L=8$ ตัวถอดรหัส LPSCL(8,8,[1,1,1]) สามารถลดขนาดพื้นที่หน่วยความจำได้สูงสุดถึงร้อยละ 70.60 แต่ก็เกิดความสูญเสียของสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดพอสมควร ขณะที่ตัวถอดรหัส LPSCL(8,8,[2,4,4]) ที่สูญเสียสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดเพียงเล็กน้อย สามารถลดขนาดพื้นที่หน่วยความจำได้ร้อยละ 46.31

5.2 ผลการทดสอบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟสำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน

ผลการทดสอบในส่วนนี้จะใช้งานรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟหลากหลายรูปแบบภายใต้ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนสำหรับรหัสโพลาร์ โดยรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟจะถูกถอดรหัสด้วยวิธีการตัดเส้นทางและวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง

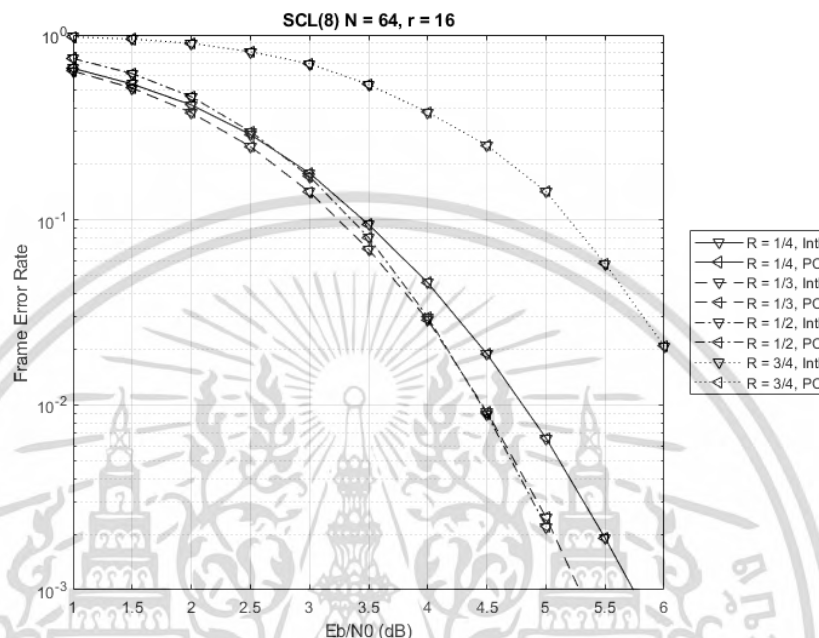
5.2.1 สมรรถนะของรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟสำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนโดยวิธีการตัดเส้นทาง

สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของรหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC ทั้งแบบทั่วไปและแบบอินเทอร์ลีฟภายใต้ตัวถอดรหัสทกกลางต่อเนื่องแบบลิสหรือ LPSCL(8,4,[1,2]) หรือ SCL(8) ร่วมกับวิธีการตัดเส้นทางจะถูกทดลอง สำหรับ LPSCL(8,4,[1,2]) จะใช้งานรหัส CRC พหุนามความยาว $r = 24$ บิต $g(x) = [1,1,0,1,1,0,0,1,0,1,0,1,1,0,0,0,1,0,0,0,1,0,1,1,1]$ โดยรหัสโพลาร์จะความยาวการหัส $N = 512$ และ $N = 256$ อัตรารหัส $R = 140/512$ และ $R = 140/256$ และขนาดลิส $L = 8$ และจะใช้งานรหัส CRC พหุนาม $g(x) = [1,1,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,1,0,1]$ โดยรหัสโพลาร์จะความยาวการหัส $N = 64$ อัตรารหัส $R = 1/2$ และขนาดลิส $L = 8$ สำหรับ SCL(8) และแสดงกราฟสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดภายใต้ตัวถอดรหัส LPSCL(8,4,[1,2]) และ SCL(8) ดังภาพที่ 5.7 และ 5.9 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.7 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส LPSCL(8,4,[1,2]) ร่วมกับวิธีการตัดเส้นทาง

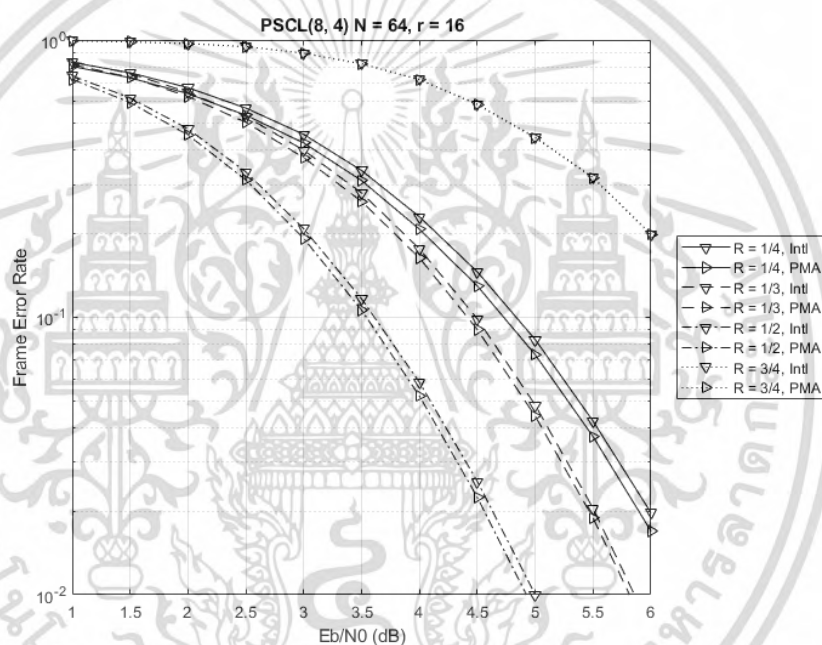
ภาพที่ 5.8 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส SCL(8) ร่วมกับวิธีการตัดเส้นทาง

โดยจะแสดงสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของการนำวิธีการตัดเส้นทางมาใช้ในงานภายใต้ตัวถอดรหัส LPSCL(8,4,[1,2]) และ SCL(8) โดยวิธีการตัดเส้นทางสามารถปรับปรุงสมรรถนะได้ภายใต้ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน แต่ไม่เกิดการปรับปรุงสมรรถนะภายใต้ตัวถอดรหัสแบบทั่วไป เนื่องจากบิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟจะถูกกระจายไปยังภายใต้แต่ละส่วนของตัวถอดรหัสที่ถูกแบ่งส่วน เมื่อการถอดรหัสมาถึงจุดสิ้นสุดของแต่ละส่วนตัวถอดรหัส บิต CRC ที่ถูกอินเทอร์ลีฟจะมีส่วนช่วยในการเลือกเส้นทางการถอดรหัสที่จะถูกส่งต่อไปยังส่วนของตัวถอดรหัสถัดไปของ ขณะที่ตัวถอดรหัส SCL(8) ไม่มีกระบวนการดังกล่าว ทำให้ไม่เกิดการปรับปรุงของสมรรถนะ สำหรับตัวถอดรหัส LPSCL(8,4,[1,2]) วิธีการดังกล่าวสามารถให้สมรรถนะที่ดีกว่าวิธีการถอดรหัสทั่วไป 0.2 dB และตัวถอดรหัส SCL(8) วิธีการทั้งสองให้สมรรถนะที่เท่ากัน ผลของการเพิ่มสมรรถนะภายใต้วิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางนั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของตัวถอดรหัส ทั้งความยาวค ารหัส ความยาวบิตพาริตี และอื่น ๆ

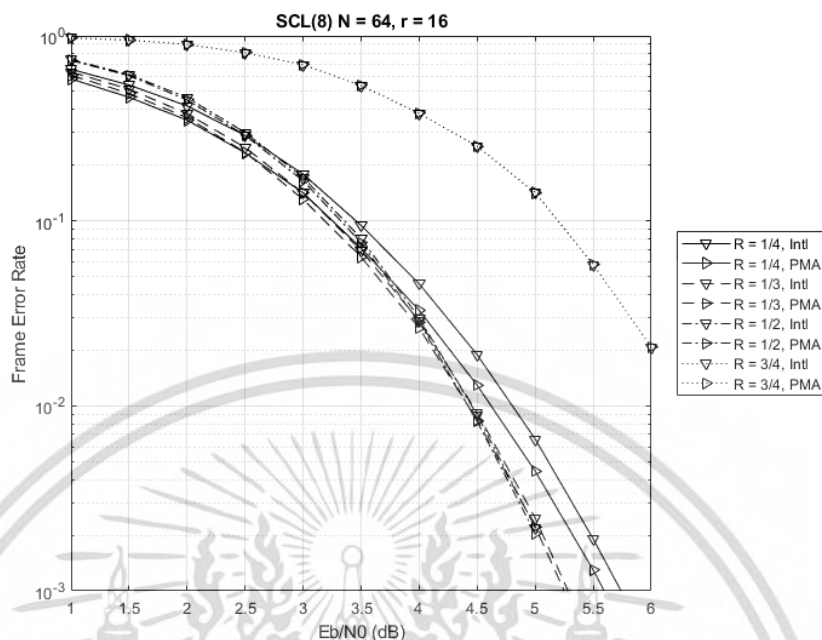
5.2.2 สมรรถนะของรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟสำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนโดยวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของรหัสโพลาร์ร่วมกับ CRC แบบอินเทอร์ลีฟ ภายใต้ตัวถอดรหัสทศกึ่งกลางต่อเนื่องแบบลิสหรือ PSCL(8,4) และ SCL(8) ร่วมกับวิธีการปรับความน่าเชื่อถือเส้นทางจะถูกจำลองเพื่อเปรียบเทียบกับวิธีการถอดรหัสร่วมกับบิต CRC แบบอินเทอร์ลีฟแบบปกติ ซึ่งจะใช้งานรหัส CRC พหุนาม $g(x)=[1,1,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,1,0,1]$ ความยาวบิต CRC $r=16$ โดยรหัสโพลาร์จะความยาวการรหัส $N=64$ อัตราการรหัส $R=1/2$ และขนาดลิส $L=8$ และแสดงกราฟสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดภายใต้ตัวถอดรหัส PSCL(8,4) และ SCL(8) ดังภาพที่ 5.9 และ 5.10 ตามลำดับ

ภาพที่ 5.9 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8,4) ร่วมกับวิธีการปรับความน่าเชื่อถือเส้นทาง

ภาพที่ 5.10 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส SCL(8) ร่วมกับวิธีการปรับความน่าเชื่อถือเส้นทาง

โดยจะแสดงสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของการนำวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางมาใช้งานภายใต้ตัวถอดรหัส PSCL(8,4) และ SCL(8) โดยวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางสามารถปรับปรุงสมรรถนะได้ ภายใต้ตัวถอดรหัสทั้งแบบแบ่งส่วนและแบบทั่วไป เนื่องจากมีการตัดสินใจบิต ณ ตำแหน่งบิตพาริตี แทนที่การแยกเส้นทางการถอดรหัส การตัดสินใจนี้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกจุดภายใต้ตัวถอดรหัสทั้งแบบแบ่งส่วนและแบบทั่วไป โดยตัวถอดรหัส PSCL(8,4) วิธีการดังกล่าวสามารถให้สมรรถนะที่ดีกว่าวิธีการถอดรหัสทั่วไป 0.01 dB และตัวถอดรหัส SCL(8) สามารถให้สมรรถนะที่ดีกว่าวิธีการทั่วไปเล็กน้อย ผลของการเพิ่มสมรรถนะภายใต้วิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางนั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของตัวถอดรหัส ทั้งความยาวค ารหัส ความยาวบิตพาริตี และอื่น ๆ

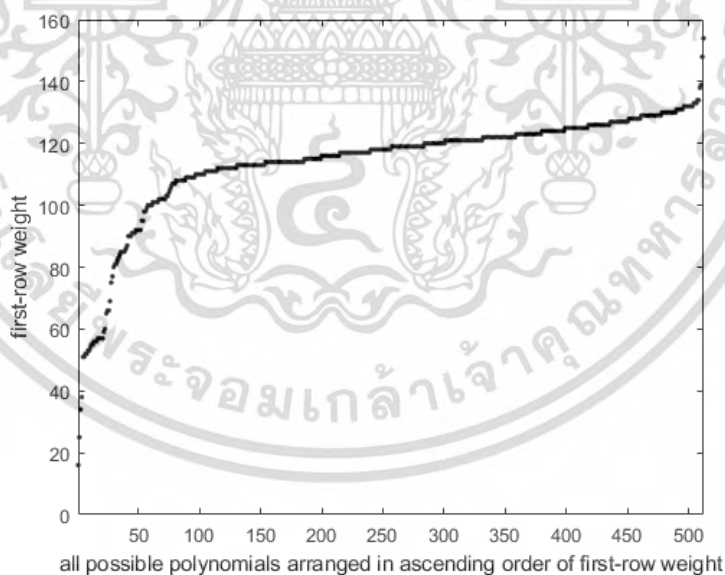
5.3 การออกแบบรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟสำหรับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนและใช้วิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทาง

เนื่องจากรหัส CRC แบบอินเทอร์ลีฟสามารถเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดให้แก่ตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิส รวมทั้งตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนได้เช่นกันแล้ว วิทยานิพนธ์ได้นำเสนอการออกแบบพหุนาม CRC จากค่าน้ำหนักแถวแรก เพื่อให้บิต CRC สามารถถูกกระจายไปยังส่วน

ด้านหน้าของตัวถอดรหัสได้มากขึ้น สำหรับรหัส CRC แบบอินเทอร์ลิฟ โดยตารางที่ 5.4 และได้แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าน้ำหนักแถวแรกของพหุนาม CRC ที่เป็นไปได้ทั้งหมดของรหัส CRC ความยาวบิต CRC $r=10$ บิต และความยาวบิตข้อมูล $m=256$ บิต ซึ่งมีความเป็นไปได้ทั้งหมดของพหุนาม CRC เท่ากับ $2^{r-1} = 2^9 = 512$ รูปแบบ ดังภาพที่ 5.11

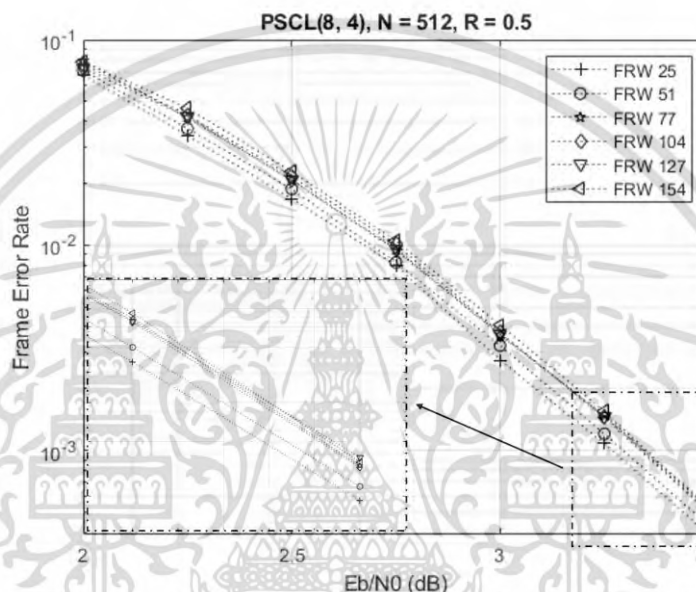
ตารางที่ 5.4 ตัวอย่างค่าน้ำหนักแถวแรกของพหุนามกาเนิต CRC $g(x)$ ที่ความยาวบิต CRC $r=10$

ค่าสัมประสิทธิ์ของพหุนามกาเนิต $g(x)$	ค่าน้ำหนักแถว (first row weight: FRW)
[1, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 0, 1]	25
[1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 1]	51
[1, 0, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 0, 1]	77
[1, 1, 1, 0, 0, 0, 0, 1, 1, 1, 1]	104
[1, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 1]	127
[1, 1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 1]	154

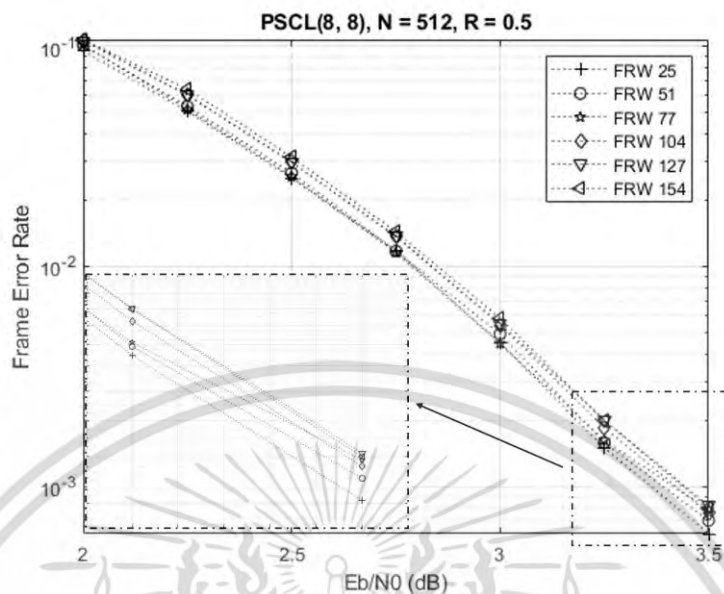

ภาพที่ 5.11 ค่าน้ำหนักแถวแรกของพหุนามกาเนิต CRC ที่เป็นไปได้ทั้งหมดของรหัส CRC ที่มีความยาวบิต CRC $r=10$ บิต และความยาวบิตข้อมูล $m=256$ บิต

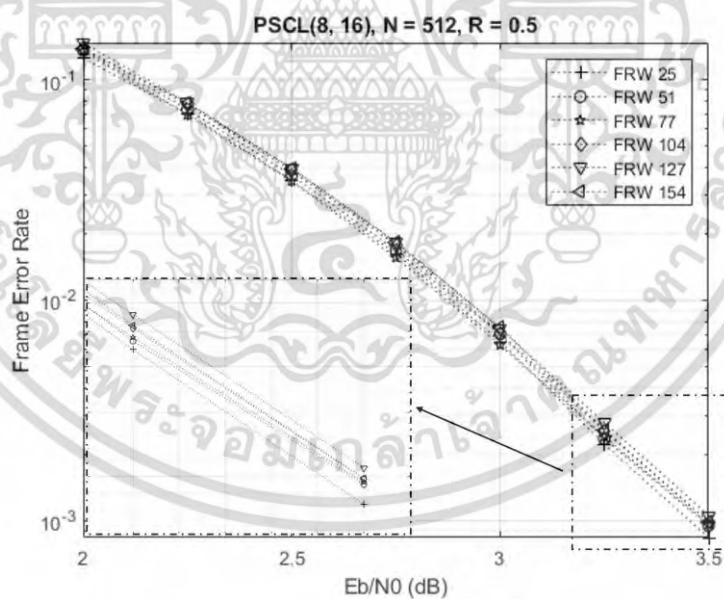
โดยจะแสดงสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL ร่วมกับวิธีการปรับความน่าเชื่อถือ สำหรับรหัสโพลาร์ ซึ่งจะใช้งานรหัส CRC ที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกแตกต่างกันตามตารางที่ 5.4 โดยรหัสโพลาร์จะความยาวค ารหัส $N=512$ อัตรารหัส $R=1/2$ และขนาดลิส $L=8$ และแสดงกราฟสมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8,4) PSCL(8,8) และ PSCL(8,16) ดังภาพที่ 5.12 ถึง 5.14 ตามลำดับ

ภาพที่ 5.12 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8,4) ที่ความยาวค ารหัส $N=512$ อัตรารหัส $R=1/2$ ขนาดลิส $L=8$ และความยาวบิต CRC $r=10$ บิต

ภาพที่ 5.13 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8,8) ที่ความยาวการรหัส $N=512$ อัตราการรหัส $R=1/2$ ขนาดลิส $L=8$ และความยาวบิต CRC $r=10$ บิต

ภาพที่ 5.14 สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดของตัวถอดรหัส PSCL(8,16) ที่ความยาวการรหัส $N=512$ อัตราการรหัส $R=1/2$ ขนาดลิส $L=8$ และความยาวบิต CRC $r=10$ บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยที่พหุนามที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกต่ำนั้นให้สมรรถนะอัตราเฟรมผิดพลาดที่ดีกว่าพหุนามที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกสูง โดยพหุนามที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกเท่ากับ 25 ให้สมรรถนะที่ดีกว่าพหุนามที่มีค่าน้ำหนักแถวแรกเท่ากับ 154 กว่า 0.08 dB ที่อัตราเฟรมผิดพลาดเท่ากับ 10^{-3} ภายใต้ตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วนทั้งสามรูปแบบ PSCL(8,4) PSCL(8,8) และ PSCL(8,16) ร่วมกับวิธีการปรับความน่าเชื่อถือเส้นทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัย

รหัสโพลาร์เป็นรหัสช่องสัญญาณที่ใช้แก้ไขความผิดพลาดของข้อมูลที่เกิดการรบกวนจากช่องสัญญาณ รหัสโพลาร์เป็นรหัสที่สามารถพิสูจน์ว่ามีสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดเข้าใกล้ขีดจำกัดของแชนนอน เช่นเดียวกับรหัสอื่น ๆ ทั้งรหัสแอลดีพีซีและรหัสเทอร์โบ อีกทั้งยังมีโครงสร้างแบบรีคลูซีฟที่เรียบง่าย จึงได้รับความสนใจในการวิจัยตั้งแต่นั้นมา รหัสโพลาร์ภายใต้การถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสต์ที่มี CRC ร่วมยังถูกนำเสนอว่าให้สมรรถนะที่เทียบเท่าหรือดีกว่ารหัสที่ทันสมัยอย่างเช่น รหัสแอลดีพีซี ในกรณีที่มีความยาวการหัสสั้นถึงปานกลาง รหัสโพลาร์ดังกล่าวจึงถูกนำไปใช้งานในมาตรฐานการสื่อสารไร้สายยุคที่ 5 หรือมาตรฐาน 5G ใดๆก็ตาม เมื่อความยาวการหัสมีขนาดที่ยาวขึ้น รหัสโพลาร์ภายใต้การถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสต์จะมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งความซับซ้อนทางเวลา (คานวณนานขึ้น) และพื้นที่ (วงจรมีขนาดใหญ่ขึ้น ทั้งวงจรมีความหนาแน่นและหน่วยความจำ) จึงมีหัวข้อการวิจัยเพื่อที่จะลดความซับซ้อนของการถอดรหัสโพลาร์เหล่านี้

หนึ่งในวิธีการที่จะลดความซับซ้อนในการถอดรหัสโพลาร์คือการถอดรหัสแบบแบ่งส่วน [ ] ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อลดขนาดหน่วยความจำของตัวถอดรหัสหักล้างต่อเนื่องแบบลิสต์ โดยจะมีการลดเส้นทางการถอดรหัสในระหว่างขั้นตอนการถอดรหัส รวมทั้งมีเทคนิคการเก็บข้อมูลการถอดรหัสซ้ำในพื้นที่เดิม โดยผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่ามีการลดขนาดหน่วยความจำอย่างมาก แต่ก็แลกกับสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดที่ลดลง ดังนั้นเพื่อที่จะชดเชยสมรรถนะที่สูญเสียไป วิทยานิพนธ์นี้ได้นำเสนอเทคนิคการใช้งานรหัส CRC ที่มีการอินเทอร์ลีฟกับตัวถอดรหัสแบบแบ่งส่วน เพื่อเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาด โดยบิต CRC จะมีตำแหน่งอยู่ในแต่ละส่วนตัวถอดรหัสช่วยในการเลือกตัดเส้นทางการถอดรหัส วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังได้นำเสนอวิธีการถอดรหัสบิต CRC 2 วิธี ได้แก่ วิธีการตรวจสอบเส้นทางและวิธีการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางที่สามารถเพิ่มสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดจากการถอดรหัสบิต CRC รูปแบบดั้งเดิม นอกจากนี้การเลือกใช้งานพหุนาม CRC ยังส่งผลต่อตำแหน่งของบิต CRC อินเทอร์ลีฟในแต่ละส่วนตัวถอดรหัส ซึ่งจะส่งผลต่อสมรรถนะการแก้ไขความผิดพลาดเช่นเดียวกัน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเสนอการเลือกใช้งานพหุนาม CRC จากค่าน้ำหนักแถวแรกของเมทริกซ์พาริตีตรวจสอบของรหัส CRC ที่จะทำให้บิต CRC อินเทอร์ลีฟกระจายไปอยู่ในส่วนตัวถอดรหัสด้านหน้ามากขึ้น บิต CRC ที่กระจายไปยังส่วนด้านหน้าจะช่วยเลือกตัดเส้นทางการถอดรหัสของการถอดรหัสแบบแบ่งส่วนส่วนด้านหน้าได้ ช่วยให้ได้สมรรถนะที่ดีขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะ

สำหรับรหัส CRC ที่ใช้ภายใต้การถอดรหัสแบบแบ่งส่วนคาดว่าพิจารณาคุณสมบัติอื่นร่วมกันในการเลือกพหุนาม เช่น คำนวณน้ำหนักแฮมมิง ที่ส่งผลต่อการปรับค่าความน่าเชื่อถือเส้นทางของเส้นทางถอดรหัส ซึ่งส่งผลให้สมรรถนะการถอดรหัสดีขึ้นอย่างมาก นอกจากรหัส CRC แล้ว รหัสพาริตีตรวจสอบคาดว่าสามารถนำมาใช้งานภายใต้การถอดรหัสแบบแบ่งส่วนได้อย่างดี เนื่องจากบิตพาริตีจะสามารถวางไว้ที่ตำแหน่งที่ต้องการได้อย่างยืดหยุ่น แต่ยังคงเป็นในกรหาตำแหน่งที่เหมาะสมที่สุดในการวางตำแหน่ง รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างบิตพาริตีและบิตข้อมูลเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] C. E. Shannon, "A mathematical theory of communication," *The Bell System Technical Journal*, vol. 27, no. 3, pp. 379-423, 1948.
- [2] C. Berrou, A. Glavieux and P. Thitimajshima, "Near Shannon limit error-correcting coding and decoding: Turbo-codes," *Proceedings of ICC '93 - IEEE International Conference on Communications*, vol. 2, pp. 1064-1070, 1993.
- [3] R. Gallager, "Low-density parity-check codes," *IRE Transactions on Information Theory*, vol. 8, no. 1, pp. 21-28, 1962.
- [4] E. Arikan, "Channel Polarization: A Method for Constructing Capacity-Achieving Codes for Symmetric Binary-Input Memoryless Channels," *IEEE Transactions on Information Theory*, vol. 55, no. 7, pp. 3051-3073, 2009.
- [5] K. Niu and K. Chen, "CRC-Aided Decoding of Polar Codes," *IEEE Communications Letters*, vol. 16, no. 10, pp. 1668-1671, 2012.
- [6] I. Tal and A. Vardy, "List Decoding of Polar Codes," *IEEE Transactions on Information Theory*, vol. 61, no. 5, pp. 2213-2226, 2015.
- [7] A. Alamdar-Yazdi and F. R. Kschischang, "A Simplified Successive-Cancellation Decoder for Polar Codes," *IEEE Communications Letters*, vol. 15, no. 12, pp. 1378-1380, 2011.
- [8] C. Condo, V. Bioglio and I. Land, "Generalized Fast Decoding of Polar Codes," *2018 IEEE Global Communications Conference (GLOBECOM)*, pp. 1-6, 2018.
- [9] B. L. H. S. J. J. a. D. T. K. Chen, "Reduce the Complexity of List Decoding of Polar Codes by Tree-Pruning," *IEEE Communications Letters*, vol. 20, no. 2, pp. 204-207, 2016.
- [10] L. L. J. Y. X. T. Z. Z. X. Y. a. C. Z. Yifei Shen, "Low-Latency Segmented List-Pruning Software Polar List Decoder," *IEEE Transactions on Vehicular Technology*, vol. 69, no. 4, pp. 3575-3589, 2020.

- [11] S. A. Hashemi, A. Balatsoukas-Stimming, P. Giard, C. Thibeault and W. J. Gross, "Partitioned successive-cancellation list decoding of polar codes," *2016 IEEE International Conference on Acoustics, Speech and Signal Processing (ICASSP)*, pp. 957-960, 2016.
- [12] S. A. Hashemi, M. Mondelli, S. H. Hassani, C. Condo, R. L. Urbanke and W. J. Gross, "Decoder Partitioning: Towards Practical List Decoding of Polar Codes," *IEEE Transactions on Communications*, vol. 66, no. 9, pp. 3749-3759, 2018.
- [13] 3. G. P. Project, "Multiplexing and channel coding," 3GPP TS 38.212 v15.0.0, 2018.
- [14] A. a. B. P. M. a. B. A. Balatsoukas-Stimming, "LLR-based successive cancellation list decoding of polar codes," *2014 IEEE International Conference on Acoustics, Speech and Signal Processing (ICASSP)*, pp. 3903-3907, 2014.
- [15] R. a. T. T. Mori, "Performance of Polar Codes with the Construction using Density Evolution," *IEEE Communications Letters*, vol. 13, no. 7, pp. 519-521, 2009.
- [16] P. Trifonov, "Efficient Design and Decoding of Polar Codes," *IEEE Transactions on Communications*, vol. 60, no. 11, pp. 3221-3227, 2012.
- [17] G. He, J.-C. Belfiore, I. Land, G. Yang, X. Liu, Y. Chen, R. Li, J. Wang, Y. Ge, R. Zhang and W. Tong, "Beta-Expansion: A Theoretical Framework for Fast and Recursive Construction of Polar Codes," *GLOBECOM 2017 - 2017 IEEE Global Communications Conference*, pp. 1-6, 2017.
- [18] W. W. Peterson and D. T. Brown, "Cyclic Codes for Error Detection," *Proceedings of the IRE*, vol. 49, no. 1, pp. 228-235, 1961.
- [19] T. Wang, D. Qu and T. Jiang, "Parity-Check-Concatenated Polar Codes," *IEEE Communications Letters*, vol. 20, no. 12, pp. 2342-2345, 2016.
- [20] H. Zhang, R. Li, J. Wang, S. Dai, G. Zhang, Y. Chen, H. Luo and J. Wang, "Parity-Check Polar Coding for 5G and Beyond," *2018 IEEE International Conference on Communications (ICC)*, pp. 1-7, 2018.
- [21] P. a. M. V. Trifonov, "Polar Subcodes," *IEEE Journal on Selected Areas in Communications*, vol. 34, no. 2, pp. 254-266, 2016.

- [22] G. Sarkis, P. Giard, A. Vardy, C. Thibault and W. J. Gross, "Fast Polar Decoders: Algorithm and Implementation," *IEEE Journal on Selected Areas in Communications*, vol. 32, no. 5, pp. 946-957, 2014.
- [23] M. Hanif and M. Ardakani, "Fast Successive-Cancellation Decoding of Polar Codes: Identification and Decoding of New Nodes," *IEEE Communications Letters*, vol. 21, no. 11, pp. 2360-2363, 2017.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นายอนุสรณ์ วงศ์ษา
วัน เดือน ปีเกิด	09 มีนาคม พ.ศ. 2541 ที่นนทบุรี
ที่อยู่	47/345 ซอยงามวงศ์วาน 47 แยก 12 แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	2561 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผลงานวิจัยที่ได้ นำเสนอในงาน ประชุมวิชาการ	1) A. Wongsa, W. Phakphisut, L. M. Min Myint and P. Supnithi, “Design of Partition Decoding for Polar Codes in 5G New Radio,” 2020 International Conference on Advanced Technologies for Communications (ATC), Nha Trang, Vietnam, 2020, pp. 199-204 2) A. Wongsa, L. M. M. Myint, P. Supnithi and W. Phakphisut, “Interleaved CRC Codes for Polar Codes with Partitioned List Decoding,” 2021 18th International Conference on Electrical Engineering/Electronics, Computer, Telecommunications and Information Technology (ECTI-CON), Chiang Mai, Thailand, 2021, pp. 512-515